

Kiến thức 214 gia đình

Phụ san báo Nông Nghiệp VN

**Ai mua tôi,
tôi bán
tôi cho...**

Sập bầy

VALENTINE
ngày đánh thức
lãng mạn

CỦM CẢNG HÀNG KHÔNG MIỀN NAM

• TRỤ SỞ: Sân bay Quốc tế Tân Sơn Nhất, TP. Hồ Chí Minh
• Tel: (84.8). 8485383 • Fax: (84.8). 8445127

Chúc Mừng Năm Mới

Độc trong số này

• Valentine - ngày đánh thức lãng mạn **Lê Thiếu Nhơn 3** • *Đi và viết: Lâm Đồng...* thác **Lưu Trọng Văn 6** • *Nét đẹp văn hóa: Cả làng học đại học* **Nguyễn Cảnh 10** • Những thói quen cần có của một gia đình hạnh phúc **Hoàng Oanh 12** • Ăn tết miền Trung **P.V 14** • *Sinh viên viết: Ai mua tôi, tôi bán tôi cho...* **Trần Hoàng Nhân 16** • *Quê hương - Đất nước: Chợ nổi và sông nước miệt vườn* **Phù Sa Lộc 18** • Thu Minh ước mơ xuân thật lâu **Tuy Hòa 21** • Có phải ghen tuông là chuyện thường tình **An Phong 23** • Những tiết lộ về việc khai quật mộ Từ Hy thái hậu **Hồ Tây 25** • Thời sự 10 ngày qua **P.V 28** • Nghệ sĩ nhiếp ảnh Hoàng Quốc Tuấn - người dân dựng ý tưởng **Diệu Hiền 28** • *Bạn có biết: Những "sát thủ" của đại dương* **An Phong 30** • Tháng một - tháng của hai hoa hậu **34** • Thời trang tình yêu **Kim Thoa 36** • Đẹp là thoải mái và tự tin **Phương Chi 39** • *Ngày Valentine 14-2: Có nụ hồng bỗng gọi tên nhau* **Vô Nguyên Khang - Mai Thủy 40** • Cần nói chuyện với con về giới tính **Yên Định 44** • Phim hay dịp tết **K.Y 47** • Điện ảnh - những "mối tình đầu" **Mai Phương 50** • *Phóng sự: Nét mới siêu thị ngày tết* **Diệu Hiền 57** • *Kiểm chuyện làm quà: Sinh thời thư pháp* **Kim**

ẢNH BÌA 1: Ca sĩ Thúy Minh.

Kiến thức gia đình

Phụ san báo NN Việt Nam
Ra hàng tháng vào ngày 8-18-28

• Tổng Biên tập: LÊ NAM SƠN • Phó TBT: Trịnh Bà Ninh • Mỹ thuật: Nguyễn Chinh.
• GPXB số 02/GP - BVHTT do Bộ Văn hóa Thông tin cấp ngày 02-01-2001 • Thiết kế, dàn trang tại Phòng Kỹ thuật vi tính Tòa soạn KTGD • In tại Nhà in Báo NHÂN DÂN TP. Hồ Chí Minh • TRỤ SỞ: - TP Hồ Chí Minh: 58 Nguyễn Bình Khiêm, quận 1 • Tel: 8299791 • Fax: 84.8.8241341 • Email: ktgd@hcm.vnn.vn - Hà Nội: 14 Ngô Quyền • Tel: 8250174 - 8256492 • Fax: 84.8.8252923 • Email: baonnvn@fpt.vn - Văn phòng miền Trung - Tây Nguyên: 5 Tháp Bà, TP. Nha Trang • Tel: 058-831022 - Văn phòng đại diện ĐBSCL: 49 Lý Tự Trọng, TP Cần Thơ • Tel: 071-835431 • Thư và bài xin gửi về: 58 Nguyễn Bình Khiêm, Quận 1, TP Hồ Chí Minh • Email: ktgd@hcm.vnn.vn .

Bông 59 • Tình huống gia đình và tranh luận: Sập... bầy **Trần Thị Giao Thủy 60** • Bạn đọc bình thơ tình bạn đọc **Bùi Thị Tinh 63** • Chuyện tình văn nghệ sĩ: Nhà thơ Bích Khê và cuộc hôn nhân bị khước từ **Trần Đình Thu 66** • Cuộc đời những Tổng thống Mỹ: John Adams **Tuệ Nhi 68** • Guinness **Thùy Vân 71** • Bất ngờ từ màn ảnh: Đùa với... Trư Bát Giới **Tuy Hòa 73** • Mẹo vặt: Làm mất mùi hôi bằng cách nào? **Nguyễn Thành Chung 74** • Những con tàu lớn nhất trên biển **Hoàng Lê 76** • Một thời để yêu một thời để... nhớ: Người tôi yêu đã đi xa **Quỳnh Phương 82** • Nam giới "có tuổi" nên ăn

những món gì để duy trì sinh lực? **Hồ Tây 85** Cuộc hôn nhân cuối cùng của cựu hoàng Phổ Nghi - Kỳ cuối: Hôn lễ **Thái Nguyễn Bạch Liên 86** • Vụ án viết lại: Có một ngày Valentine như thế **Mô Tò 89** • Lượm lặt trên báo **P.V 93** • Ăn uống như thế nào để phòng bệnh tật **Sơn Hà 95** • Người Mỹ và 10 điều tâm niệm **Thái Nguyễn Bạch Liên 97** • 5 phút thư giãn **103**.

Và các chuyên mục:

• Diễn đàn gia đình **53** • Tâm tình bạn trẻ **55** • Thơ tình bạn đọc **65** • Trao đổi với bạn đọc **78** • Giải đáp y học **80** • Thanh Thảo và thơ **88** • Kinh tế gia đình **101**. ■

LÊ THIẾU NHON

Đường như Ngày Tình yêu Valentine chưa phải là một ngày thực sự được nhiều người quan tâm, như ngày 8-3 hay Vu Lan. Bằng chứng rõ ràng nhất là trên các tờ lịch lớn nhỏ đều để trống "ý nghĩa lịch sử" của ngày 14-2. Thế nhưng, trong đời sống hôm nay, dần dần có khái niệm về ngày lãng mạn này.

Ngày đánh thức lãng mạn

Ngày Valentine được xuất hiện nhiều trên... báo chí, và ở các dịch vụ nhay bén của đô thị. Để nói về Valentine,

có hai đối tượng dễ khai thác là giới trẻ và văn nghệ sĩ, vì họ là những người tương đối nhiều mơ mộng giữa nhịp sống hối hả mà sự lãng mạn lắm

khí được xem như xa xỉ phẩm. Nếu đưa từng đôi, từng cặp lên báo thì cũng đơn giản thôi, nhưng ngoài yếu tố vui vẻ lại luôn có cảm giác một điều gì gắn với sự sắp đặt khiến cưỡng. Thôi thì thử nhìn ngày Valentine bằng những người tôi đã gặp, những điều tôi đã nhớ...

Lần đầu tiên tôi quan tâm ngày Valentine nhờ một cuộc tranh cãi hơi lớn tiếng giữa bạn bè của tôi, trên ghế giảng đường đại học. Chia thành hai phe đối lập: ai đã có người yêu thì ủng hộ hết mình việc tổ chức Valentine, còn những kẻ độc thân lại phản đối kịch liệt. Có lẽ sẽ dẫn đến bất hòa, nếu giáo sư không kịp bước vào lớp! Vâng, vị giáo sư hòa giải ấy là nhà mỹ học Hoàng Thiệu Khang! Giáo sư Hoàng Thiệu Khang bảo: “Những anh chị “dã đảo” Valentine đều chưa có người yêu phải không? Tại sao cứ nghĩ Valentine chỉ dành cho những đôi tình nhân, mà không nghĩ Valentine là một cơ hội để tỏ tình nhỉ?”. Không khí lập tức cởi mở hẳn. Tôi vốn hơi... quây, và rất quý trọng những bài giảng của giáo sư Hoàng Thiệu Khang nên đứng dậy hỏi: “Thưa thầy, thế ngày Valentine, thầy dành... tỏ tình ai ạ?”. Cả lớp cười ồ lên, nhà mỹ học Hoàng Thiệu Khang cũng cười khùng khục. Vẫn ngậm điều thuốc trên môi, giáo sư đưa tay vuốt mái tóc bạc trắng (dù nhiều người dị ứng với phong cách vừa giảng bài vừa hút thuốc của ông, nhưng trong thâm tâm tôi và nhiều thế hệ sinh viên vẫn xem đó là một hình ảnh đáng nhớ nhất ở giảng đường Văn Khoa), rồi chậm rãi và hóm hỉnh: “Thời trẻ của chúng tôi, làm gì có Valentine. Các cô cậu may mắn hơn, có được một ngày tươi đẹp như

thế. Còn ngày Valentine tỏ làm gì à? Tớ ngồi hút thuốc và nhớ... lần đầu tiên tớ tỏ tình bị thất bại. À hà... Muốn nghe chuyện tình thâm cung bí sử của tớ không?” Câu chuyện của ông không biết thật hay đùa, nhưng nghe sao mà dễ thương thế. Ấy là chuyện một cậu học trò 16 tuổi để ý cô bạn cùng lớp, nhưng rụt rè quá, nhút nhát quá thành ra... tên tò... “Tớ chờ mãi mới có dịp gặp riêng cô ấy. Khổ, cứ áp a áp ứng, chả biết nói thế nào. Cô ta nhìn cái bản mặt đơ đơ tái tái của tớ là biết ngay định tỏ tình. Có ta xoa đầu tớ: “Đằng ấy còn nhỏ tuổi hơn cả tớ đấy, lo về mà học hành!”. Vì học cùng lớp nhưng cô ta sinh đầu năm còn tớ sinh cuối năm mà! Ủi giời ơi, trái tim non của tớ như rớt bịch xuống đất. Cảm giác tan nát như kết thúc một bi kịch!”. Nghe xong, tất cả chúng tôi cười rũ rượi. Bây giờ giáo sư – nhà mỹ học Hoàng Thiệu Khang không còn nữa, nhưng ý tưởng Valentine là “một ngày tươi đẹp” của ông vẫn ở lại với tôi. Và tôi nghĩ thêm rằng, Valentine chẳng phải là ngày riêng đôi lứa yêu đương đất nhau dạo phố, mà còn giúp mỗi người đánh thức sự lãng mạn cần thiết cho cuộc đời mình, bởi lẽ suốt một năm bốn ba áo cơm, lắm khi biến mỗi người thành một cỗ máy công nghiệp.

Bây giờ trai gái có thể làm quen và tỏ tình trên mạng Internet. Thế nhưng, những mối tình vì tính không có gì bảo đảm tin cậy qua các hộp thư cá nhân mang tên “Chuột con” hay “Mèo con”. Mỗi dịp Valentine chắc chắn sẽ đầy trên mạng những lời “cố gắng”, nhưng phần lớn chỉ là trò tán gẫu thôi, “chat” mà, chả ai đem tình yêu của

mình rêu rao lên như thế. Tôi chả phải là người bấm đốt ngón tay để đợi Valentine, nhưng mỗi *Lễ tình nhân* lại mang cho tôi nhiều câu chuyện thú vị. Ngày Valentine năm ngoái chẳng hạn. Tiết trời vẫn còn xuân, nhạc sĩ Phú Quang gọi điện mời tôi đến quán Catinat của anh uống bia. Tôi nhắc khéo: "*Hôm nay 14-2 đấy!*" Nhạc sĩ Phú Quang tỉnh queo: "*Cũng bình thường thôi! Mình già rồi!*". Nói là nói thế, ngồi một lúc, gã nhạc sĩ tóc muối tiêu đứng lên: "*Mình về nhà đấy!*". Nhạc sĩ Phú Quang vừa đi khỏi, tôi gọi điện cho NSUT Hồng Nhung, phu nhân của anh: "*Ông xã của chị sắp mang hoa về đấy!*". Giọng chị cười thật nhộn: "*Anh ấy chả bao giờ mua hoa đâu, nhưng ngày Valentine thì cũng biết về nhà ăn cơm đúng giờ để... lấy điểm với vợ!*". Như thế cũng đáng mặt "điểm mười cho chất lượng" ông chồng rồi. Chắc nghe vợ mách, lát sau nhạc sĩ Phú Quang điện lại cho tôi: "*Cứ uống bia thoải mái nhé, mình trả tiền cho!*". Tôi ngạc nhiên: "*Ờ hay, hào phóng đột biến à?*". Phú Quang phân bua: "*Ngày Valentine cảm thấy ân hận đôi chút về những lỗi lầm nhỏ nhỏ của mình đối với vợ. Mình thấy mình có tí dờ hơi, còn vợ mình và vợ các văn nghệ sĩ đáng được phong... anh hùng, vì sự bao dung và chịu đựng phi thường!*".

Khác với ngày Valentine dùng để... ân hận của nhạc sĩ Phú Quang, hoa hậu Nguyễn Thiên Nga lại trách móc nổi khổ của người nổi tiếng: "*Hoa thì nhiều lắm, nhưng hình như là tặng cho đúng nghi thức. Chán chết! Có lẽ những cô gái bình thường thì được đón nhận những tình cảm chân thành hơn!*". Tôi cũng tin như

thế, vì tôi hơi sợ cái lãng mạn kiểu cách nặng tính xã giao. Bạn bè thời sinh viên của tôi thường lấy ngày Valentine để... đi bán hoa, một việc kiếm tiền lương thiện. Hoa hồng ngày Valentine bỗng thành nhu yếu phẩm, một vốn bốn lời là chuyện bình thường. Anh bạn tôi chỉ bỏ ra trăm ngàn mua hoa ở chợ, mang về gói thêm giấy màu, qua một đêm Valentine là thấy túi tiền rủng rỉnh ngay. Tôi hỏi: "*Thế nào, kinh doanh hương liệu tình yêu phát đạt nhỉ?*" Đáp hờn hờ: "*Mua một ngàn, bán hai chục ngàn!*". Tôi nghe ù cả tai: "*Nói gì? Bao nhiêu?*". Câu trả lời mạch lạc và rõ ràng: "*Hai chục ngàn một cái hoa. Bán sạch. Chỉ có một lần khách hỏi mà không mua thôi!*". Lúc đầu tôi đoán, chắc vị khách kia khó tính, thấy hoa hồng hơi héo nên chê, nhưng anh bạn tôi kể... Đó là đôi vợ chồng trẻ. Anh chồng hỏi giá, định trả tiền rồi, nhưng cô vợ vội vã ngăn lại: "*Mắc quá, khỏi tặng hoa cho em đi, để tiền mua sữa cho con!*" Tôi trộm nghĩ, câu chuyện đóa hồng không mua ấy, là một góc khuất rất đẹp của ngày Valentine.

Ngày Valentine năm nay chắc lại ngập tràn hoa hồng và những lời nồng nàn. Một ngày lãng mạn hiếm hoi giữa 365 ngày ganh đua ồn ã. Một anh bạn độc thân của tôi, là phóng viên một tờ báo lớn, dường như đã tính rất kỹ: "*Năm nay Valentine đúng Mừng Ba Tết. Tớ sợ Valentine lắm. Ngày ấy đi một mình thấy lẻ loi kinh khủng. Còn vào quán cà phê thì đứng đi hai thằng, không khéo bị người ta nghĩ là... pê-đê!*". Thật thế ư? ■

Sài Gòn, xuân 2002

L.T.N

■ Đi và viết **Lâm Đồng... thác**

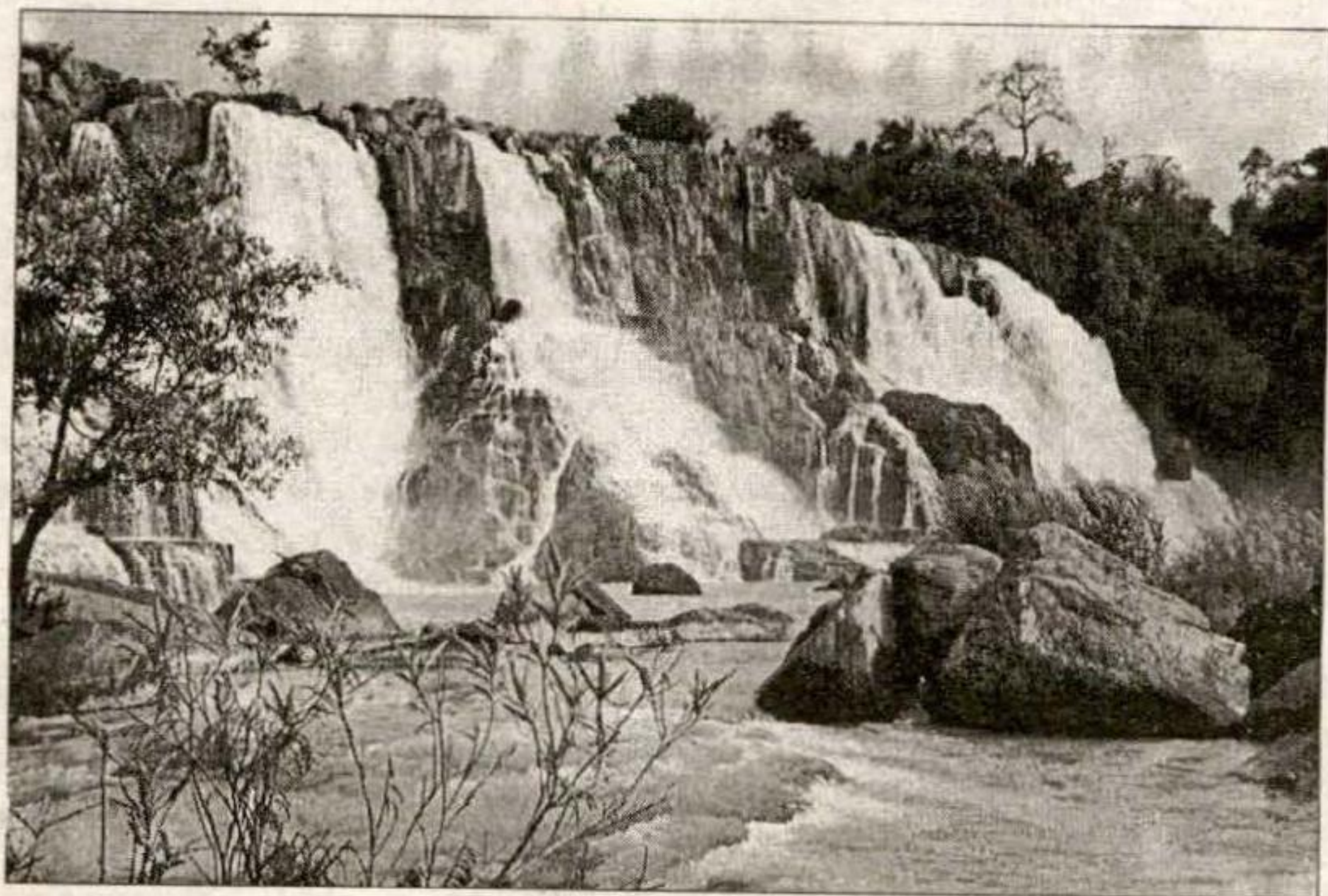
LƯU TRỌNG VĂN

(Tiếp theo KTGD 212)

... Rồi ngã ba Liên Khương xuôi phương nam chừng 20 cây số, gặp núi Chai rẽ con đường nhỏ hướng tây - đi mãi, càng đi càng vắng, không bóng người cũng chẳng bóng trâu, bò. Dốc lại dốc, đôi bờ dốc khi thì lau bạt ngàn, khi thì cỏ vàng úa mênh mang. Thế rồi bất ngờ một dòng sông hiện ra, một con đường đổ dốc - chỉ có thể lội bộ, và, qua rào thân cây rừng già rỉ rả tiếng ve - ào ào tiếng thác. Đây là lần đầu tiên trong đời, tôi đến với thiên nhiên hùng vĩ hoang dã này: thác Pongour.

Nếu phải chọn thác nào đẹp nhất, hùng vĩ nhất Lâm Đồng và cả

Tây Nguyên nữa, và có thể cả Việt Nam nữa, tôi xin tiến cử Pongour. Vâng những Cam Ly, Prenn, Bobla (ở cao nguyên Di Linh) rồi cả Voi nữa, trở nên vụn vặt nhỏ bé trước Pongour. Trước mắt tôi sừng sững bảy tầng đá dựng chót vót, lấy nước nguồn từ dòng Krong Kno (tức dòng sông Cha) Đắc Lắc đổ về. Thác nước dài cả trăm mét vừa đổ vừa gào thét tạo nên muôn âm thanh, muôn màu sắc, muôn dáng hình kỳ ảo như trong các câu chuyện thần thoại. Tôi ngồi trên một tảng đá ở lòng sông ngược nhìn lên thác mà ngắm không biết chán. Một con cò rồi một con cò

Thác Pongour.

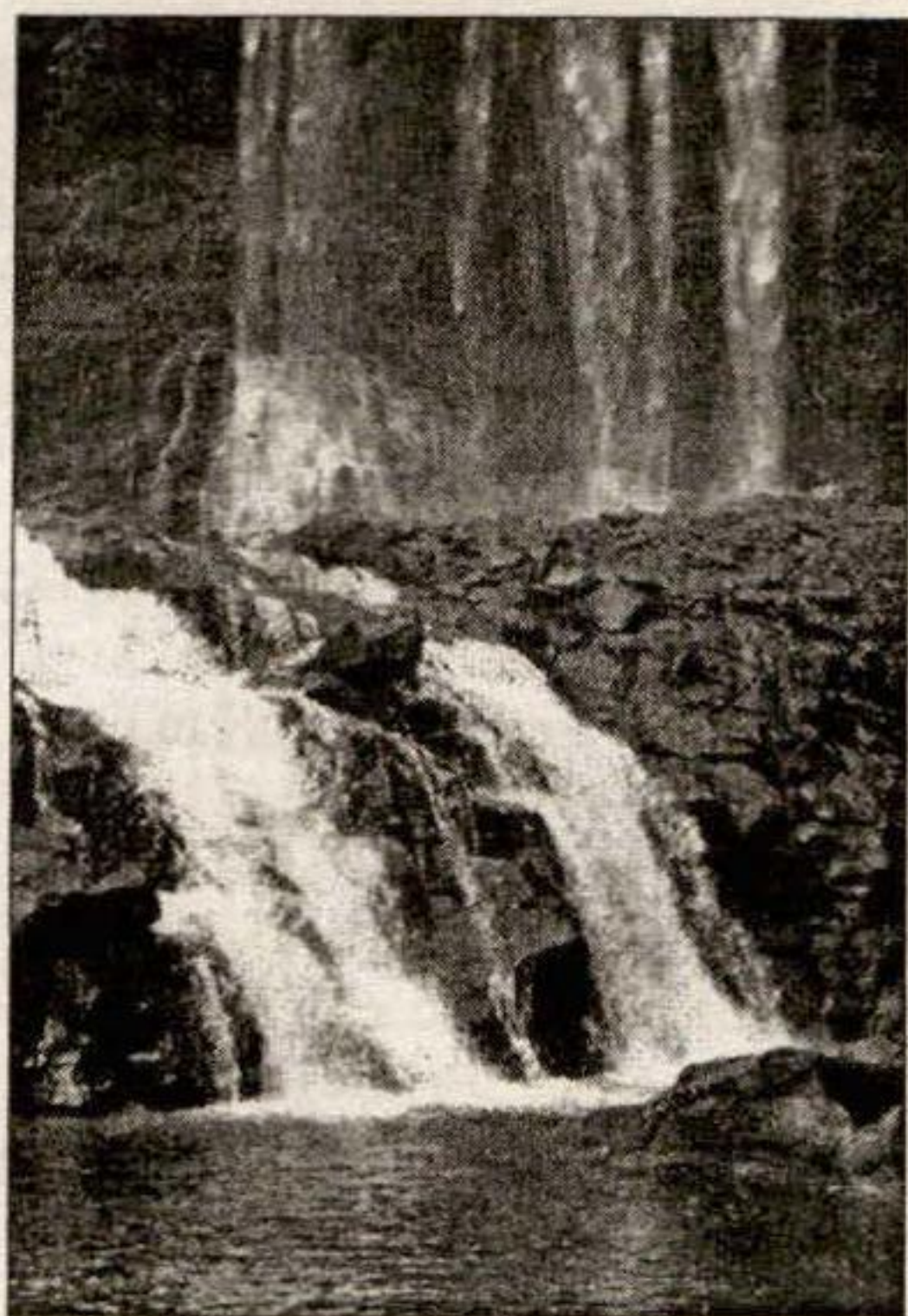
nửa liêng bay trong hơi nước tỏa ra từ thác. Tôi đưa máy ảnh chụp ngay cái tích tắc ấy. Tôi tiếc cho Yersin chưa đến đây, ngồi bên bờ thác này trong một đêm trăng huyền ảo - mờ mờ hơi nước, nghe già làng Kơho kể chuyện. Chuyện rằng: Pongour tiếng Kơho nghĩa là "Bốn sừng tê giác", ngày xưa vùng này có nữ tù trưởng tên là Kanai rất xinh đẹp, nàng có sức mạnh hơn bất cứ dũng sĩ Kơho, Churu nào. Nàng lại có tài chinh phục muôn thú trong đó có tê giác. Khi quê hương bị các bộ tộc khác xâm chiếm Kanai đã cưới tê giác xung trận. Nhưng rồi ngày chiến thắng điểm lại quân lính nàng thấy vắng một dũng sĩ Kơho, chàng đã theo quân thù bỏ mặc vợ con ở nhà. Tức giận trước điều ấy Kanai quyết trừng trị những kẻ bội nghĩa quên tình, nàng đã cùng bốn con tê giác của mình ủi núi san đồi để tạo lập vương quốc Thủy Chung của nàng. Thác Pongour là dấu tích của bốn con tê giác cắm sừng xuống núi. Ước gì ai đó sẽ dựng nơi đây bức tượng nàng Kanai xinh đẹp cưỡi trên lưng tê giác nhỉ?

Hành trình của tôi còn một thác nữa - thôi, tạm biệt nhé nàng Kanai, tạm biệt nhé Pongour vĩ đại - chắc chắn sẽ có ngày tôi trở lại vào một đêm trăng...

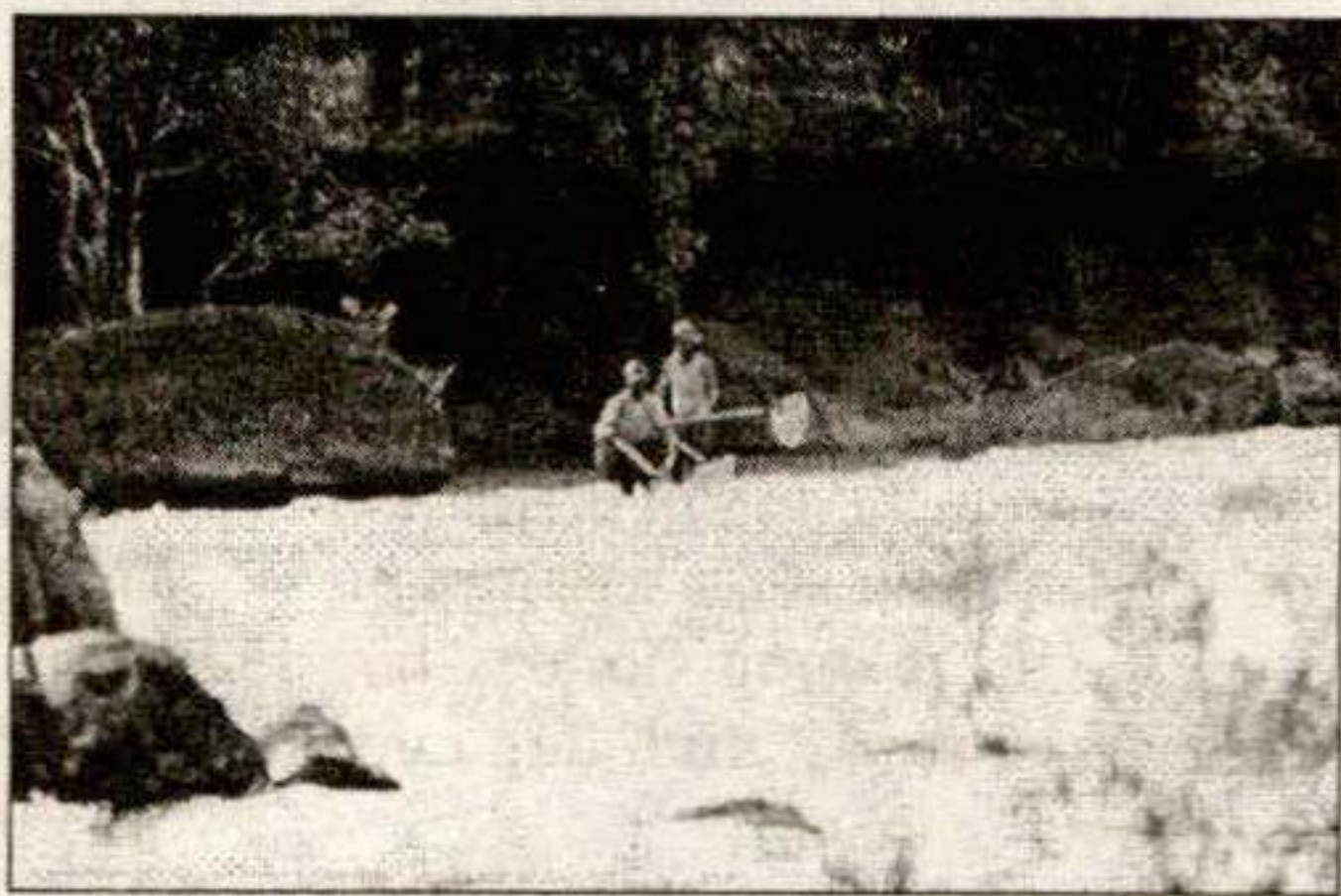
Do đường xa cả trăm cây số, đêm tôi phải ngủ lại thị xã Bảo Lộc còn có tên là Blao để sáng hôm sau lên đường đến thác Dambori. Cái sáng hôm sau ấy đã đến, sương mờ, trời lạnh, qua những nương dâu bát ngát, qua những đồi chè, đồi cà phê bạt

ngàn, sức nhớ ở khúc đầu đó trên đường đến Dambori có nhạc sĩ Hoàng Nguyễn đã sống những ngày cuối đời. Tôi muốn dừng thấp cho ông nén hương để tưởng nhớ đến tác giả của bài hát: "*Miền Nam em dứa nhiều, miền Nam em dứa nhiều, miền Nam em xoài thơm, miền Nam em khoai bùi*" mà thế hệ chúng tôi thuộc lâu lâu thuộc nào. Vâng, tôi đã biết yêu thêm mảnh đất phương nam này chính nhờ cả bài hát ấy của Hoàng Nguyễn. Tìm mãi mới ra nhà, bởi nhà cũ của ông bên nương dâu đã bị người con trai lớn mắc bệnh tâm thần đốt trụi sau khi ông qua đời. Thấp nén nhang, rồi lại đi. Nỗi buồn buồn bởi phải chứng kiến cả thùng bản thảo trong đó có vài chục bài hát của Hoàng Nguyễn chưa công bố đã bị mối xông, liền dọn đi khi thấy chú voi lội qua suối Dambori. Hỏi gã trai mặt đen nhem tóc cháy quần voi tên chú voi là gì, gã bảo: "*Không phải chú mà là cô, cô 20 tuổi tên Vân từ Đắc Lắc qua*". Du khách đứng cạnh chụp hình với cô voi: 3.000 đồng. Du khách leo lên, được cô công qua suối rồi đi dạo trong rừng già: 30.000 đồng. Giá ấy phải chăng rồi. Tôi lên thót voi, sương ời là sương. Đây là lần thứ ba tôi cưỡi voi đấy! Lần đầu ở bên sông Krong Kno - Đầm Roòn, lần thứ hai ở rừng Yoc Don, Đắc Lắc, nhưng cưỡi voi đi qua suối thì lần này là đầu tiên. Khu du lịch Dambori giờ đây đẹp hơn trước rất nhiều, rừng già được bảo vệ, cây cầu mây bắc qua suối đây rồi. Tôi nhớ ngày Mừng Hai Tết 10 năm

trước, tôi theo chân một vị lãnh đạo chính phủ đến đây. Cảnh nhà báo, quay phim đổ xuống con suối chuẩn bị chụp, quay cảnh vị lãnh đạo ấy đi qua cây cầu treo bằng mây này thì đột nhiên có một tiếng nói lạnh lốt: “*Anh! Đừng đi!*”. Vị lãnh đạo liền quay lui. Mọi người ngớ ra khi “*lệnh bà*” phát, đức ông phải dừng. Kể ra ngày ấy “*lệnh bà*” phát là phải vì cây cầu lẻo khéo dây song thưa, nhiều đoạn nối chụp - đến là lơ thơ lơ nhện, bất cứ ai đi qua cũng dễ bị tòm xuống suối. Còn bây giờ cây cầu được làm mới chắc, đẹp - ông tây hơn ta đi qua vừa rung vừa lắc cũng chả sao. Tôi đến bên bờ thác, nhìn thác đổ xuống vực hun hút. Du lịch thời thị trường có khác, khởi phải ủ ẽ xuống núi, leo núi nữa, chỉ cần 5.000 đồng có cầu thang máy - vừa lên xuống theo thang máy vừa ngắm thác đổ qua khung kính. Dưới thác có một nhà hàng cũng lồng toàn kính, ngồi bên trong nhâm nhi ly cà phê tha hồ ngắm thác mà không bị ướt vì nước tõe tung. Vùng thác Dambori này xưa kia của người Mạ. Người Mạ thuở ấy còn đóng khố, họ lý giải: “*Vì vội leo lên khỏi mặt đất nên quên mang theo áo quần*”. Kể ra giữa thiên nhiên khoáng đạt này với cả một thung lũng tràn hơi nước rười rượi mà cứ “*quên mang theo áo quần*” thì có khác nào trở lại thuở thần tiên. Người Mạ giỏi thơ lắm, giỏi ca

Thác Dambori.

Người Koro bat cá ở thác Pongour.

lắm, có câu ca này chưa thấy ở dân ca nào:

*Kẻ nào dẹt giới thì có mền đẹp
Ai se sợi giới thì có chí tốt
Biết nhiều về truyền thống và
áp dụng đúng
sẽ là người tù trưởng.*

Câu ca xưa xưa mà hiện đại quá! Thác Dambori đương nhiên đã xuất hiện từ thuở hồng hoang nhưng người đẹp ngủ trong rừng

già của cao nguyên Blao này chỉ mới được đánh thức hơn 10 năm trước. Người có công đánh thức nàng tiên Dambori là Nguyễn Văn - một chuyên gia trồng dâu nuôi tằm. Ông quê ở Quảng Ngãi mê cái nghề tằm tang lằm, chả biết tuổi trẻ có phải lòng cô trồng dâu nào bên bờ sông Trà Khúc không mà ông đã để cả cuộc đời mình với những nường dâu. Khi được chính phủ cử làm Cục trưởng Cục Dâu - Tằm - Tơ Việt Nam, ngày nhậm chức ông đã quyết định dời "đô" từ Hà Nội vào xứ Bảo Lộc lúc đó heo hút, hoang vu. Trong lịch sử quản lý kinh tế ở Việt Nam chưa ai có một quyết định táo bạo như thế. Lý lẽ của ông là Cục Dâu - Tằm - Tơ phải ở cái nơi sản xuất dâu, tằm, tơ - mà cái nơi ấy theo điều nghiên của ông chính là Bảo Lộc. Nhiều thành viên chính phủ không tán đồng. Ông Nguyễn Văn đã nhờ trực thăng đưa nhà thơ Tố Hữu - lúc đó là thường trực chính phủ đi xem vùng đồi Bảo Lộc này để ra quyết định cuối cùng. Và chính trên chiếc trực thăng ấy ông đã phát hiện ra một khu rừng già nguyên sinh cách thị trấn Bảo Lộc 20 cây số. Khi dời đô dâu tằm tơ về Bảo Lộc rồi với chất lãng mạn của mình, ông Nguyễn Văn đã lợi bộ đi khảo sát khu rừng già kia. Ông thực sự ngỡ ngàng trước sự hùng vĩ của thác Dambori - và thế là người đẹp Dambori được đánh thức - làm nơi tham quan, nghỉ dưỡng của những người trồng dâu nuôi tằm. Rất nhiều du khách ngày nay đến chiêm ngưỡng thác Dambori đi trên con đường nhựa bon bon do chính ông Nguyễn Văn

khởi xướng xây dựng, không hề biết có một lịch sử như thế về khu du lịch này. Và, đương nhiên họ cũng không thể biết sau nhiều thăng trầm, vinh quang, cũng như... hẩm hiu của số phận, ông Nguyễn Văn không còn ở cương vị cao nhất của nghề trồng dâu nuôi tằm, nhưng ông vẫn lặng lẽ ở mảnh đất này tiếp tục trồng dâu nuôi tằm, ước mơ có lẽ cho đến... xuôi tay nhắm mắt. Khi chưa có sự xuất hiện của con người, thiên nhiên chỉ là thiên nhiên, những Pongour, Dambori chỉ là... thác, nhưng khi nó gắn với những con người cả truyền thuyết lẫn hiện thực thì nó trở nên gần gũi hơn, gợi cảm hơn. Gió từ đỉnh núi trượt xuống, ánh mặt trời cắt chéo màn hơi nước, ô kìa cầu vồng bảy màu rực rỡ hiện lên ở chân thác. Tôi ra khỏi nhà lồng kính, như một đứa trẻ lon ton trên những mòm đá mà vách rêu điểm tím những bông hoa mua. Tôi lội xuống bên cầu vồng. Tôi có cảm giác mình chỉ cần chìa tay ra là với được cầu vồng ấy, nhưng cũng liền có ngay cái cảm giác ngược lại, biết đâu khi bàn tay của con người đụng đến cõi như là ảo vọng kia, cầu vồng sẽ tan biến đi! Tôi chợt nhớ lại lúc ở thác Pongour hoang vắng, bên kia vách đá rêu xanh ngất ở lòng suối có hai chàng trai người Kơho đi bắt cá, thế là tôi lại sợ "đánh thức người đẹp ngủ trong rừng" rồi sẽ làm mất đi giấc ngủ của người đẹp, bởi nghiệm ra ở đời cái sự thức cứ đóng đưa đôi mắt mãi cũng nào đâu là sự hoàn thiện của đất trời. ■

LT.V

Cả làng học đại học

Làng Thư Trai thuộc xã Phúc Hòa, huyện Thạch Thất, Sơn Tây cũ quần tụ 7 dòng họ với trên 660 hộ, trên 3.000 khẩu chưa kể trên 1.000 người từ làng Thư Trai đang sống ở khắp nơi trong và ngoài nước. Trong đình làng Thư Trai còn ghi lại dấu ấn là 11 bản sắc phong của 6 đời vua từ năm 1801 đến năm 1925. Cổng đầu làng nổi lên hai chữ Thư Trai. Có người viết: Thư là sách, Trai là phòng miệt mài nghiên bút cho hồng văn chương...

Thật vậy, nơi đây đã sản sinh ra hai tiến sĩ trong 8 tiến sĩ của huyện Phúc Thọ. Đó là Khuất Duy Hải, đỗ tiến sĩ năm 1868 lúc 46 tuổi, Nguyễn Đình Dương đỗ tiến sĩ năm 1880 lúc 37 tuổi. Ngoài ra còn có hai người đỗ cử nhân là Khuất Duy Nhất và Khuất Duy Khiết.

Làng Thư Trai còn có Nguyễn Đỗ Mục (năm 1866 - 1949) là con của tiến sĩ Nguyễn Đình Dương, là một nhà văn, nhà nho uyên thâm, đỗ tú tài 1909 khoa Kỷ Dậu, là dịch giả hoặc biên khảo nhiều tác phẩm như "Đông Chu Liệt Quốc", "Khổng Tử tạp ngữ", "Khổng Tử gia ngữ", "Song phụng kỳ duyên", "Thủy Hử diễn nghĩa" và nhiều tác phẩm khác. Sau ngày thực dân Pháp xâm lược, Nguyễn Đỗ Mục đã hăng hái tham gia vào các tổ chức Văn hóa Cứu quốc. Ông có người con trai là Nguyễn Đỗ Cung, là một họa sĩ tài năng, nguyên là đại biểu quốc hội khóa một của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, ủy viên Ban thường vụ Hội Mỹ

thuật Việt Nam, Huân chương Lao động hạng nhất, Huân chương Kháng chiến hạng ba. Ngày 10-9-1996 ông đã vinh dự được Chủ tịch nước tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh.

Đã thành lệ từ lâu ở làng Thư Trai cứ em nào đỗ vào đại học, trước khi nhập trường cũng đến nhà ông bà, chú bác nội ngoại, người thân, rồi thầy giáo Nguyễn Văn Ngân, Nguyễn Văn Hanh, ông Khuất Quang Huy trong Ban Khuyến học làng Thư Trai... để chào tạm biệt. Vì đó là những người từng theo dõi, cổ vũ từng bước đi của lớp trẻ từ khi vào lớp một trường làng đến các lớp cao hơn, và không chỉ đối với các em, mà còn động viên cả phụ huynh của các em nữa.

Từ tháng 2-1995 Ban Khuyến học làng Thư Trai được thành lập, gồm 7 thành viên, đã định ra ngày tuyên dương phát thưởng hằng năm cho học sinh, sinh viên giỏi vào sáng ngày 7 tháng 2 âm lịch tại đình làng Thư Trai. Tiễn không lớn,

nhưng giạt được giải thưởng của Ban Khuyến học không phải dễ dàng. Được lên bục nhận phần thưởng là cả một vinh dự lớn có tác dụng động viên, khích lệ các em và cả gia đình. Người nọ nhìn người kia, rồi nhìn lại mình. Thấy con người ta thi đỗ đại học, và học giỏi mình cũng cố làm sao để con mình cũng được vậy. Mục đích hoạt động của Ban Khuyến học làng Thư Trai là như thế.

Tổng số học sinh, sinh viên được thưởng 6 năm gần đây tới 478 em so với số tiền trên 10 triệu đồng, số học sinh, sinh viên được thưởng năm sau cao hơn năm trước. Như năm học 1994 - 1995 có 30 cháu, thì năm 1999 - 2000 có tới 121 cháu, nhiều gấp 4 lần. Số đạt học sinh giỏi cấp tỉnh và đỗ đại học năm đầu của năm học 1999 - 2000 được 22 cháu. Nhiều cháu đỗ tới cả 3 trường với số điểm cao ngay năm đầu dự thi.

Tới nay Thư Trai có 660 hộ gia đình, mà đã có tới 150 người tốt nghiệp các trường đại học. Hàng trăm người tốt nghiệp các trường cao đẳng, trung cấp, công nhân kỹ thuật, dạy nghề. Ông Khuất Quang Huy, ủy viên Ban Khuyến học làng Thư Trai có lần nói chuyện với tôi:

- Chúng tôi vừa tính riêng thôn Thư Trai tới nay đã có tới 104 thầy, cô giáo làm nghề trồng người. Số này đều có bằng đại học, hoặc tương đương, chưa kể các ngành khác cũng có nhiều người có bằng nọ, bằng kia. Mỗi năm ở làng Thư Trai thường có khoảng trên dưới 20 em thi đỗ vào các trường đại học.

Đó là em Nguyễn Huy Long thi đỗ ba trường đại học là Đại học Xây dựng, Đại học Kinh tế và Đại học Sư phạm. Vì bố làm ruộng, mẹ là nhà giáo về hưu đã lâu, nhà nghèo, nên đã chọn và đi học Đại học Sư phạm vì học sư phạm có học bổng, không phải đóng học phí, con nhà nghèo mới càng đáng nổi... Đó là Nguyễn Việt Cường, thi đỗ vào cả ba đại học: Đại học Kinh tế quốc dân, Đại học Xây dựng và Đại học Giao thông. Nguyễn Việt Cường đã ra trường năm 1999, hiện là kỹ sư cầu đường... Và rất nhiều điển hình khác về môn dạy con ngoan, học giỏi, thi đỗ vào các trường đại học và trở thành nhân tài của đất nước mà trong phạm vi bài viết này tôi không thể kể hết được.

Bà con làng Thư Trai rất phấn khởi, tự hào thấy lớp lớp trai làng do chịu rèn luyện, kiên trì nên khi thoát ly khỏi lũy tre làng đã tiến bộ không ngừng, góp phần xây dựng đất nước. Có lần về thăm nơi chôn nhau cắt rốn, ông Nguyễn Huy Ban, Tổng giám đốc Bảo hiểm xã hội Việt Nam rất vui thấy quê hương Thư Trai của mình đổi mới quá, có nhiều người học giỏi thành đạt quá, lại được tỉnh công nhận là làng văn hóa, đã nồng nhiệt nói: "*Khi ai hỏi tôi: quê ở đâu, tôi luôn hạnh phúc trả lời: quê ở Thư Trai*". Và dân làng Thư Trai cũng luôn nhắc nhở con cháu hãy noi theo gương sáng của những người đi trước để không ngừng tiến bộ, trở thành người có ích cho xã hội, phát huy truyền thống vẻ vang của làng Thư Trai yêu quý. ■

NGUYỄN CẢNH

Những thói quen cần có của một GIA ĐÌNH HẠNH PHÚC

Những cuộc nghiên cứu của các nhà tâm lý, xã hội học cho chúng ta thấy được nguyên nhân chính dẫn đến sự tan rã của các cặp vợ chồng, thì cũng chính họ phác họa cho chúng ta mô hình của một gia đình hạnh phúc. Sau hai năm nghiên cứu và điều tra, các nhà tâm lý học thuộc Viện Đại học Massachusetts (Mỹ) đã tổng hợp được các thói quen sinh hoạt cần phải có trong các gia đình hạnh phúc như sau:

1. Biểu lộ tình yêu bằng lời nói, cử chỉ cụ thể

Thường thì buổi sáng của gia đình nào cũng đầy vẻ tất bật, vội vàng. Người thì lo chuẩn bị bữa ăn sáng, kẻ thì sửa soạn cho kịp đưa con đến trường trước khi đến nơi làm việc... Nhưng dù bận đến đâu, họ cũng không quên một cử chỉ, lời nói hết sức đơn giản nhưng cần thiết như "Chúc anh (em) một ngày vui vẻ", "Mẹ (bố) yêu con, hãy học tốt nhé..." Thói quen này có tác dụng nhắc nhở các thành viên trong gia đình rằng họ luôn luôn được yêu thương, mong đợi và là một thành viên quan trọng đối với mọi người.

2. Cần thổ lộ khi có vấn đề

Nhà tâm lý học Dozeen Virtue của Viện Đại học Massachusetts cho rằng nếu bạn cứ giữ kín những điều buồn phiền trong lòng thì chúng sẽ trở nên tồi tệ hơn. Sự thổ lộ sẽ giúp cho không khí bớt nặng nề và hai vợ chồng sẽ cảm thấy gần gũi nhau hơn. Cách thổ lộ trong những gia đình

hạnh phúc thường mang ý nghĩa tìm một sự chia sẻ, cảm thông không nhằm mục đích dẫn dắt lẫn nhau.

3. Chia sẻ những mục tiêu chung

Mục tiêu chung, dù nhỏ nhất như việc cùng hoạch định một chương trình giải trí cuối tuần, cũng có tác dụng thống nhất mọi thành viên trong gia đình thành một khối gắn bó. Mỗi người đều cảm thấy mình được quan tâm, tôn trọng và do đó họ dễ dàng bày tỏ thái độ quan tâm và tôn trọng những thành viên khác.

4. Đoàn kết khi gặp tai ương

Khi tai ương xảy đến cho gia đình, như việc người cha mất việc làm, thì toàn thể thành viên trong gia đình thường ngồi lại cùng nhau tìm một giải pháp tốt nhất để thích nghi với hoàn cảnh mới. Nếu không có sự chung sức, chung lòng ấy thì tình trạng chia rẽ, bất hòa trong gia đình sẽ xảy ra khi phải đối đầu với một thực tại đầy khó khăn, và người này sẽ tìm cách đổ lỗi cho người kia về bất cứ sai trái nào cho dù có nhỏ nhất.

5. Cùng chia sẻ thú vui

Những bữa ăn ngoài trời, cùng xem chung một bộ phim, tham quan thắng cảnh... là một cơ hội cho gia đình có những giờ phút giải khuây

Gia đình cựu Tổng thống Bill Clinton một thời được xem là kiểu mẫu của một gia đình hạnh phúc. Vợ chồng ông Clinton bà Hillary trong lễ tốt nghiệp đại học của cô con gái Chelsea.

cần thiết, tránh được cảm giác nhàm chán vì công việc thường ngày. Chính những lúc thư giãn bên nhau ấy mà người này có thể phát hiện ra những khía cạnh mới mẻ, thú vị ở người kia.

6. Dành cho tình yêu đôi lứa sự ưu tiên

Những cặp vợ chồng hạnh phúc thường sáng suốt thu xếp cho họ có những khoảng thời gian riêng tư ngoài những lúc dành cho con cái, vì họ hiểu rằng có những cuộc hôn nhân bền vững thì mới có thể tạo nên một gia đình hạnh phúc và cũng là nền tảng giúp sự tồn tại lâu dài của nhiều thế hệ trong gia đình.

7. Giao một số việc nhà cho con cái

Dọn phòng, rửa bát đĩa, giặt quần áo... là những công việc nhà vừa sức được giao cho con cái tuy đôi khi khiến chúng phàn nàn nhưng thực tế lại giúp chúng cảm thấy hạnh phúc hơn về chính mình, vì hoàn thành công việc được giao chứng minh cho con cái thấy là chúng có thể đảm nhiệm được trách nhiệm.

8. Ca tụng truyền thống gia đình

Nếu gia đình bạn có một truyền thống tốt đẹp về cội nguồn thì việc truyền cho con cái mà hiểu về lịch sử, truyền thống gia đình sẽ mang lại

hiệu quả tích cực vì thêm vào niềm hạnh phúc có sẵn, con cái càng thấy gia đình là một mái ấm đặc biệt, đáng tự hào mà chúng mong muốn góp phần vun đắp.

9. Không bỏ quên bạn bè và các hoạt động bên ngoài gia đình

Dù gia đình có đầm ấm hạnh phúc đến đâu thì cũng có thể xảy ra nguy cơ mọi người sẽ cảm thấy buồn chán nếu mọi tiếp xúc chỉ quanh quẩn trong phạm vi nhỏ hẹp của gia đình. Nhà tâm lý học Dozeen Virtue cho rằng bí quyết tránh được buồn chán là sự cân đối hài hòa giữa gia đình với bạn bè cùng các hoạt động ngoài xã hội. Những mối quan hệ bạn bè thân thiết mở rộng không gian tâm lý cho cả gia đình, giúp con cái được tiếp cận với xã hội một cách tự nhiên và bình đẳng, đồng thời cũng giúp bạn thấy tự tin và hứng thú hơn trong việc tự điều chỉnh cuộc sống trong gia đình để cảm thấy hạnh phúc hơn. ■

HOÀNG OANH

(Theo *People Weekly*)

Ăn tết miền Trung....

● Cá ngừ kho và chả cá tròn ở vùng biển Phù Mỹ, tỉnh Bình Định

Có thể gọi dân ở đây là dân biển. Những người đàn ông thì theo tàu ra khơi, đàn bà ra bến bán, buôn và gắn chặt cuộc sống của mình vào con tôm, con cá. Cứ vậy cái vòng sống ấy quay theo biển êm - hiền hay là động - dữ. Quay khởi đi từ tháng giêng - đầu năm cho tới tháng chạp - cuối năm và kết thúc bằng cái tết.

Dân biển ở đâu không biết chứ dân biển ở nơi ấy ăn tết... "đình huỳnh" lắm. Đó là nói đúng y như câu cửa miệng của họ. "Đình huỳnh" ở đây là phải có được mấy ký thịt heo, bò thung, mấy ràng bánh tráng, bánh tét, thầu kiệu mặn, 1 can rượu "Mỹ Thọ" khoảng 5 - 6 lít rồi bánh mứt, hạt dưa... và bằng mọi giá dầu biển êm - biển động, cá ít, cá nhiều... cũng phải có cho được một soong cá ngừ kho theo kiểu vùng biển ở miền Trung và dầm ba giề chả cá hấp tròn tròn với đường kính khoảng hơn một gang tay. Cá ngừ kho thì đơn giản thôi. Hoặc cá của ghe nhà, hoặc cá mua cũng đều tươi rói, xanh rì vì biển đó, bến đó nên cá ngon thôi khỏi nói, mà nói gì cá ngay như nước từ cá nấu ra cũng ngọt lừ, béo ngậy. Có cá rồi xách đem về, làm sạch và xắt những khúc thật dày. Giã cả cối hành với muối hột, tiêu hột ướp cho thấm thắp chừng tiếng đồng hồ, xong nấu một soong nước cho thiệt sôi - thả cá vô soong mấy trái ớt to, chín đỏ để chừng ăn thì dầm ra. Sau lần cúng rước chiều 30, vào hai

bữa ăn của mùng 1, mùng 2, mùng 3 phải có mâm cơm mời ông bà, mà đã nói mâm cơm cúng thì không thể nào thiếu được đĩa cá, thêm nữa ba bữa xuân ăn bánh, bún, mì sợi, miến tàu... hoài cũng ớn có soong cá kho ngọt rồi (kho kiểu đó người miền Trung kêu là kho ngọt) cứ yên tâm mà bỏ mấy lon gạo nấu cơm. Ăn sẽ thấy ngon miệng phải biết và sẽ thấy chén cơm ngày tết là giá trị đến đâu. Ngoài soong cá ngừ kho ngọt, dù bận rộn đến đâu cũng phải ráng làm dầm ba giề chả cá để hấp. Làm chả cá, dĩ nhiên, là công phu, kỹ càng lắm. Tùy hoàn cảnh có thể làm chả cá thu, cá mối, cá chuồn, cá nhông. Cách làm thì ở đâu cũng vậy nghĩa là làm sạch cá, rạch bụng phanh thân cá ra, nạo thịt, băm nhuyễn nêm nếm gia vị, rồi bỏ vô cối quết mạnh, chắc và thật đều tay. Thoa dầu lên cái đĩa làm khuôn để cho khỏi dính và bỏ vô soong hấp. Vừa kịp chín tới hương thơm của chả cá đã bay lừng gian nhà. Ba bữa tết người dân vùng biển ngoài đó dùng chả cá làm mỗi uống rượu cũng có mà để làm món ăn no cũng có. Làm mỗi uống rượu thì xắt hình con thoi, hình chữ nhật vừa miếng, muốn chiên lên thì chiên mà không thì cứ để vậy. Rượu Mỹ Thọ, mỗi chả cá chấm ớt tương nhâm nhi giữa không gian xuân tươi đẹp vào lúc không phải tất bật chuyện tôm cá, biển khơi, tàu bè... Nghĩ ra còn có cái thú nào bằng? Còn muốn ăn no xắt miếng chả cá dài dài, dưa leo cũng xắt dài dài rồi rau thơm, cà

xanh, xà lách. Mắm trong - mắm nêm còn dựa theo ý thích người ăn mà chế biến chứ có khó khăn gì và cứ thế bánh tráng Bình Định nhúng và cuốn các thứ kể trên nhưng nhớ phải chừa bụng chứ không no quá phát ách như chơi.

● Bánh tét và mứt nước ở Tam Quan

Tam Quan nổi tiếng về dừa, các món ăn và những loại mứt, bánh rất ngon trong dịp tết nhưng đặc biệt nhất là phải nhắc đến cái món bánh tét, mứt nước mà chỉ thấy ở nhà bà Năm ở thôn Thanh Mỹ là có làm. Nhiều người địa phương đã đi khắp bốn phương trời, ăn đủ thứ của ngon vật lạ, nhưng đến tết vẫn thấy thèm thèm bánh tét và mứt nước Tam Quan. Nghe nói món này có xuất xứ đầu ở huyện Hoài Ân, An Lão là quê của bà Năm, bởi đó khi lấy chồng về Tam Quan bà đã đem theo. Đó cũng là lý do vì sao chỉ ở nhà bà Năm mới có được loại bánh, mứt này. Bánh tét nói đến ở đây phải được gói bằng nhân đậu cua và chỉ có vậy. Đậu cua cũng tựa tựa như đậu đen nhưng có màu đỏ. Có lạ chăng là cái thứ mứt nước ăn kèm với loại bánh tét này. Mứt gồm có gừng và bí đao đã xắt. Bí đao thì xắt bình thường còn gừng thì xắt mỏng cả hạt được ủ với đường đen chặt từ trong muống ra và phải còn mặt. Ủ xong bắc lên bếp than để lửa thật liu riu. Phải sên làm sao mà còn nước nhưng đường phải thấm thắp tới từng miếng bí, lát gừng...

Khi ăn thì dọn theo cách này: Bánh tét được xắt ra từng lát mỏng xếp lên đĩa đầu đó và phải chờ cho cả nhà quây quần đông đủ mới đi hâm lại soong nước mứt. Chỉ cần bén hơi lửa

là mùi thơm đã kịp tỏa ra lan hết cả một khoảng không gian quanh đó.

Ngày đầu năm khí trời hãy còn lạnh lạnh, gầy gầy và ở bên ngoài, đôi khi, có cả mưa xuân lất phất. Còn ở bên trong, nơi gian bếp nhỏ thích thú biết bao khi được xum vầy cùng với những người thân yêu và được cùng nhau hít hà thỏa thuê mùi mứt nước thơm dậy lên, khi sôi từ từ trên bếp lửa, trong sự thòm thèm chờ đợi.

Cách ăn món này là múc nước mứt ra chén rồi gấp lát bánh tét chấm vào. Chậm rãi cắn một miếng bánh, một chút gừng, một chút bí và bung chén lên chậm rãi húp một ngụm nhỏ rồi nhẩn nha nhai quết và nhẩn nha thưởng thức. Cái ngọt lịm của đường quện chặt trong cái béo của bí, cái thơm của nếp, cái cay của gừng, cái nóng của nước... tất cả các thứ hòa lẫn lại với nhau làm thành một hỗn hợp mứt, bánh ngon đến không tả nổi và cũng lạ đến không thể ngờ, mà bất cứ một món ăn nào cũng không thể sánh được.

Người đi xa, rời Tam Quan, vẫn thi thoảng về quê ăn tết và năm nào cũng vậy cũng ghé nhà bà Năm để được ăn bánh tét - nước mứt. Chỉ là một món ăn nhà quê, chân chất và mộc mạc mà làm cho người ta luôn nhớ tới những cái tết của cả một thời ấu thơ và thi thoảng khi đã lớn lên, vẫn không thể nào quên, vẫn đem theo canh cánh bên lòng, để cho nhiều năm tháng đi qua, nhiều cái tết đi tới và năm nào cũng vậy, cứ trước ba bữa tết thấy người trong nhà hối hả mua sắm mứt bánh, đồ ăn, người xa quê lại nghe lòng mình bồn chồn.

■
P.V

AI
MUA
TÔI,
TÔI BÁN
TÔI
CHO...

Sau mùa thi, nhiều sinh viên bước vào mùa tìm việc, những việc của mùa xuân. Trung tâm Hỗ trợ Sinh viên thuộc Thành đoàn TP.HCM vào những ngày này rất đông khách... sinh viên. Các bạn đến đây không để tìm nhà trọ mà để tìm việc làm.

Việc làm thì đa dạng, từ việc Osin, khâu vá, giao hàng... đến là thành viên của một công ty, tập đoàn kinh tế với vai trò MC, phát tờ rơi, phát quà khuyến mãi, rót nước mời

"Ai mua tôi, tôi bán tôi cho. Giá cả phải chăng cho mọi công việc, cần một người có một người làm bằng hai người, cần hai người có hai người làm bằng bốn người. Chúng tôi là sinh viên bách khoa làm được "bách việc". Liên hệ điện thoại... gặp H. 24/24".

khách hàng tại các siêu thị... Nói chung toàn là những việc lao động phổ thông, bán sức lao động bình thường. Xác định trước việc sẽ làm

thêm, H. (ĐH Bách Khoa) nói vui rằng sẽ làm tờ rơi phát... miễn phí ở những nơi công cộng, nội dung đại ý là "Ai mua tôi, tôi bán tôi cho. Giá cả phải chăng cho mọi công việc, cần một người có một người làm bằng hai người, cần hai người có hai người làm bằng bốn người. Chúng tôi là sinh viên bách khoa làm được "bách việc". Liên hệ điện thoại... gặp H. 24/24".

Thực ra việc làm thêm có từ Noel, khi mà các chương trình khuyến mãi bắt đầu khởi động, một số sinh viên như T. (ĐH. KH XH & NV) đã tìm được "chỗ đứng" từ lúc ấy. Vào vai ông già Noel ở... siêu thị, T. đứng phát tờ rơi và giải trình những thắc mắc của khách hàng về nội dung khuyến mãi, đồng thời làm luôn người mẫu cho những em

bé muốn chụp hình chung với ông già tuyết. Công việc tưởng nhẹ nhàng, vì khách chỉ đông vào ngày cuối tuần, nhưng thử đứng một ngày sáu giờ đồng hồ, mới hiểu hết giá trị của đồng tiền kiếm được. “Không phải vì gia đình khó khăn mà đi làm thêm”, T. cười thanh minh - “Sinh viên năm thứ tư rồi không lẽ về tết lại xin tiền nhà đi chơi. Thú thật gặp người quen cũng mắc cỡ lắm chứ”. Kiếm tiền chơi tết đó cũng là lý do “chính đáng” để nhiều sinh viên làm thêm.

Hơn cả làm thêm... để chơi, V. (ĐH KH XH & NV) tranh thủ mấy ngày tết không về quê để kiếm tiền học tiếng Hoa. Được biết V. luôn luôn tự kiếm học phí cho những môn mình muốn học nằm ngoài kế hoạch của gia đình, mặc dù V. là phái yếu nhưng đã có những suy nghĩ thật mạnh mẽ. Kinh nghiệm một năm ăn tết xứ người, V. cho biết: “Buồn lắm, vì mấy ngày này ai cũng xum vầy còn mình thì... Nhưng nghĩ đến ngày về lại thấy ý nghĩa vô cùng. Thôi thì cứ vui sau thiên hạ”. Nghe những gì V. nói tôi mới vỡ ra thêm một điều, các bạn sinh viên đâu chỉ “bán” sức lao động đơn thuần mà còn “bán” cả những ngày vui... như tết. Tôi nhủ thầm, nếu mình là chủ doanh nghiệp thì sẽ trả lương thật xứng đáng cho các bạn.

Tôi thì tôi mong ước như vậy nhưng thực tế không phải vậy. Các bạn sinh viên làm những việc mà người khác “chê” với đồng lương quá thấp. M. (ĐH Kinh Tế) tính toán cho công việc trực điện thoại kiêm thu ngân ở một đại lý bưu điện rất kinh tế: “Với mức lương

mười lăm nghìn một ngày, kể cả ngày lễ tết, với hơn tám giờ làm việc thật quá sức và quá “bèo”. Trong khi đó có ngày chủ bưu điện thu vào gần chục triệu đồng. Hơn nữa nếu có sai phạm như tính lộn tiền cước thì phải bồi thường. Đâu phải ngồi mát ăn bát vàng”. Thế nhưng theo M. “Thà bị... thua thiệt còn hơn không có gì làm để có thu nhập phục vụ cho việc học hành”.

Vậy mà khi tôi gặp lại T. thì “ông già Noel” méo mặt cho biết đã kết thúc chương trình khuyến mại Giáng sinh gần cả tháng mà chưa có lương. Sợ bạn bị lừa, tôi liền giục T cùng tôi đến công ty có cái tên là M.Đ để hỏi cho ra lẽ. Vị phụ trách trả lời là công ty ông làm dịch vụ cho tập đoàn P (chuyên sản xuất dầu gội đầu), chương trình kết thúc phải bốn tháng sau thì bên P rút kinh phí qua mới có tiền trả lương. Lúc này thì tôi không còn chịu được khi việc làm “mùa vụ” lẽ ra phải thanh toán thù lao trong ngày, chậm nhất là trong tuần, chứ ai đủ kiên nhẫn chờ đến bốn tháng. T phản đối khá mạnh với lý do làm việc cho ai thì biết người đó chứ không biết tập đoàn P nào cả. Cuối cùng thì vị phụ trách ấy phải cho T ứng lương (dù công việc đã hoàn thành) để mua vé tàu về quê. Đâu phải tôi đây muốn “bán tôi” như H quảng cáo là chuyện dễ dàng. Chuẩn bị vài ngày nữa là cái tết đã đến, ai cũng vui, nhưng những người bạn sinh viên của tôi lại buồn, nỗi buồn xa quê. ■

TRẦN HOÀNG NHÂN

(Lớp XHH4 - ĐH.KHXH & NVTP. HCM)

CHỢ NỎI & sông nước miệt vườn

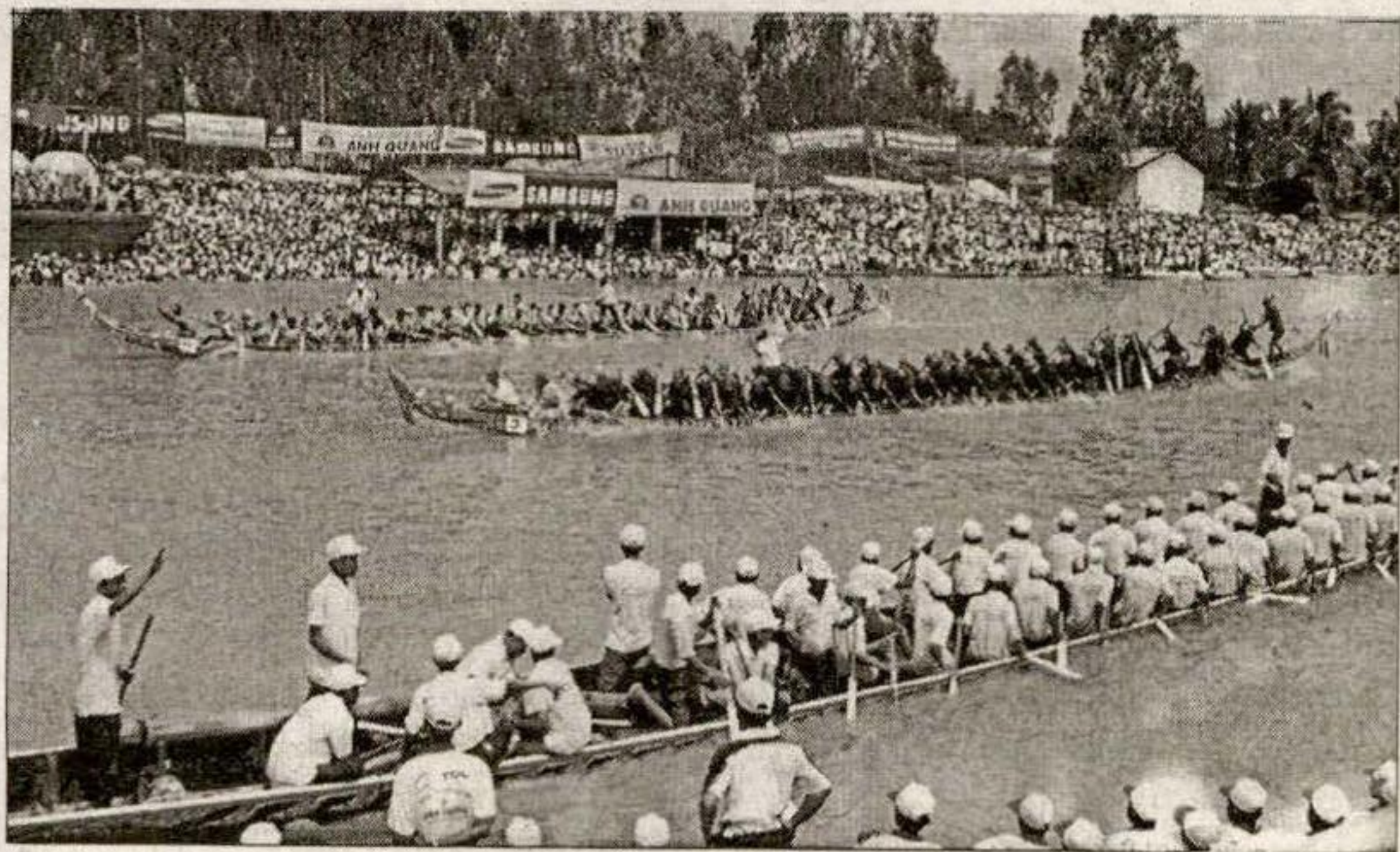
Du lịch trên sông chợ nổi Cái Răng TP. Cần Thơ.
Ảnh: TRƯƠNG CÔNG KHẢ.

Miền Tây Nam bộ nước ta là một nơi sông nước đan xen như mạng nhện. Hết sông cái đến sông con rồi kinh, rạch, xẻo, ngọ, mương vườn... cứ thế chảy vào đến tận từng nhà, đưa phù sa màu mỡ bồi đắp những mảnh vườn cây trái xanh tươi, những mùa màng bát ngát. Những hoa màu ấy được chuyên chở trên ghe và chỉ cần tấp vào một "bến" là có thể bán mua thoải mái. Nơi mua bán ấy gọi là "chợ nổi". Muốn biết ghe bán món gì, chỉ cần nhìn đầu ngọ sào, bán khóm (dứa) treo khóm, bán cải treo cải, bán dừa treo dừa... Đây là cách tiếp thị độc đáo nhất thế giới. Tuy không sang trọng như thành phố nổi Venice phương Tây, dù chẳng "đô hội" như chợ nổi Bangkok, phương Đông, chợ nổi miệt vườn nước ta chỉ chuyên bán thuần những sản phẩm của miền nhiệt đới, ngoại trừ lúa gạo và bạn đừng hòng tìm thấy thịt động

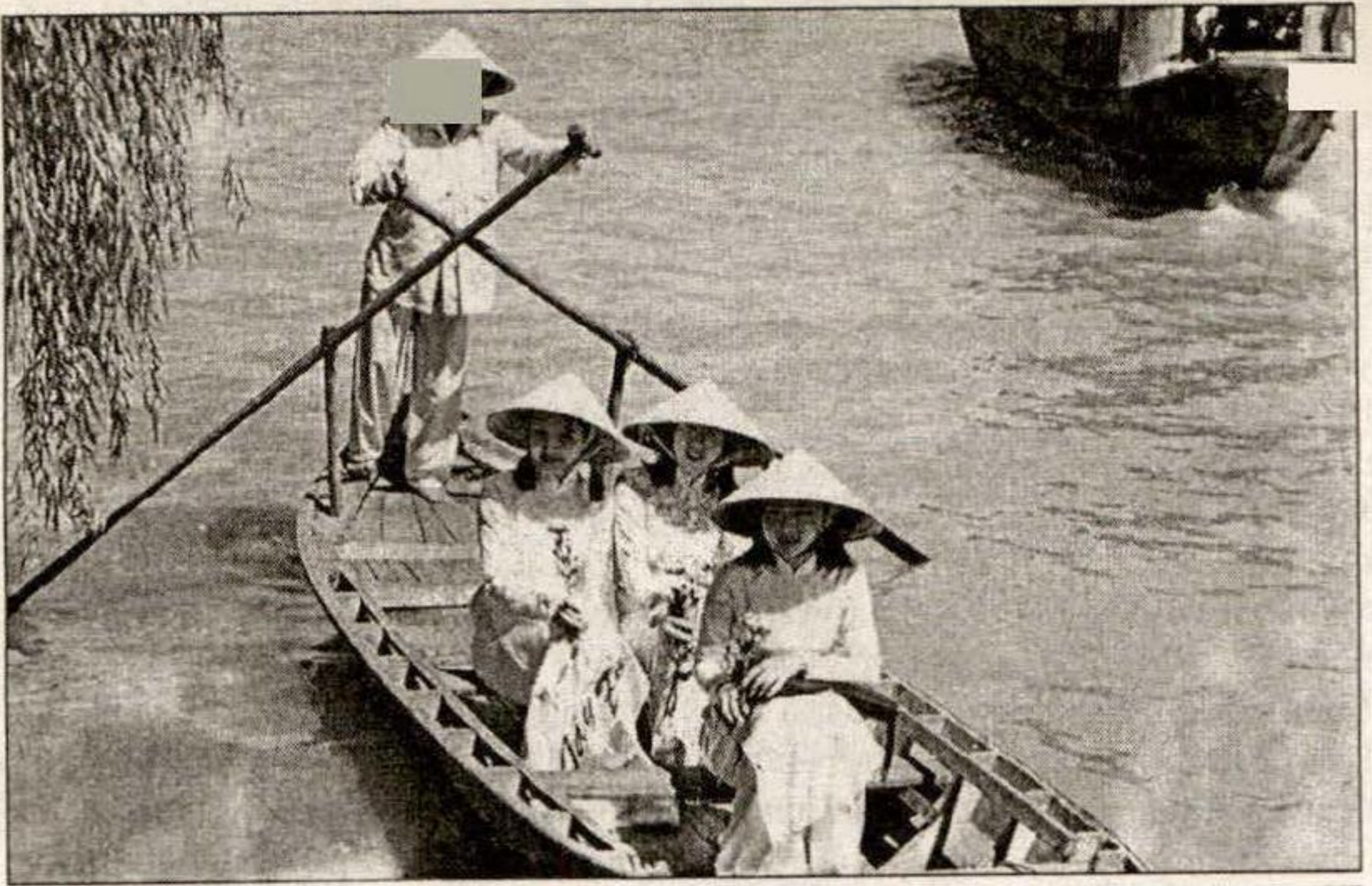
vật. Chợ không bán lẻ mà bán sỉ (bán buôn), là chợ đầu mối quan trọng. Chợ nổi là hình thái ghe thương hồ xưa đã vang danh trong thơ văn miệt vườn, làm nên nền văn minh thị trường làng mạc. Tuy chiếm mặt sông nhưng vẫn chưa rất nhiều không gian cho ghe thuyền qua lại, bởi chợ nổi thường "nhóm" ở ngã ba sông, hoặc một bên bờ sông lớn. Chợ nổi là nét văn hóa đặc trưng chỉ có trong nền văn minh miệt vườn miền Tây Nam bộ. Trước đây, khu vực này nổi tiếng với các chợ nổi Cái Răng, Phong Điền, Phụng Hiệp của Cần Thơ, còn ngày nay đã có thêm những chợ nổi Cái Bè (Tiền Giang) và Trà Ôn (Vĩnh Long). Xưa kia thương nhân chợ nổi nắm thông tin hàng hóa bằng những mái chèo xuôi ngược khắp các dòng sông. Còn bây giờ họ đã hiện đại hóa thông tin bằng điện thoại di động. Một mặt hàng nào đang hiếm ở thành phố Hồ

Chí Minh, chỉ cần “a lô” một cái họ đã biết ngay, họ còn biết cả những biến động của thị trường thế giới. Sông nước còn làm người ta mê đắm với những dịch vụ du lịch miệt vườn. Những chiếc xuồng ba lá khoan thai mái chèo theo những con rạch đục ngầu phù sa quanh co chảy xuyên những mảnh vườn, làm mát mắt khách tham quan với một màu xanh bất tận. Những mảnh vườn trĩu nặng trái cây, như nhà văn Nguyễn Tuân nói, chỉ cần với tay đã có trái ăn liền. Theo ngọn gió mát hơn liều thuốc bổ, khách đặt chân lên những chiếc cầu dừa trơn trượt đất phù sa, trên đó là những ngôi nhà ngói xưa nằm ẩn khuất dưới những tàn cây râm mát. Ngồi trong sân vườn, khách thưởng thức bữa tiệc ngọt ngào hương vị thức ăn thời khẩn hoang mở đất của cha ông ta xưa: cá lóc nướng trui, lẩu mắm, gà bọc đất sét nướng, tôm càng xanh nướng ăn cùng những rau rặc “quơ bậy” quanh bờ mương vườn xanh tươi, giòn,

ngọt - những loại rau sạch thật sự. Và uống những ly rượu đế trong veo sủi bọt, vị gắt nhưng hậu ngọt miên man lan thấm cổ họng. Vừa thưởng thức món ngon vật lạ bạn vừa được nghe tiếng đàn giọng hát những bản vọng cổ mùi rệu, những điệu lý thân thương, những loại hình nghệ thuật gọi là đờn ca tài tử của những chàng những nàng thôn nữ. Ở đồng bằng sông Cửu Long còn có những lễ hội rực rỡ sắc màu của người Khơme, trong đó đáng lưu ý là đua ghe ngo ở thị xã Sóc Trăng trong dịp rằm tháng mười âm lịch. Đó là tục rước nước, từ linh thiêng thành một truyền thống thể thao đáng ca ngợi. Những chàng trai, cô gái lực điền của những sóc, những phum, mạnh mẽ vươn mái dầm khua sóng trường giang tiến về đích trong tiếng phèng la thúc giục cùng tiếng hân hoan cổ vũ của hàng vạn người đen nghệt hai bên bờ sông. Nước, mệnh mông là nước của miền châu thổ sông Cửu Long, nhưng vào Tết Đoan Ngọ khi

Lễ hội đua ghe ngo ở Sóc Trăng. Ảnh: KIM XUÂN

Ảnh: KIM XUÂN.

con nước từ Biển Hồ (Campuchia) đổ về, nước ở vùng thượng nguồn sông Cửu Long bắt đầu mênh mông hơn. Con nước đó xưa kia người ta gọi là *nước đổ*, trước đây gọi là *nước nổi*, nhưng hiện nay gọi là *lũ*. Gọi là *nước đổ* là vì từ nguồn đổ xuống biển, không quay trở lên.

Gọi là *nước nổi* vì nó ngập mênh mông những cánh đồng, những vườn cây đất hơi trũng. Còn bây giờ là *lũ* vì nó tràn ngập bất cứ những nơi nào có thể. Nước bao la như biển. Không còn sông, chỉ toàn một màu nước trong với lơ thơ mấy nóc nhà, những chòm cây. Mùa *lũ* là mùa cá, nhất là cá linh. Những con cá linh nhỏ bằng nửa ngón tay út, được đánh bắt một cách nhả nhả.

Chỉ cần một chiếc xuồng tam bản cùng một người chèo, người còn lại cầm vợt sâu lòng vực trong nước một loáng đã nặng tay cá. Cá đặc ngừ, nhảy lấp lánh vảy bạc trong nắng mặt trời giữa khoang xuồng. Những con cá ấy đem về móc ruột, rửa sạch, cho vào nồi kho

lạt với vài trái me sống cùng hành hương xắt khúc. Giã me cho chua, giã ớt xanh cho cay, bạn sẽ có một bữa ăn chưa chắc bậc vương giả nào có được, dù giản dị chỉ chấm với những đoạn bông súng trắng tinh và những cánh bông điên điển vàng tươi màu nắng: giòn, ngon, lạ, khiến bạn chỉ biết gấp ăn cho thỏa thuê bụng dạ. Cá linh nấu lẩu vắt chanh, vẫn chấm bông súng, bông điên điển “truyền thống”, ngon không sao tả được! Ngoài ra cá linh còn được nấu lẩu mắm, cũng ăn với rau đồng có nội đơn sơ như thế. Vậy mà ăn hoài không biết ngán. Khi cá linh lớn hơn ngón tay cái, đem chiên, chấm nước mắm trong giấm ớt thôi là một bữa ăn đậm bạc nhưng ngon lành vì xương cá tan giòn, thịt cá béo ngọt và thơm. Chỉ bấy nhiêu cũng “thỏa thềm” cho những bợm nhậu vốn chẳng bao giờ “đói mồi” ở đất đai này. Đó là của lạ, vì mỗi năm mới có một mùa. ■

PHÙ SA LỘC

16 tuổi, Thu Minh đã bước vào làng ca hát với Giải nhất Tiếng hát truyền hình TP.HCM năm 1993. Mọi ước mơ như mở ra trước mắt cô. Thế nhưng, hơn tám năm sau, Thu Minh mới đủ tự tin để ra mắt album đầu tiên "Ước mơ". Rút rè quá chăng? Không, đó là một sự chín chắn cần thiết để đi xa trong nghiệp ca hát!

THU MINH

ƯỚC MƠ XUÂN THẬT LÂU

TUY HÒA

Thu Minh
"ước mơ đã
thành sự thật".

Thú thật, tôi khá dấn đo khi viết về Thu Minh, nhưng hành trình đi đến "ước mơ" của Thu Minh có lẽ mang lại nhiều điều đáng lưu tâm cho các bạn trẻ đang nuôi khao khát trở thành ca sĩ chuyên nghiệp. Thu Minh kể: "Sau khi đoạt giải tiếng hát truyền hình, nhiều hợp đồng biểu diễn hấp dẫn lắm, nhiều lời tán thưởng lắm. Cái hào quang hù ảo nhiều lúc làm mình choáng ngợp. Chạy show một thời gian mình bị... vỡ giọng!". Vỡ giọng, 18

tuổi, chút nghị lực sống nhỏ nhoi nhất là dựa vào gia đình. Thu Minh tiếp tục đi học, học phổ thông và học múa. “Mình cố tin rằng, mình sẽ chờ cơ hội thật tốt mới quay lại sân diễn... Thế mà, mỗi khi đi học về, thấy mẹ mình đứng bán bánh mì trước cổng nhà, mình xót xa và buồn ghê gớm. Mình quyết định đi hát trở lại, hát những bài khán giả thích, hát những bài không cần kỹ thuật thanh nhạc, chỉ với một mục đích duy nhất là mẹ mình không phải bán bánh mì!”. Đi hát đủ ăn đủ mặc, Thu Minh tiếp tục luyện giọng và học Anh văn. Bởi lẽ: “Tìm những ca khúc hợp với chất giọng mình khó quá. Mình dành hát lại các ca khúc pop của danh ca Celine Dion, chứ hát vài bài đang ăn khách, chán quá!”. Tuy tên tuổi Thu Minh không nổi lên hàng ngôi sao, nhưng được đồng nghiệp trân trọng và nể nang. Và không ít nhà tổ chức chương trình ca nhạc nhận xét, Thu Minh là ca sĩ hát nhạc nước ngoài sang trọng nhất tại TP.HCM.

Theo ngày tháng, mỗi lần xem Thu Minh biểu diễn trên sân khấu hoặc đài truyền hình, khán giả dễ dàng nhận ra sự định hình dần dần một phong cách ca sĩ chuyên nghiệp. Tôi thì nhen nhóm ý nghĩ, Thu Minh chỉ còn thiếu những ca khúc gắn với sở trường là có thể thành danh. Có hôm, Thu Minh mạnh dạn thổ lộ: “*Mỹ Linh trước kia hát theo yêu cầu của công chúng, mình không ấn tượng lắm. Với album “Tóc ngắn” thì mình tâm phục khẩu phục. Tiếng hát Mỹ Linh đã có dấu ấn riêng! Mình cũng mơ ước như thế!*”. Đầu năm 2002, Thu

Minh khoe: “*Mới chuyển về nhà mới, khu chung cư cũ chật chội quá. Bố mẹ mình già rồi, phải được hưởng an nhàn chứ! Thế nào, thấy khả năng... cày kiếm tiền của mình được không?*”. Tôi bảo: “*Rất được! Tám năm chạy show, trừ chi phí son phấn mà dành dụm được gần một tỉ đồng là giỏi lắm! Bây giờ tôi mới hiểu vì sao bầu show nào cũng bảo Thu Minh luôn thắng thắn khi thỏa thuận cát-xê. Tuy nhiên, đẳng cấp ca sĩ không thể tính bằng... cái nhà!*”. Vẫn nụ cười và giọng điệu hồ hởi: “*Album riêng xong rồi. Hình ảnh của mình in ấn rất đẹp, phải nhịn ăn để giữ eo cả tháng mới chụp được bộ ảnh đẹp thế đấy. Trông như người mẫu chứ đùa à!*”.

Nếu thành thời tự hào về vóc dáng “top mode” thì chưa chắc đã thành ca sĩ. Album “*Ước mơ*” của Thu Minh nghe khá thú vị. Mười ca khúc mang hơi hướng pop trẻ trung, chưa phải đặc sắc về giai điệu nhưng phù hợp với chất giọng Thu Minh. Nhất là ca khúc “*Mưa buồn*” (Hong Kiên) được Thu Minh thể hiện tương đối trọn vẹn rung động của tác phẩm, đoạn kết hát “*phiêu*” hơi bị hay: “*... trời còn mưa mãi vì sao? Mưa rơi xin đừng vắng em, để rồi nhớ thương hoài mong...*”.

Tám năm ca hát, một ngôi nhà và một album. Sự thành công lớn hơn của Thu Minh là khẳng định một giọng ca. Bây giờ ca sĩ Thu Minh đã thực sự bắt đầu, bắt đầu chinh phục khán giả âm nhạc với “*Ước mơ*” nồng nàn: “*mang tình yêu đầu, và ta ước mơ xuân thật lâu...*”.

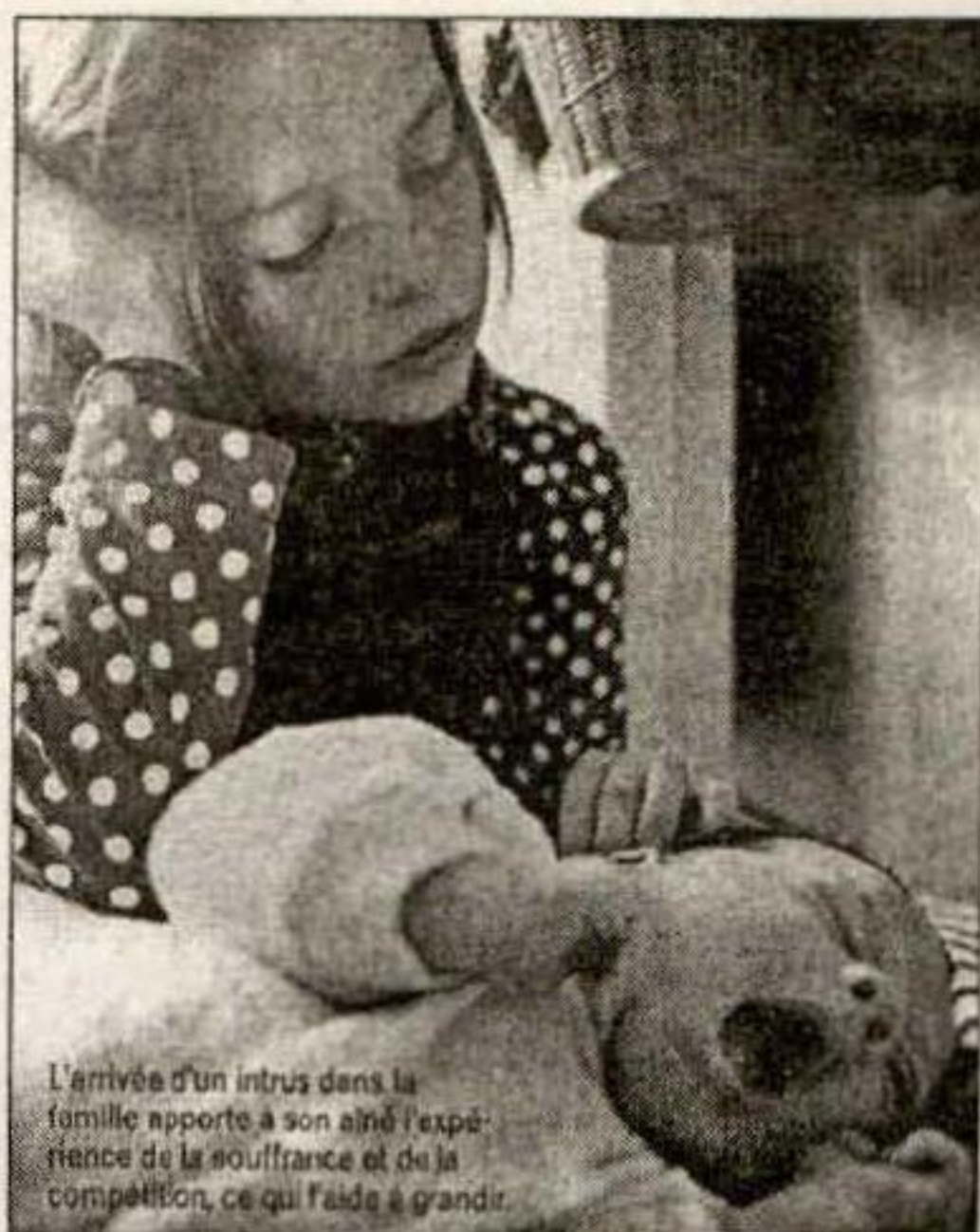
Sài Gòn, xuân 2002

T.H

Ghen tuông và đố kỵ là chuyện muôn thuở của con người. Ngay từ thời nguyên thủy, người ta đã biết... ghen rồi! Có điều mỗi thời, mỗi nơi có một cách yêu và ghen khác nhau...

Ghen là mặt trái của yêu?

Nhiều người vẫn nghĩ, ghen tuông và đố kỵ chỉ là một. Thế nhưng các nhà tâm lý học lại phân biệt hai trạng thái tâm lý ấy rất khác nhau. Trong cuốn *La Force des émotions* (Sức mạnh của cảm xúc) do NXB Odile Jacob ấn hành, hai tác giả Christophe André và François Lelord cho biết, người ta ghen tị với hạnh

L'arrivée d'un intrus dans la famille apporte à son aîné l'expérience de la souffrance et de la compétition, ce qui l'aide à grandir.

Khi một đứa em chào đời, anh (chị) đứa bé vừa yêu vừa ghen với em nhưng điều ấy giúp trẻ lớn lên.

CÓ PHẢI ghen tuông là chuyện thường tình?

phúc của người khác và ghen tuông với điều người ta không muốn mất. Nhưng cả hai hiện tượng tâm lý này là những thảm kịch vì ghen tuông và đố kỵ đều gây ra những đau khổ, căng xé và nó giống như một chất độc ngấm ngấm gặm nhấm khiến người ta chết dần chết mòn. Ghen tuông còn là một vết thương khó chữa, nó trộn lẫn với đau khổ và sợ hãi, giống như cuộc cách mạng tình dục vào thập niên 1970 của tầng lớp thị dân là một biểu hiện của chứng loạn thần kinh và thiếu tin tưởng vào chính mình.

Ngày nay, khi trở lại thời kỳ hồng hoang, các nhà khoa học nhận thấy ghen tuông là một xu hướng phổ quát nhằm bảo đảm cho sự tồn tại của giống nòi. Nếu không có ghen tuông, chu kỳ bất di bất dịch quyến rũ - sinh sản - giáo dục của các thế hệ sau sẽ bị phá vỡ. Ngay từ thuở xưa,

đàn ông thích những phụ nữ trẻ đẹp chỉ vì họ có khả năng cho ra đời nhiều con cái, bảo đảm việc duy trì nòi giống. Còn phụ nữ lại thích những người đàn ông mạnh mẽ để bảo vệ mình và dạy dỗ con cái. Chính vì vậy, đa phu thê là một xu hướng tự nhiên của con người (theo ghi nhận của các nhà nhân chủng học, trong 1.180 xã hội có đến 954 theo chế độ đa phu thê) nhưng nó bị ghen tuông và đạo đức xã hội (lên án phụ nữ ngoại tình) kiểm soát. Như vậy không phải tất cả những gì theo lẽ tự nhiên cũng đều hợp luân lý, nhưng ghen tuông có thể là một điều hay khi nó khơi dậy lửa tình của đôi lứa và là một dấu hiệu thể hiện tình yêu vợ chồng. Đó là một bằng chứng cho thấy tác động tích cực của ghen tuông.

Đố kỵ có là động lực phát triển của xã hội?

Đố kị là một cảm xúc khó phát hiện. Theo nhà phân tâm học François Lelord: *"Trong quá trình tiến hóa, việc bày tỏ những đố kị của mình không bao giờ đem lại lợi ích"*. Ghen tị, đố kị chẳng tốt chút nào. Nó giống một vết thương có thể hành hạ chúng ta bất cứ lúc nào và hơn nữa đố kị còn bị xã hội lẫn bản thân lên án. Bạn có dám thật lòng thú nhận những xúc cảm riêng tư khi nghe đồng nghiệp được thăng chức hay khi một người bạn lấy được vợ giàu không? Chắc là không. Vì vào lúc thích hợp để bày tỏ niềm vui và những lời khen ngợi, những thù hận tạm thời sẽ bị dồn nén.

Do vậy, để thoát khỏi những ý nghĩ thật tự đáy lòng, tính đố kị tự bảo vệ bằng các chiến lược ít nhiều mang tính gây hấn. Nếu muốn giữ quan hệ tốt với địch thủ, người ta tìm cách hạ giá hay bôi cho ra một tí vết nào đó của kẻ ấy. Thăng chức ư? Có thể lắm, nhưng với giá bao nhiêu giờ làm thêm, bao nhiêu quà cáp với cấp trên? Ngược lại, khi tuyên chiến, ghen tị hạ giá toàn bộ mọi ước muốn, thậm chí cả những quy tắc lợi thế của nó. Lợi ích mà tính đố kị tìm kiếm có thể dẫn nó đến chỗ bị trừng phạt. Khuynh hướng hoàn thiện và thăng tiến xã hội gần như là điểm chung của mọi người. Trong cuốn *Les Envieux* (Những đố kị), nhà tâm lý học xã hội Francesco Alberoni viết: *"Chúng ta ai cũng muốn trở thành người tuyệt vời nhất, cao quý nhất, đáng yêu nhất. Chẳng có giới hạn nào cho ước muốn tự vươn lên"*. Nếu ước muốn này đủ mạnh, nó sẽ trở thành động lực phát triển của lịch sử. Cũng vậy, cuộc cách mạng Pháp sở dĩ nổ ra là vì giai cấp quý tộc

được hưởng quá nhiều đặc quyền khiến cho tầng lớp thứ dân phải đấu tranh để giành lấy.

Không để con cái ganh tỵ với nhau.

Sự tranh đua giữa anh chị em trong gia đình đồng con là chuyện bình thường. Nhu cầu so sánh là một phần của sự phát triển bình thường ở lứa trẻ nhưng nó có thể gia tăng đến mức bất thường do cha mẹ đối xử không công bằng, làm nảy sinh cạnh tranh, so bì gay gắt. Còn cha mẹ, hãy cố tỏ ra mình yêu thương tất cả mọi đứa con như nhau, cho dù điều ấy không thật. Vì theo bác sĩ Catherine Dolto-Tolitch: *"Chẳng hề có hai đứa con giống nhau trong trái tim của cha (mẹ), chẳng hề có hai đứa con được nuôi dạy như nhau"*. Còn nhà tâm lý học trị liệu Christine Brunet, đồng tác giả của cuốn *Petits Tracas et gros soucis de 1 à 7 ans* (Những lo lắng vặt vãnh và bận tâm lớn của trẻ từ 1 đến 7 tuổi, NXB Albin Michel) khuyên: *"Đừng tặng quà cho đứa con này vào dịp sinh nhật của đứa khác. Khi cố gắng loại bỏ thiên vị, bạn chỉ khơi dậy lòng ghen tuông của trẻ mà thôi. Ngược lại, hãy chú ý đến ngày sinh tháng đẻ của con cái, vị trí trong gia đình và những khác biệt của mỗi đứa trẻ"*. Nên để con cái bày tỏ tình cảm của chúng nhưng hãy cự tuyệt việc bày tỏ cảm xúc dưới dạng bạo lực. Christine Brunet cho biết: *"Khi nổ ra đấu đá giữa chúng, bạn hãy giải thích rõ và cấm hấn, vì khi một đứa trẻ đánh anh chị em mình, nó có nguy cơ đánh mất lòng tự trọng, mất tín nhiệm vào cha mẹ và thiếu tin tưởng vào chính mình"*. ■

AN PHONG

(Theo *Ça m'intéresse*)

Những tiết lộ về việc KHAI QUẬT MỘ TỪ HY THÁI HẬU

Phòng
viện
bảo
Start mới đây
đã gặp viện sĩ
Viện Hàn lâm
sử học Trung
Quốc Ngụy
Sấm Quang,
người chỉ huy
chiến dịch
năm mươi
ngày đêm khai
quật mộ Từ Hy
thái hậu. Giáo
sư Ngụy Sấm
Quang tốt
nghệp hai
bằng tiến sĩ về
sử học và khảo

Ngụy Sấm Quang.

cổ học tại Sorbonne (Paris) và Harvard (Mỹ). Trong thời gian giảng dạy đại học ở Mỹ, giáo sư Ngụy Sấm Quang có quan hệ tốt với Tòa đại sứ Trung Quốc ở thủ đô Washington. Mỗi lần gặp đại sứ Phó Thanh Quân, giáo sư Ngụy cho biết ở Trung Quốc có một kho báu khổng lồ đó là mộ của Từ Hy thái hậu. Tưởng Giới Thạch đã có lần cho người khai quật mộ này nhưng chỉ khai thác được mộ giả, tìm được một số châu báu hạn chế trong đó có viên ngọc Dạ Minh Châu chứ mộ thật của Từ Hy thái hậu có nhiều

châu báu vẫn chưa khai quật. Giáo sư Ngụy tiết lộ rằng ông tìm thấy trong thư viện của quốc hội Mỹ tài liệu do sử thần đời Mãn Thanh tên Quang Chiếm ghi rõ mộ của Từ Hy thái hậu ở đâu và đường tới nơi có hài cốt Từ Hy thái hậu có những cam bẫy như thế nào, trong lòng huyết chứa hài

cốt Từ Hy có những châu báu gì. Giáo sư Ngụy Sấm Quang phải mất ba năm đọc và nghiên cứu hơn hai nghìn tài liệu mới tìm ra được chỗ chôn hài cốt Từ Hy thái hậu và những của cải châu báu cùng những bài thuốc quý kéo dài tuổi thọ. Ngay khi nghe giáo sư Ngụy trình bày, đại sứ Phó Thanh Quân đã báo cáo về Bắc Kinh và giáo sư Ngụy được mời về nước gặp Chủ tịch Mao Trạch Đông. Ông đã được Mao Trạch Đông tiếp kiến hai lần, bàn về chuyện khai quật mộ Từ Hy thái hậu, và hẹn gặp lần thứ ba sẽ quyết

định ngày khởi sự khai quật nhưng Mao Trạch Đông đã chết trước khi diễn ra cuộc gặp gỡ lần thứ ba. Sau khi Mao chết, lãnh tụ Đặng Tiểu Bình đã ba lần tiếp Ngụy Sâm Quang bàn về chuyện khai quật mộ Từ Hy thái hậu, nhưng phải tới thời Dương Thượng Côn làm chủ tịch nước, công việc này mới được tiến hành với sự cố vấn của Dương Quang Minh, con trai Dương Thượng Côn. Một đội đặc nhiệm khai quật mộ đông tới 1.000 người được thành lập trong đó có nhiều chuyên viên khảo cổ, chuyên viên về chất độc, chuyên viên về chất nổ. Sau khi khoanh vùng nơi có mộ Từ Hy, đoàn đặc nhiệm được chia làm ba mũi tiến về khu trung tâm nơi có hài cốt và châu báu của Từ Hy. Theo giáo sư Ngụy Sâm Quang thì đường vào nơi có hài cốt của Từ Hy được bố trí như một trận đồ bát quái đầy cạm bẫy, trong đó có thuốc nổ và chất độc, hầm chông. Trong giai đoạn đầu khai quật đã có 10 người tử nạn vì trúng độc, cố vấn Dương Quang Minh hơi nhụt chí. Tới giai đoạn thứ hai, Ngụy Sâm Quang đề nghị cho tiến hành khai quật vào ban đêm để giữ bí mật. Giai đoạn này có hai người được coi là quan trọng trong đoàn khai quật bị trúng độc, hộc máu chết tươi. Kết thúc giai đoạn hai, nhiều người trong đội đặc nhiệm bỏ trốn, nhưng Ngụy Sâm Quang đã động viên Dương Quang Minh phải kiên trì tiến vào giai đoạn ba, tức giai đoạn khai quật hài cốt và của cải mà triều Mãn Thanh đã chôn theo xác Từ Hy. Cuối cùng ông và Dương

Quang Minh đã nhìn thấy của cải và xương cốt Từ Hy thái hậu, nhưng dù để phòng trước cũng đã nhiễm độc phải vào nằm bệnh viện điều trị tới sáu tháng mới lành bệnh. Về việc tại sao sau khi khai quật hài cốt Từ Hy lại có những tiếng nổ lớn và khu khai quật bị nước lũ tràn ngập, tiến sĩ Ngụy Sâm Quang cho biết đó là những kẻ chôn Từ Hy gài một hệ thống mìn bẫy làm vỡ một con đập khiến hồ chứa nước gần đó tuôn nước ào xuống làm ngập khu vực này.

Hiện nay Ngụy Sâm Quang định cư tại Mỹ và ở trong một tòa lâu đài lớn sống như một tỷ phú. Phóng viên đặt vấn đề tìm thấy những gì trong mộ Từ Hy thái hậu thì giáo sư Ngụy cười và cho biết, nhiều lắm và những thứ này đã thuộc về nhà nước Trung Quốc, một ngày nào đó sẽ được trưng bày tại Viện Khảo cổ. Phóng viên báo *Start* hỏi giáo sư Ngụy Sâm Quang nếu so sánh nơi chôn Từ Hy thái hậu với cố cung báu vật viện ở Đài Loan thì những báu vật ở đâu quý hơn, giáo sư Ngụy quả quyết báu vật tại nơi chôn cất Từ Hy thái hậu không có nơi nào so sánh được, vì đó là những thứ Từ Hy tuyển lựa cả đời người, trong những báu vật của toàn nước Trung Hoa từ năm ngàn năm nay. Phóng viên báo *Start* thắc mắc với giáo sư Ngụy là tại sao những người cộng tác với ông khai quật mộ Từ Hy sau này qua Hồng Kông ai cũng trở thành tỷ phú. Giáo sư Ngụy trả lời chuyện này nên đi hỏi những người đó, ông không thể trả lời thay được. ■

HỒ TÂY

(Theo *Start*)

THỜI SỰ 10 NGÀY QUA...

❖ **Thủ tướng 3 nước Việt Nam, Lào, Campuchia họp tại TP Hồ Chí Minh.** Trong cuộc gặp không chính thức lần thứ hai ngày 26 - 1 - 2002 để bàn về xây dựng một "Tam giác phát triển" cho phép 3 nước Đông Dương chia sẻ các nguồn tài nguyên thiên nhiên và kinh tế của nhau. Theo lịch trình, Thủ tướng Campuchia Hun Sen sẽ đi Đồng Nai viếng mộ các chiến sĩ Campuchia hy sinh trong chiến tranh, gặp gỡ chiến sĩ tình nguyện Việt Nam đã chiến đấu tại Campuchia, Thủ tướng Lào Bunhăng Vorachit sẽ đi thăm một số trang trại kiểu mẫu tại TP Hồ Chí Minh.

❖ **Ngày 18 tháng 1 năm 2002, tại TP Hồ Chí Minh, Bộ trưởng Lê Huy Ngọ đối thoại trực tiếp với nhiều chủ trang trại.** Ở các tỉnh phía Nam như Bình Dương, Bình Phước, Đồng Nai, Bà Rịa - Vũng Tàu. Hàng loạt các ý kiến bức xúc đã được bày tỏ như đầu ra sản phẩm, địa phương hẹp hòi, cục bộ, một số nơi trắng trợn chiếm đoạt đất đai, có trường hợp làm lơ để kẻ xấu vào trộm cắp, cướp bóc tài sản... Bộ trưởng Lê Huy Ngọ đã khẳng định chính sách nhất quán, lâu dài của Nhà nước trong khuyến khích phát triển kinh tế trang trại...

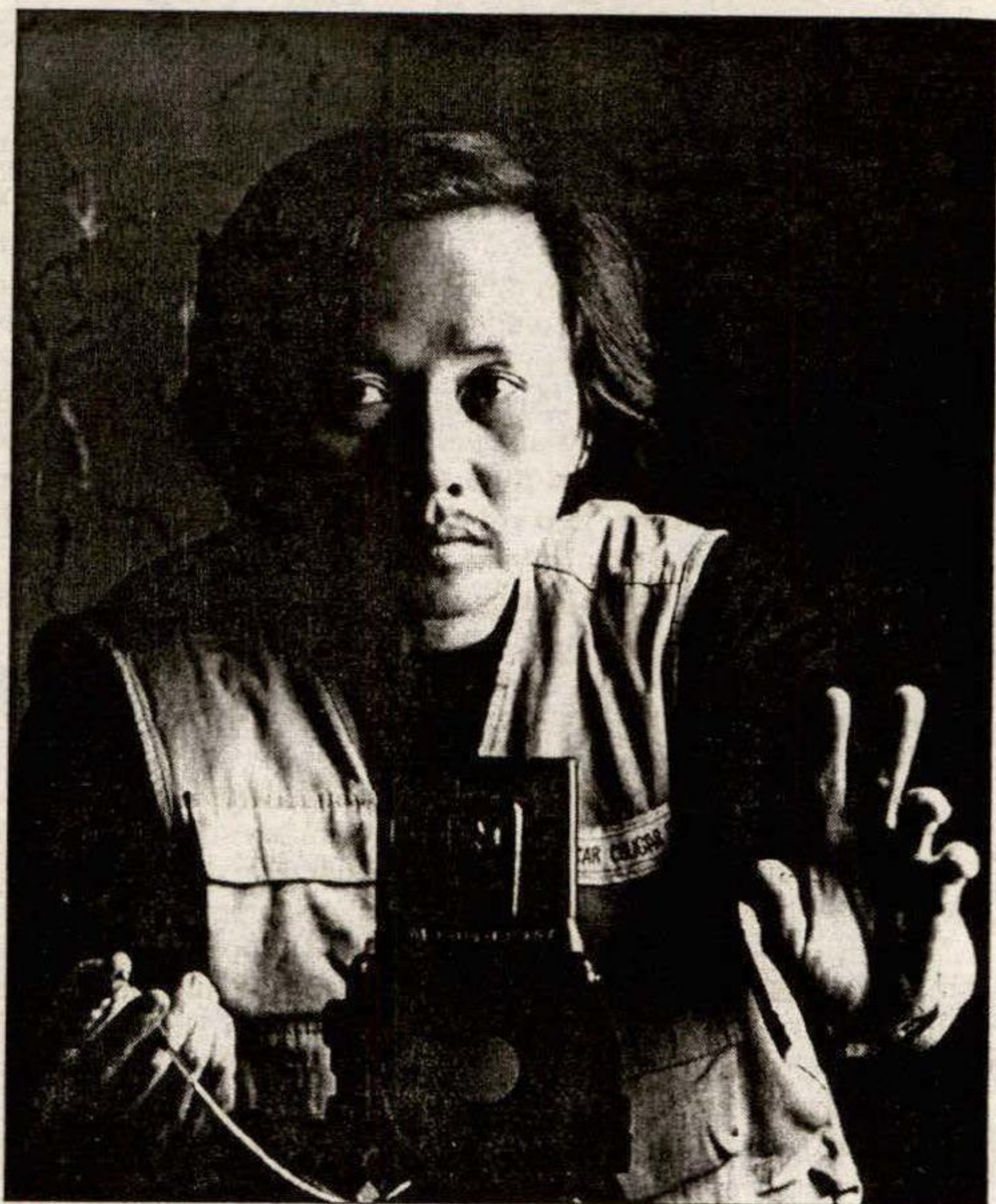
❖ **Lại hoãn thi bằng phương pháp trắc nghiệm.** Sau cuộc họp báo ngày 9- 1- 2001 về việc thi 6 môn trắc nghiệm trong tuyển sinh năm 2002 của Đại học Quốc gia TP Hồ Chí Minh, mới đây, Thủ tướng Phan Văn Khải lại có ý kiến chưa tổ chức thi bằng phương pháp trắc nghiệm vì đa số thí sinh chưa có điều kiện làm quen với phương pháp này.

❖ **Tọa đàm về "Cầu nối giao dịch thương mại điện tử"** Đã được tổ chức tại Hà Nội ngày 21- 1- 2002 do Cục Xúc tiến Thương mại tổ chức đánh giá tình hình xúc tiến thương mại hiện nay tại Việt Nam. Tuy nhiên, theo số liệu của cuộc tọa đàm này, trong 56.000 doanh nghiệp được khảo sát, trong đó có 6.000 doanh nghiệp nhà nước, thì có tới... 90% chẳng biết thương mại điện tử là cái gì. Nghĩa là tới 90% các giám đốc hoặc những người làm xuất khẩu chưa bao giờ nối kết vào Internet.

❖ **Hội nghị tái thiết Afghanistan với đại diện của 60 quốc gia họp tại Tokyo** đã mang về cho Afghanistan 3 tỷ đô la Mỹ trong đó Mỹ: 296,75 triệu đôla Mỹ, Liên minh châu Âu 550 triệu euro, Anh 200 triệu bảng, Ảrập Xêút: 200 triệu đô la Mỹ... và Việt Nam 300 ngàn đôla Mỹ bằng hàng nông sản.

❖ **"Enrongate" – lại bê bối chính trị ở Mỹ...** Sau khi Enron, siêu Công ty Mỹ sụp đổ, hạ nghị sĩ Đảng Dân Chủ, Henry Waxman công bố báo cáo về mối quan hệ "ăn chia" của Tổng thống Mỹ với tập đoàn Enron vừa bị phá sản. Kể từ năm 1993, Enron đã "cúng" 623.000 USD cho các chiến dịch thăng quan tiến chức của ông Bush, "lót tay" cho gần một nửa số hạ nghị sĩ và ¾ số thượng nghị sĩ nhiệm kỳ hiện nay. Tất nhiên Nhà Trắng chối phăng để phủi trách nhiệm.

P.V

Người đàn dựng ý tưởng

Hoàng Quốc Tuấn vào nghề năm 1996, từ đó đến nay đã nhận được hơn 50 giải thưởng trong nước và quốc tế, trong đó có 12 huy chương vàng và giải nhất ở các cuộc thi. Hiện nay anh là hội viên Hội Nghệ sĩ nhiếp ảnh Việt Nam, hội viên Hội Nhiếp ảnh Hoa Kỳ. Trong năm 2001, anh được Liên đoàn Nhiếp ảnh nghệ thuật quốc tế phong tặng hiệu Nghệ sĩ Nhiếp ảnh xuất sắc và được giải: "Nhà nhiếp ảnh xuất sắc" năm 2001 do Hội Nghệ sĩ nhiếp ảnh Việt Nam và hãng Fujifim phối hợp tổ chức.

Tim con đường đi riêng

Hoàng Quốc Tuấn có một con đường đi riêng: đó là tìm cách dàn dựng các cảnh theo ý tưởng của mình rồi chụp ảnh. Cái khó của kiểu chụp ảnh này là phải làm nổi bật được chủ đề một cách thật tự nhiên, sinh động tạo được ấn tượng cho người xem.

Một bức ảnh có sự dàn dựng công phu và cũng đưa lại cho tác giả sự toại nguyện đó là bức: *"Mãi mãi bên nhau"*. Ý tưởng thì đã có từ lâu mà Hoàng Quốc Tuấn phải đợi đến dịp Festival năm 2000 tổ chức tại Huế mới có điều kiện để thực hiện. Anh đã vượt hơn một ngàn cây số ra Huế và thuê người kết những ngọn đèn hoa sen thành hình một trái tim thả nổi trên sông Hương với cảnh cô dâu chú rể ngồi trên một chiếc thuyền. Anh kể: tối đó trời mưa và có gió thổi nên cũng khá vất vả trong việc giữ nguyên vị trí cho những chiếc đèn. Bức ảnh quả là thú vị và gợi cảm đã làm nổi bật được chủ đề ca ngợi tình yêu nồng cháy của đôi nam nữ. Tác phẩm đã đem về một giải xuất sắc Accu năm 2000 tại Nhật và một huy chương vàng đồng hạng Asahi Shimbun cũng tại Nhật năm 2000. Nhận được tiền thưởng từ các cuộc thi, Hoàng Quốc Tuấn lại tiếp tục đầu tư cho sự ra đời của các tác phẩm tiếp theo. Như bức *"Lời cảnh báo"* thể hiện lời kêu gọi bảo vệ môi trường, tác giả đã dựng được cảnh một bộ xương cá trên nền một dòng sông đã biến đổi màu ghê rợn: màu xanh lẫn với màu đỏ của máu. Để có bộ xương cá, anh đã phải tỉ mỉ ngồi rửa thịt

cá cho đến khi cá chỉ còn lại đầu và bộ xương trắng hếu. Đã từng ở trong nghề hội họa, Quốc Tuấn biết sơn không hòa tan trong nước lạnh, nên anh đã dùng sơn nước màu trắng rồi đổ nước bột màu vào và điều khiển dòng sông bột màu này chảy theo ý thích. Sau đó anh để bộ xương cá lên nền phông đỏ và chụp thành ảnh. Hay trong bức: *"Bức thông điệp"* anh chụp cảnh một đứa trẻ (chính là con gái của anh) đang dang hai tay ôm quả đất. Anh đã tạo ra một quả đất giả hết 500.000 đồng, chỉ chụp một lần rồi bỏ. Tác giả cho biết tới đây sẽ ra Đà Nẵng chụp một bức ảnh có tựa đề là: *"Lời sám hối"*. Anh đã chuẩn bị xong mọi thứ kể cả mua một bộ xương người như thật với giá 800.000 đồng, chỉ đợi đến thời gian là lên đường.

Sau lưng một người đàn ông thành danh...

Nhắc đến một Hoàng Quốc Tuấn đã thành danh ngày hôm nay không thể không nhắc đến hình bóng người đàn bà của cuộc đời anh. Chị là Đặng Thị Hương Hoa - đã sinh cho anh 2 nàng công chúa xinh xắn ngoan ngoãn. Khi yêu anh, bạn bè cứ gàn vì lo anh bị bệnh về cột sống mà không có con. Vì yêu nên Hoa bỏ ngoài tai tất cả. Những tháng ngày còn nghèo khổ chị luôn bên anh. Chị nhớ lại thời gian anh bắt đầu đi theo con đường đến với ảnh nghệ thuật, có lần anh bỏ nhà đi cả nửa tháng với lời hứa sẽ có đệ tử đến phụ việc. Vậy mà nào có thấy ai, chị một nách hai con đại cùng với việc lo cho công việc chụp ảnh của chồng để lại.

(Xem tiếp trang 38)

Bạn có biết?

Những "sát thủ" của đại dương

Xưa nay người ta vẫn thường hay đồng hóa những kẻ ác độc với dáng vẻ thô kệch, khó coi. Thế nhưng có nhiều loài sinh vật biển nằm ngoài "quy luật muôn đời" ấy! Đôi khi vẻ bên ngoài càng quyến rũ, càng đáng sợ!

Cá nóc nhím (H.1)

Loài cá này mình phủ đầy gai chẳng khác nào một con nhím. Bình thường, những chiếc gai sắc nhọn này xếp ngay ngắn dọc theo thân và xem ra chẳng có gì đáng sợ cả. Thế nhưng hãy coi chừng, vì nếu bị quấy rầy, lập tức nó sẽ hành động ngay. Loài cá nhím có cách chiến đấu khác thường: nó hút nước vào dạ dày cho căng phồng lên như một trái banh và dựng ngược những chiếc gai tua tủa quanh mình. Đố ai dám mó tay vào của nọ ấy!

Cá nhồng (H.2)

Trong giới "giang hồ" ở đại dương, cá nhồng thuộc hàng "cao thủ"! Với cái miệng rộng và hàm răng to khỏe khiến những người thợ lặn vừa nhìn thấy là muốn nổi da gà ngay. Thế nhưng loài cá trông hung

tợn này gần như... vô hại mặc dù thỉnh thoảng chúng tấn công con người! Đó chẳng qua là "tai nạn" thôi vì những đồ vật sáng loáng như mặt nạ, bình dưỡng khí hay đồng hồ đeo tay... của thợ lặn chính là mục tiêu tấn công của chúng. Bởi ở giữa đại dương, chúng có thói quen săn bắt những con mồi có vảy ánh bạc.

Thạch ngư (H.3)

Loài thạch ngư chẳng khác nào một hòn đá rơi xuống biển lâu ngày, mình phủ đầy cát và rêu xanh. Mặc dù dáng vẻ rất chậm chạp và gần như bất động nhưng nó rất nguy hiểm. Nếu chẳng may có ai vô tình nhặt "hòn đá sống" ấy hay giẫm phải nó, hậu quả thật khó lường. Vì chiếc vây lưng của nó rất bén nhọn, hơn nữa khi dựng đứng nó còn

phóng ra một loại độc tố rất mạnh. Cơn đau dữ dội đến nỗi khiến nạn nhân ngất đi và có thể chết đuối. Chỗ tay hoặc chân bị thương sẽ sưng lên rất nhanh và còn làm khó thở. Nếu không chữa trị kịp thời, hai giờ sau người bị nạn có thể về đến... Suối vàng!

San hô lửa (H.4)

San hô lửa rực rỡ thật ấn tượng nhưng vô cùng nguy hiểm. Hãy cẩn thận vì trên thân nó phủ một lớp gai nhỏ có thể tiêm chất độc vào dưới da. Nếu chẳng may chạm phải nó, bạn sẽ chịu cảm giác rất bỏng dữ dội làm bỏng da và đôi khi gây nôn mửa. Nhưng bạn chớ lo sợ, sau 24 giờ những đau đớn ấy sẽ biến mất.

Miêu ngư (H.5)

Đối với những ai yêu các loài sinh vật biển thì miêu ngư bay (rascasse) quả là một kiệt tác hiếm hoi mà thiên nhiên đã hào phóng ban tặng cho con người. Những chiếc vây sắc sảo dài, rộng và mềm mại phủ lấy thân con cá càng làm cho nó thêm uyển chuyển và xinh đẹp. Thế nhưng bạn chớ nên “coi mắt đặt tên” vì loài

cá có dáng vẻ rất đáng yêu này lại vô cùng nguy hiểm. Vẻ đẹp của nó chỉ nên chiêm ngưỡng hơn là để vuốt ve vì trên vây cá có nhiều gai nhọn nổi với tuyến nọc. Nếu bất cẩn để cái gai

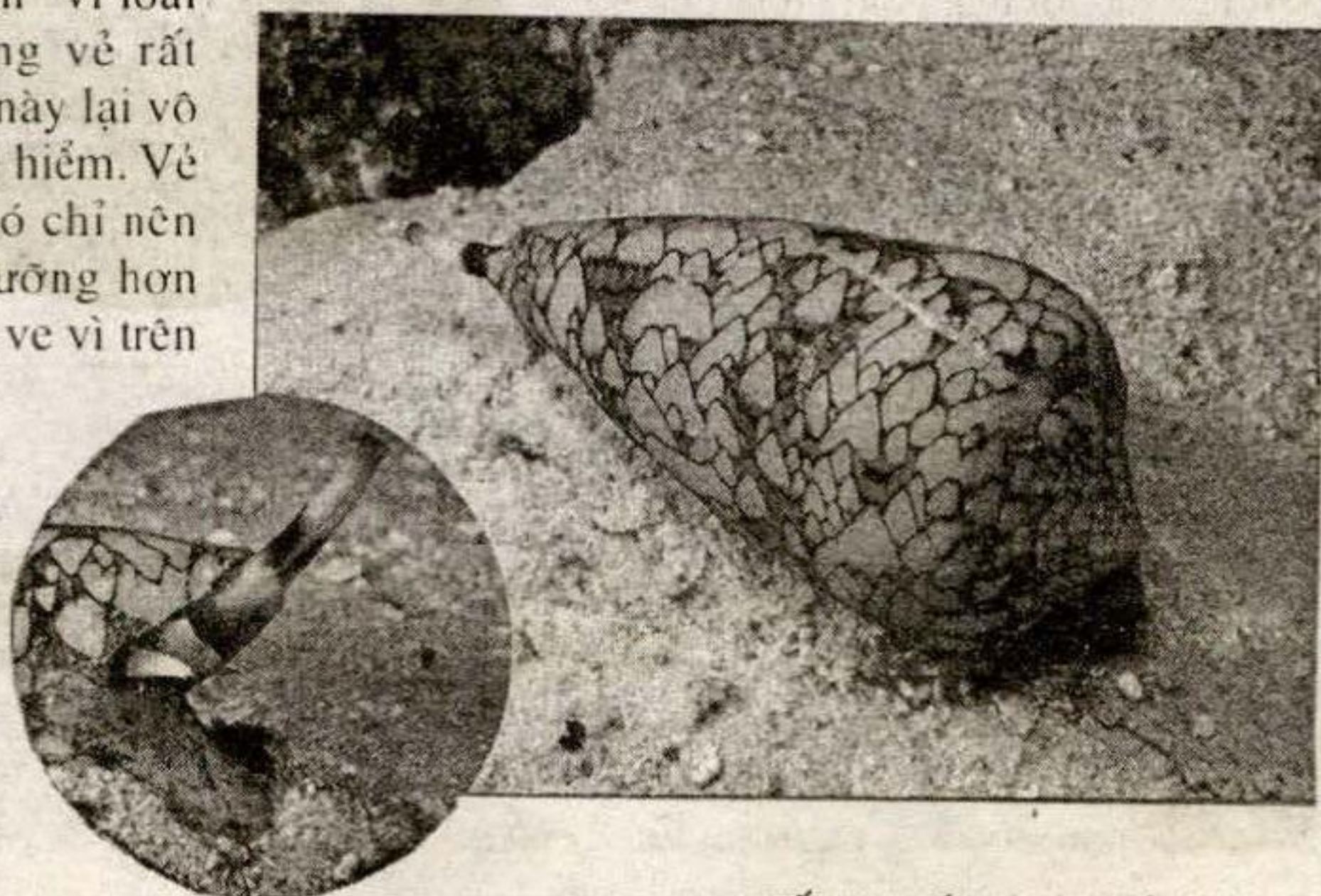
ấy đâm vào tay chẳng những phải hứng chịu đau đớn dữ dội mà còn buồn nôn, rối loạn hô hấp, hôn mê, co giật... Phải mất hàng tháng trời mới trở lại bình thường và hơn nữa sẽ bị hoại thư nếu vết thương không được chăm sóc đúng cách.

Ốc lợi bông (H.6)

Loài thân mềm chậm chạp này chủ yếu sống trong vùng nước ấm ở Thái Bình Dương và Ấn Độ Dương, có nhiều hoa văn rực rỡ trông rất lạ mắt. Nhưng bạn hãy cẩn thận vì nó là một “sát thủ” số một của đại dương. Cái vòi dài ở miệng chính là một mũi tên tẩm độc sẽ cắm vào bất cứ kẻ nào dám bắt lấy nó. Nọc độc làm tê liệt hệ thần kinh và ngăn chặn hoạt động của cơ hô hấp. Chỉ vài giờ thôi nó sẽ đưa một người khỏe mạnh sang bên kia thế giới!

Cá vây gai (H.7)

Ẩn mình dưới lớp sỏi và cát biển, cá vây gai đang phục kích con mồi gồm tôm tép, cá và giun biển để nuốt chửng lấy chúng. Mặc dù loài cá này không cố ý gây thương tích cho con người nhưng nếu có ai vô ý

giấm phải nó thì coi như đã đến ngày “hạn” rồi! Bàn chân sẽ sưng tấy, đỏ lừ ngay và dĩ nhiên không tránh khỏi đau đớn. Điều tệ hại hơn là cơn đau kéo dài hàng tháng trời mới chấm dứt. Giải pháp phòng ngừa hữu hiệu nhất khi đi tắm biển là nên mang một đôi dép có đế dày và cứng để tránh tai họa không ngờ!

Sứa ống (H.8)

Có nhiều ngày, sứa ống nổi đầy biển như những chiếc khăn voan lơ lửng trên mặt nước. Chính vì vậy mà chúng được mệnh danh là “chiến thuyền Bồ Đào Nha”. Quả không ngoa vì loài sứa này tuy có vẻ mỏng manh, yếu đuối trang bị cho mình loại vũ khí hạng nặng. Dưới chiếc dù hình quả chuông màu tím treo lủng lẳng những sợi tơ gây ngứa có thể phóng xa đến 10 mét! Loại vũ khí thiên nhiên này thường gây đau, làm cho da nổi mụn đỏ và ngứa ngáy hàng tuần lễ mới hết.

Cá đuối (H.9)

Họ nhà đuối mình bè bè như cái quạt nhưng cái đuôi dài như cán lao đầu tẩm chất độc quả là một loại vũ khí hết sức lợi hại. Nạn nhân của nó là những người đi tắm biển nhưng đôi khi cả những ngư phủ muốn đánh bắt nó bằng lưới. Cây lao của cá đuối dài 37cm nhưng khi đâm vào ai thì mạnh như một nhát dao.

Nọc độc của cá đuối gây nôn mửa, tiêu chảy, co giật và nhiễm trùng rất khó chữa chạy.

Cá lịch (H.10)

Loài ác ngư này chưa ghét bị quấy rầy. Mặc cho kẻ bất kính kia có ý tốt chỉ muốn vuốt ve thôi cũng đủ làm cho nó nổi trận lôi đình. “Tránh voi chẳng xấu mặt nào”, hễ giáp mặt nó, các thợ lặn cũng phải lặn lẽ rút êm. Sở dĩ tiếng dữ đồn xa như vậy vì người ta kể rằng, vào thế kỷ thứ nhất, bạo chúa Néron từng sai chặt tử thi của những người bị ông ta giết hại cho cá lịch ăn! Hơn nữa, trông thấy cái miệng dài, hàm răng lờm chờm cùng với thân hình như con rắn của nó đủ khiến người ta lạnh gáy rồi!

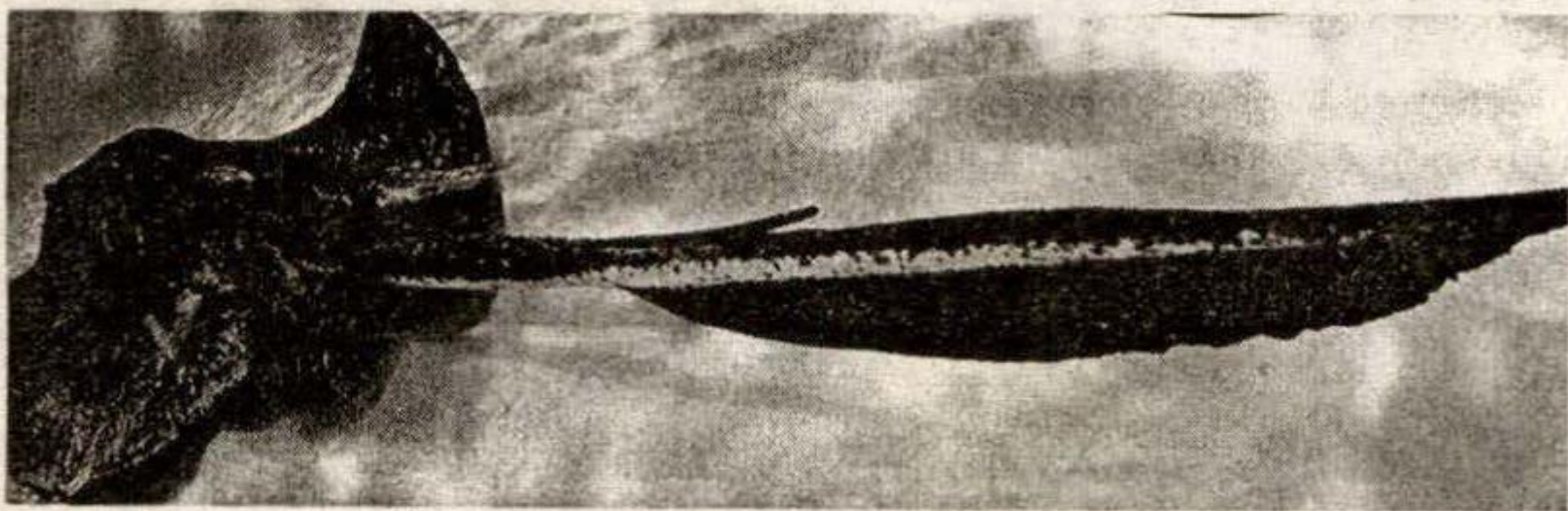
AN PHONG

(Theo *Science & Vie Junior*)

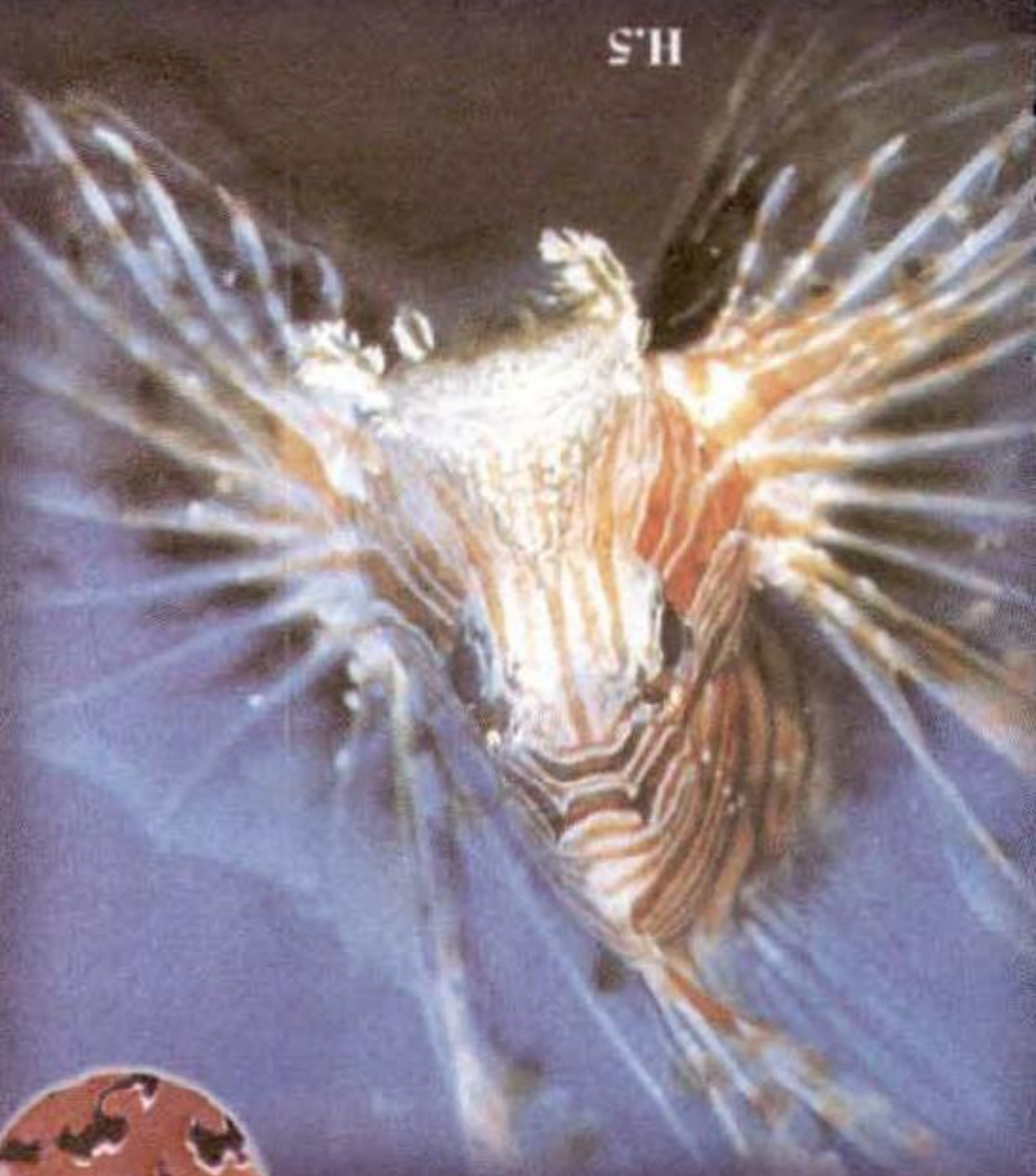

H.8

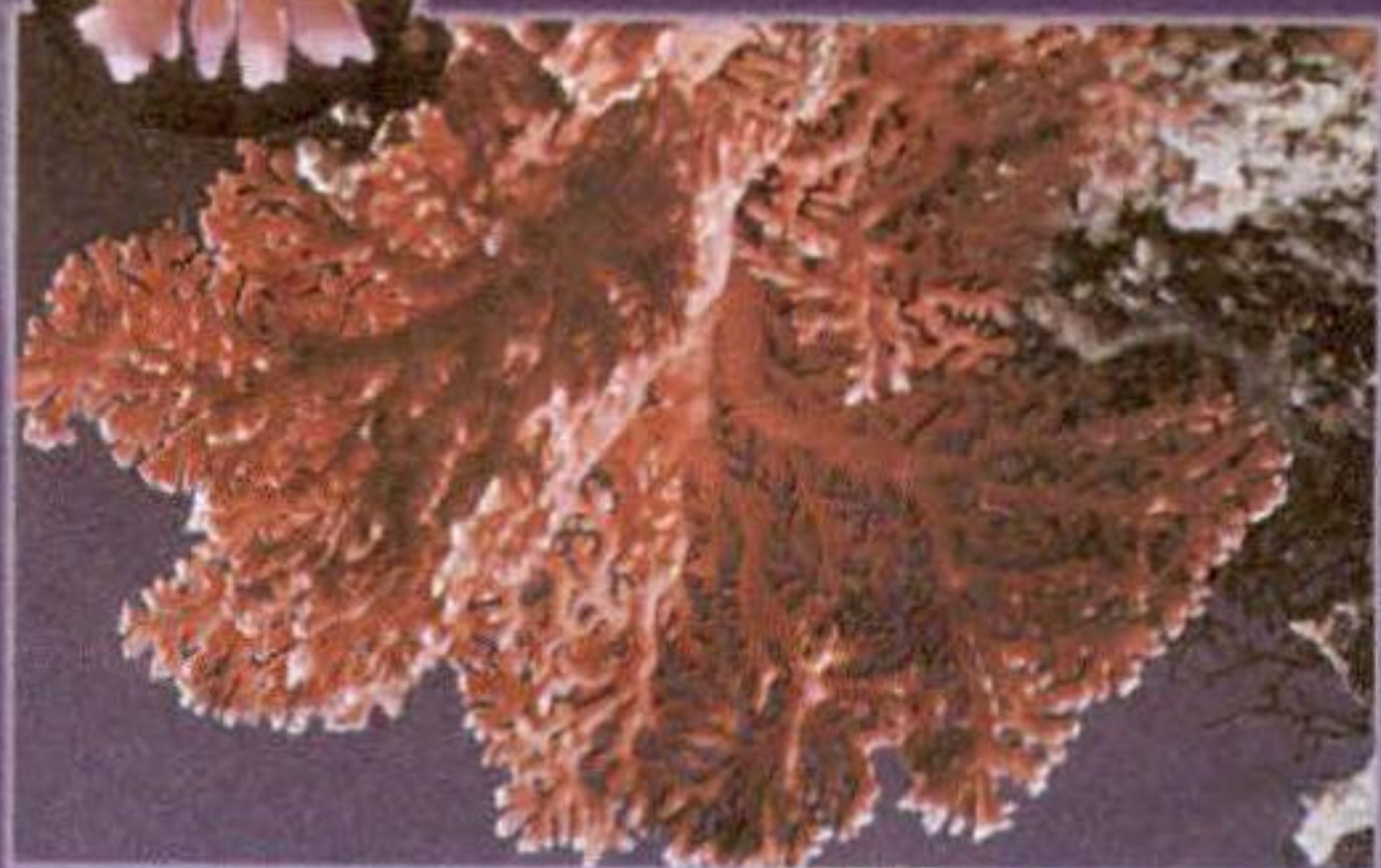
H.9 ▼

H.5

H.7

H.1

H.4

H.10

H.3

THÁNG MỘT - *tháng của hai hoa hậu*

(Xem tiếp bài trang 94)

Hoa hậu
Trần Bảo Ngọc của
cuộc thi "Đi tìm vẻ đẹp
tự nhiên Palmolive".

Hoa hậu Thanh Hằng (giữa) - Á hậu 1 Hoàng Cúc (phải) - Á hậu 2 Kim Anh (trái) trong cuộc thi "Người mẫu qua ảnh".

Ảnh: BẠCH THU HIỂN.

Á hậu 1 Xuân Thanh trong cuộc thi "Đi tìm vẻ đẹp tự nhiên Palmolive".

Á hậu 1 Hoàng Cúc, người chiếm được cảm tình nhiều nhất của khán giả trong cuộc thi "Người mẫu qua ảnh".

Thời trang tình yêu

Đồ da, “váy chia tay”, “Bikini tình yêu”, đồ đồng, váy chống quảng cáo, váy da beo... tất cả đều do nghệ sĩ tự vẽ kiểu, đã đoạt giải thưởng thời trang năm 2001.

1. Đồ da

Tác giả là Carmen Electra, 27 tuổi, diễn viên điện ảnh. Sau cú sốc về tình yêu: ly dị chồng 9 ngày sau khi cưới, Electra muốn “đùa giỡn với tình yêu” bằng bộ đồ da kỳ quái này. (Ảnh bìa 4).

2. Váy chia tay

Năm nay 31 tuổi, Jennifer Lopez là một ngôi sao điện ảnh và âm nhạc nổi tiếng thế giới. Trước khi chia tay với người tình là ca sĩ nổi tiếng Combs đi lấy chồng khác, Lopez hẹn gặp Combs lần cuối trong bộ áo váy màu xanh rất hở hang mà Lopez đặt tên cho nó là “Váy chia tay”.

3. Đồ đồng

Gisele Brundchen là ngôi sao trong lĩnh vực thời trang và điện ảnh Brazil. Trong bộ sưu tập quần short và áo nịt ngực, Brundchen khiến mọi người ngạc nhiên với chiếc áo nịt ngực và quần short mạ đồng. Cô gọi đó là “bộ áo giáp bảo vệ phụ nữ”.

4. Váy da beo của Liz
Siêu sao Liz Taylor và

Jennifer Lopez.

NSUT CHÍ TRUNG

Tình cảm của chúng tôi không phải là hài kịch, nhưng cũng chưa đến mức trở thành... bi kịch. Chúng tôi quen nhau, khi cùng bước chân vào Nhà hát Tuổi Trẻ - Hà Nội. Hai chục năm rồi đấy, nói chả phải nịnh vợ (mà có nịnh cũng được chứ sao!) Ngọc Huyền là món quà quý báu nhất mà... ông trời dành cho tôi!

NSUT Ngọc Huyền tâm sự: *"Anh Chí Trung viết thư tình hay lắm. Có lẽ ngày xưa phải lòng nhau qua những lá thư ấy. Hai vợ chồng lúc nào cũng ở bên nhau, nên ông xã tôi ít có dịp trở lại viết thư tình thôi!"*. NSUT Chí Trung "trả đũa" một cách khéo léo: *"Ôi, ngày xưa tôi đẹp trai lắm. Vợ tôi sợ... nhiều cô gái trẻ mê tôi nên mới nuôi tôi... béo như bây giờ. Tính cả "bao bì" thì tôi đã nặng... 70 ký!"*. Công nhận NSUT Ngọc Huyền không chỉ diễn xuất hay, mà còn... "mát tay" nuôi chồng!

Người mẫu YẾN NHI

Lần đầu tiên chúng tôi gặp nhau qua... ống kính máy ảnh. Tôi rất thích những tấm ảnh mà nhiếp ảnh Ngô Anh Khôi chụp cho mình. Có lẽ có chút duyên nợ nên mới có những bức ảnh đẹp và thành... vợ chồng. Thú thật, lúc đầu tôi thấy anh Khôi hơi già và... xấu trai. Rồi sau khi quen nhau một thời gian, tôi nhận ra ở

NSUT Chí Trung - Ngọc Huyền.

"ảnh" một sự chín chắn và bản lĩnh cần thiết để tôi có thể nương tựa suốt đời.

Nhà nhiếp ảnh Ngô Anh Khôi nói về vợ: *"Yến Nhi dịu dàng và giỏi... quán xuyến công việc kinh doanh cửa hàng ảnh của chúng tôi!"*. Còn người mẫu Yến Nhi... tự thú: *"Khuyết điểm của em là khả năng nội trợ. Anh Khôi đang giúp em khắc phục, bằng cách... thưởng thức những món ăn chưa ngon lắm, do chính tay em nấu!"*. Xem ra nhà nhiếp ảnh Ngô Anh Khôi đang có cái hạnh phúc được "tra tấn" bởi... nghệ thuật ẩm thực !

Diễn viên LÊ TRUNG CƯƠNG

Tôi và nửa kia của mình, vốn là bạn học ở Trường Sân khấu - Điện ảnh TP.HCM. Điểm đặc biệt để tôi chú ý đến nàng là ít nói và hay cười khoe má lúm đồng tiền. Xinh lắm! (Chàng diễn viên cười sung sướng. Phóng viên bình luận: E hèm, ai lại khen nhau công khai thế nhỉ!) Về cuộc sống gia đình, tôi thích tính khiêm tốn và nhẫn nại của cô ấy trong mọi việc!

Diễn viên Lê Trung Cương từng được yêu mến qua vai Phong, một chàng trai tốt bụng nuôi giùm... vợ bạn mình trong bộ phim "Không thể rẽ trái". Bây giờ "người nuôi vợ bạn" đã có vợ để nuôi. Vợ chồng Lê Trung Cương vừa mở một hiệu đồ gỗ mỹ nghệ khá trang trọng. Phen này "của chồng công vợ" thì chẳng mấy chốc sẽ phát tài phát lộc!

Ca sĩ PHI THÚY HẠNH

Tụi mình quen nhau hơn bảy năm mới được tiến đến hôn nhân. Lúc mới quen, cả hai đều bị cản trở từ phía gia đình. Dần dần "mẹ chồng tương lai" của mình nhận ra có con dâu làm ca sĩ thì cũng bình thường thôi. (Bây giờ thì còn thấy chút gì hãnh diện đấy chứ!). Nói chung vất vả lắm, phải tin tưởng lắm, tụi mình mới thành vợ chồng. Chẳng

hạn công việc khác nhau, người ở Đà Nẵng người ở Sài Gòn, người nề nếp công chức người bay bổng nghệ sĩ.

Nhắc đến ngày Valentine buồn cười lắm. Suốt thời gian quen nhau, anh ấy thật thà đến mức không nhớ nổi ngày 14 - 2 là ngày gì, thế là chả thấy quà thấy hoa gì cả. Cười nhau rồi, thì anh ấy mới nhớ ngày Valentine để chở vợ đi ăn những món hai đứa đều thích, sau đó lại chở vợ... chạy show các tụ điểm ca nhạc! Dự định năm 2003 tụi mình sẽ có em bé!

VÕ NGUYỄN KHANG - MAI THỦY

(Thực hiện)

Yên Nhi - Ngô Anh Khôi dưới "mái tranh".

Đẹp là thoải mái & tự tin

(Tiếp theo trang 39)

Phạm Huyền Trang sinh năm 1977, tốt nghiệp Đại học Mỹ thuật khoa Sơn dầu. Sau khi ra trường cô là họa sĩ thiết kế của Trung tâm dịch vụ Truyền hình TP. HCM. Duyên may đến khi vào năm 1997, FADIN tìm người tham dự cuộc thi Fashion Connection Singapore. Sau khi được nhà thiết kế thời trang Minh Hạnh hướng dẫn 3 tháng, cô cùng Ngô Thái Uyên khăn gói lên đường. Đến nay, cuộc chơi kéo dài 4 năm. Phong cách thiết kế thời trang của Huyền Trang đã trở nên chuyên nghiệp và tạo được một sắc thái riêng của mình. Cô mạnh dạn cho ra đời hai nhãn hiệu "Thêu Thêu" và "Cô Tấm", cả hai đều được giới yêu thích thời trang quan tâm.

Điểm mạnh mà cô tự cho là mình may mắn có được đó là nền tảng

Bộ sưu tập Xuân 2002.

thừa hưởng được cũng như tình yêu thương của gia đình. Sinh ra trong một gia đình có 16 người là họa sĩ hoặc liên quan đến mỹ thuật, cha là họa sĩ Phạm Đỗ Đồng. Mặc dù chưa bao giờ cô tuyên bố là sẽ chắc chắn theo nghề này, mọi việc cô làm do sự cuốn hút của công việc nhưng luôn được sự quan tâm của gia đình, đặc biệt anh trai cô, vì quá thương em gái mà đi theo em những khi cô phải đi xa vì công việc thời trang, mà đã trở thành người chụp ảnh cho các bộ sưu tập của cô. Và anh chụp rất đẹp.

Năm 2001 vừa qua thiết kế của cô đã được sự quan tâm của Rostr - nhà phụ trách mỹ thuật Hội chợ Handwerkskammer Koblenz (Đức) và cô được chọn là đại diện đi giới thiệu văn hóa Việt Nam tại hội chợ. Nói về bước tiến bộ của mình, cô cho rằng qua thời gian làm thiết kế thời trang, kinh nghiệm quý báu nhất của cô là về chọn chất liệu và phải có đội ngũ kỹ thuật may chuyên nghiệp. Là một người yêu thích hoa, say mê thiên nhiên và màu đỏ, các bộ sưu tập của cô cũng như các sản phẩm "Thêu Thêu" và "Cô Tấm" luôn mang đậm sắc thái phương Đông với hoa cỏ tự nhiên, rực rỡ. Suy nghĩ về sự luân chuyển màu sắc của thời trang theo cô không chính xác mà chủ yếu dựa vào cảm xúc của nhà thiết kế, quan trọng là kiểu dáng có đẹp cho người mặc hay không. Và cái đẹp - đó là làm sao tạo cho người mặc nó cảm giác thoải mái, tự tin khi đối diện với người khác. ■

PHƯƠNG CHI

Cần nói chuyện với con về GIỚI TÍNH

YÊN ĐỊNH

Giáo dục giới tính cho trẻ vị thành niên dường như vẫn còn mới mẻ, xa lạ với các bậc cha mẹ khiến con cái khi cảm thấy có những biến đổi khác lạ trong cơ thể cũng như khi gặp chuyện vui buồn thường không kể cho cha mẹ biết.

Bác sĩ Lê Thúy Tươi (Bệnh viện Y học Dân tộc TP.HCM) hiện đang phụ trách chuyên mục “phòng mạch” báo Mực Tím cho biết, mỗi tuần chị nhận được không dưới một trăm thư từ của các độc giả nhí thắc mắc về sự chuyển biến trong cơ thể và thường tỏ ra hoảng hốt, lo sợ. Mới đây, một cậu bé viết thư hỏi:

“Không hiểu vì sao cái “chim” của con lại nhỏ như trái ớt, làm cách nào để nó to ra?” Một cậu bé khác lại thắc mắc: “Sao mong con bự quá, có cách nào cho nó gọn bớt?” Một bé gái 13 tuổi thì kể rằng người anh trai hơn cô mấy tuổi hay dụ dỗ cô làm chuyện xằng bậy. Còn cô bé 15 tuổi thì viết thư tâm sự, cô bị người anh họ đòi quan hệ,

liệu cô có dính bầu không?

Những câu hỏi cho thấy, nếu không được quan tâm hướng dẫn để có được nhận thức đúng đắn về kiến thức sinh học và giới tính thì các em rất dễ hoang mang lầm lạc khi vừa chập chững bước vào đời. Trong một buổi trao đổi về đề tài: *"Nói chuyện với con về giới tính"*, bác sĩ Lê Thúy Tươi cũng đã nhận được rất nhiều thắc mắc của các vị phụ huynh:

-Con gái tôi 11 tuổi, đang học lớp 6. Cháu phát triển cơ thể sớm hơn so với các bạn nữ trong lớp và có vẻ mặc cảm vì điều đó. Tôi nên nói thế nào để cháu xóa bớt mặc cảm, vui vẻ học tập?

-Tôi rất lo ngại, con trai tôi mới 8 tuổi mà đã có vẻ chú ý nhiều đến các bạn gái trong lớp. Đi học về đến nhà là nó lại say sưa kể cho mẹ nghe chuyện về mấy cô bạn ngồi cùng bàn. Tôi sợ sau này con tôi sẽ có quan hệ yêu đương quá sớm!

-Thằng bé nhà tôi vừa "bật mí" với mẹ là rất thích một bạn gái trong lớp. Nhưng khi tôi hỏi bạn ấy tên gì, nhà ở đâu, thì nó nhất định không chịu tiết lộ. Tôi phải làm cách nào để biết được bí mật của nó mà ngăn chặn?

-Tôi rất buồn, mới đây tôi phát hiện thấy con gái tôi mắc phải tật xấu là thủ dâm. Như vậy có ảnh hưởng đến tính cách của cháu không?

-Con trai tôi 15 tuổi, học lớp 10, nó rất hứng thú với việc học vi tính. Không ngờ mới đây tôi phát hiện ra cậu ta đang sử dụng vi tính để sưu tập những hình ảnh khiêu dâm. Tôi sợ không kiểm soát được

con nếu vẫn cho nó tiếp tục học vi tính!

Theo bác sĩ Lê Thúy Tươi, khi thấy con có những biểu hiện lệch lạc như thế cha mẹ cần nhẹ nhàng nhưng nghiêm khắc phân tích cho con hiểu rõ đúng sai, tác hại của những chuyện đó, không nên chửi bới, xỉ vả, đánh đập, khiến trẻ xa lánh và có những thái độ chống đối. Sau đó cha mẹ cần giáo dục cho con hiểu về giới tính trong bầu không khí cởi mở, tin cậy giữa hai mẹ con hoặc hai cha con. Hơn ai hết, người mẹ cần tìm hiểu, quan tâm và giáo dục con gái về những điều tế nhị mà chỉ người mẹ mới có thể làm được. Bác sĩ Lê Thúy Tươi cũng cho rằng, việc giảng giải, hướng dẫn cho trẻ cách phòng tránh thai cũng là điều nên làm, tuy nhiên nhiều phụ huynh vẫn phản đối, họ ngại là "vẽ đường cho hươu chạy". Nhưng thực ra, nếu không được "vẽ" thì "hươu" càng dễ chạy vào con đường lầm lạc bởi những cạm bẫy giăng sẵn. Mới đây, một cô bé 15 tuổi học lớp 10 xin được gặp bác sĩ nhờ giúp đỡ. Cô bé cho biết vừa đi hút điều hòa kinh nguyệt vì đã có thai hơn hai tháng. Không ngờ cô lại bị sót thai và đến nay thai đã được gần 4 tháng. Cô rất lo lắng không biết phải tính sao, còn cha mẹ cô thì vẫn không hề hay biết. Và khi được thông báo về tình trạng của con gái mình, người mẹ cứ nghi ngờ mãi mới chịu tin rằng chuyện đó là có thật. Còn ông bố thì vô cùng tức giận và cứ thắc mắc: *"Ngày nào tôi cũng đưa con đi học, đợi cho nó bước vào cổng trường rồi tôi mới*

quay xe về. Tại sao chuyện tà trời đó lại xảy ra được?”

Ông bố không hề biết rằng, khi ông vừa đi khuất là con gái ông cũng đi gọi điện thoại cho người yêu đến đón, và đôi trai gái lại đưa nhau đi chơi, đi thuê phòng trọ. Tất nhiên là sau đó cái thai đành phải phá bỏ, và mọi chuyện rồi cũng được thu xếp ổn thỏa. Nhưng chuyện đó sẽ để lại dấu ấn xấu khó phai trong cuộc đời cô gái, mà tác hại của nó khó có thể lường hết. Bố mẹ cô thì cứ ân hận, giá như đừng quá chủ quan nghĩ rằng con mình vẫn còn bé, còn ngây thơ lắm!

Tình trạng nạo phá thai tuổi vị thành niên đang là mối lo ngại trong các bậc cha mẹ. Con số thống kê gần đây cho thấy, có tới 47,2% các em không biết các dấu hiệu có thai sớm, không ý thức được hậu quả của sự tò mò bất chước người lớn như trong phim sex.

Một vấn đề khác cũng đang là nỗi bức xúc đối với các bậc cha mẹ, đó là tình trạng trẻ bị xâm hại tình dục đang có chiều hướng gia tăng. Điều đáng nói là phần lớn kẻ xâm hại tình dục lại là người thân quen hoặc có họ hàng với gia đình nạn nhân, do đó đã không đề phòng nên sự việc cứ lặp lại nhiều lần, đến khi cha mẹ biết chuyện thì đã quá muộn. Cách đây không lâu, một bà mẹ đã tâm sự với người bạn về nỗi bất hạnh của gia đình mình. Ngay từ năm học lớp 5, con gái bà đã bị người chú ruột xâm hại thân thể. Bà nhớ lại ngày đó cô bé hay ốm đau mê sảng, thỉnh thoảng lại nói: “*Mẹ ơi con khổ quá!*” Sau này cô bé mới kể cho mẹ biết, cô thường bị

người chú đánh đập, hăm dọa, cấm không được kể với ai. Khi lớn lên, con gái bà mặc cảm vì mình không còn trong trắng nên cứ khước từ các chàng trai theo đuổi mình.

Để phòng ngừa những chuyện xấu có thể xảy ra với con mình, theo các bác sĩ chuyên khoa về tâm lý, giới tính trẻ em các bậc cha mẹ nên nói cho con hiểu về tình bạn khác giới. Các em không nên gần gũi thân mật với nhau quá mức hoặc có những cử chỉ nô đùa suồng sã. Cũng cần hướng dẫn cho trẻ cách tự bảo vệ dù là người thân quen cũng không được đụng chạm vào thân thể mình khi vắng vẻ, biết cầu cứu khi bị xâm hại, luôn để ý quan sát con cái để có thể phát hiện kịp thời những biểu hiện khác lạ ở con.

Nói chuyện với con về giới tính, đó là việc mà các bậc cha mẹ rất nên làm. ■

Y.Đ

Danh ngôn

- ❖ Vợ là người chị khi chồng còn trẻ, là người bạn khi chồng luống tuổi và là bác sĩ khi chồng về già.

Francis Bacon

- ❖ Trong tất cả mọi tiện nghi của giàu sang, cái quý giá nhất là có một người vợ chân thật và thủy chung.

Euripide

- ❖ Thiên đường đối với tôi sẽ không phải là thiên đường nữa, nếu tôi không được gặp vợ tôi trên đó.

Andrew Jackson

Phim hay dịp Tết

• PHIM CHIẾU RẠP:

1. Phim Hồng Kông: **ƯỚC MƠ VÀ SỰ THẬT** (tựa gốc: *Chai thủy tinh*)

Sống ở một làng chài ven biển cô A Không một hôm bắt được một chai thủy tinh trôi dạt trên biển bên trong có mảnh giấy ghi dòng chữ: "Bạn có biết tôi mong bạn lắm không? Còn bạn?" và có cả địa chỉ, tên người gửi. A Không lập tức lên đường sang Hồng Kông tìm bạn. Không ngờ chàng trai đó lại là một người đồng tính, song họ vẫn là bạn tốt với nhau. A Không đã có những cuộc phiêu lưu mạo hiểm không kém phần thú vị tại Hồng Kông. *Ước mơ và sự thật* là một câu chuyện tình lãng mạn, trong sáng có pha những yếu tố hài hước và những màn biểu diễn võ thuật vui nhộn mang đầy phong cách của Thành Long. Các diễn viên được khán giả hâm mộ: Thành Long, Lương Triều Vĩ, Thư Kỳ, Nhậm Hiền Tề...

2. Phim Hàn Quốc: **KHI BÁC SĨ YÊU** (Tựa gốc: *Dr. Bong*)

Độc thân, lịch lãm, hào hoa, bác sĩ Bong Chun Soo đã làm rung động con tim của biết bao cô gái trẻ. Nữ nhạc sĩ Hwang Yo Jin sống ở tầng trên cùng chung cư với cha con bác sĩ Bong lại đứng đứng trước sức cuốn hút của anh. Có lần, vô tình va xe vào nhau hai người đã cãi nhau kịch liệt. Oái ăm thay, trong quá trình "trả đũa" lẫn nhau, họ vô tình chinh phục nhau và cuốn vào cơn lốc xoáy của tình yêu.

Ảnh phim "*Ước mơ và sự thật*".

Cặp diễn viên sáng giá của Hàn Quốc là Han Suk Kyu và Kim Hye Soo (vai chính trong phim *Yêu bằng cả trái tim*) sẽ đem đến cho khán giả

những tiếng cười vui nhộn đầu năm.

• PHIM VIDEO GIA ĐÌNH

1- Phim Trung Quốc: **GIÁNG TRẦN TRỪ GIAN**

Duyên định tại thiên, Kim Đồng, Bách Hoa Tiên Tử, Phong Tiên và Vũ Sư khi ở trên tiên giới đã có những cuộc tình hết sức lãng mạn. Xuống trần gian họ đầu thai thành Đường Tiểu Sơn, Từ Thừa Chí, Trình Kim Phụng và Lỗ Khắc. Nghiệp duyên quá nặng nên họ vẫn không thể tránh khỏi cái vòng

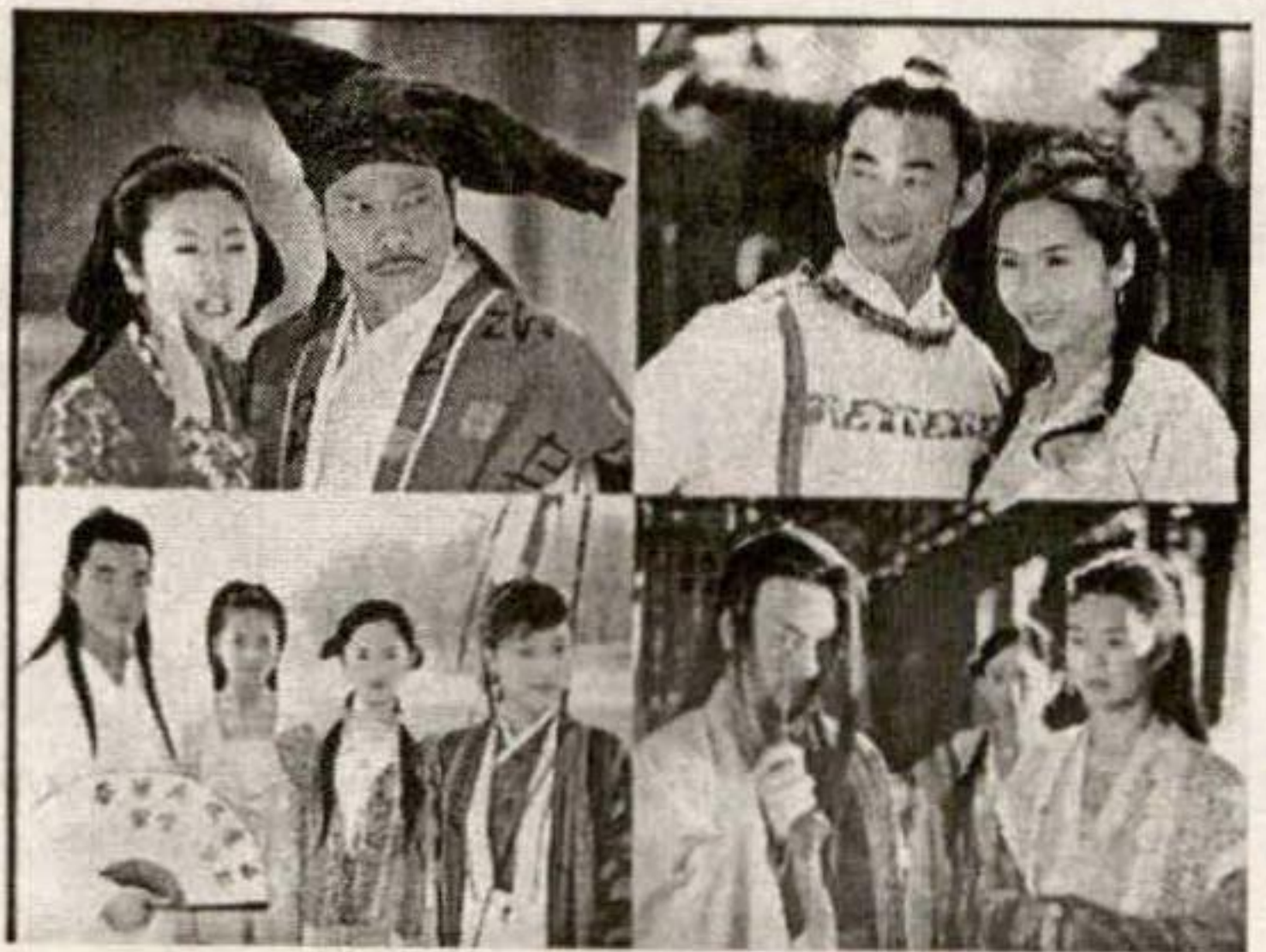

Một số cảnh trong phim "*Giáng trần trừ gian*".

luẩn quẩn của ái tình. Từ lúc mới chào đời Đường Tiểu Sơn nhận trách nhiệm tìm lại Thập Nhị Hoa Tiên bị đẩy xuống trần gian một cách vô tội. Tiểu Sơn đã từng đến cảnh giới mê ly của nước người khổng lồ, nước nữ nhi, nước quân tử, nước thực sĩ, nước hỏa sơn, nước băng đảo... nếm trải biết bao cảnh hiểm nguy không thua gì Đường Tam Tạng đi thỉnh kinh. Còn Từ Thừa Chí lại chào đời ngay khi cha mình là Từ Kính Nghiệp dựng cờ khởi nghĩa. Sau khi cha bị Võ Tắc Thiên giết hại, Chí gánh vác trách nhiệm phản Châu phục Đường. Chí trở thành trọng phạm bị triều đình truy nã. Mỗi tình của Đường Tiểu Sơn và Từ Thừa Chí trải qua biết bao sóng gió, hợp tan, tan hợp... Nhưng cuối cùng hai người đã

đến được với nhau rồi cùng trở về cõi tiên. Mỗi tình đầy bi thương của họ đã khiến Vương Mâu và cả Quan Thế Âm rơi lệ...

Các diễn viên nổi tiếng của Trung Quốc, Hồng Kông tham gia: Bộc Tồn Hân, Khương Đại Vệ, Tăng Chí Vĩ, La Gia Anh, Đà Tông Hoa, Cố Quán Trung, Thương Thiên Nga, đặc biệt là cậu bé diễn viên vô

Một số cảnh trong phim "*Bí mật hồ phách quan âm*".

thuật nhĩ Thích Tiểu Hồ (từng đóng Triển Chiêu trong *Thời niên thiếu của Bao Thanh Thiên*)...

2- Phim Đài Loan - Hồng Kông:
BÍ MẬT HỒ PHÁCH QUAN ÂM
(*Tân Sở Lưu Hương*)

Sở Lưu Hương võ công cao cường, luôn tỏa ra mùi hương hoa lan nên được gọi là "Hương Sư". Một lần nọ, Lưu Hương đánh cắp bảo vật Hồ Phách Quan Âm khiến giới giang hồ đua nhau tìm chàng để tranh đoạt. Trong Hồ phách là hình mỹ nhân khắc bằng gỗ do Tiểu Lý phi đao Lý Tầm Hoa khắc. Ai có Hồ phách sẽ chiếm được bí quyết của phi đao xưng bá giang hồ.

Trong bộ phim này, khán giả sẽ gặp lại những diễn viên yêu thích: Nhậm Hiền Tề vai Lưu Hương, Lê Tư vai Tô Dung Dung, Viên Vịnh Nghi vai Tống Tây Hồ, Lâm Tâm Như vai Tịnh Nhi, Trịnh Y Kiện vai Lý Tầm Hoan...

• **Phim hay trên truyền hình:**
CẠM BẦY CUỘC ĐỜI (Hàn Quốc)

Yoon Hee và Dong Woo yêu nhau say đắm. Yoon Hee đã hy sinh bản thân mình để sống vì Dong Woo và gia đình anh. Cứ ngỡ, hạnh phúc đã mỉm cười với cô gái mồ côi Yoon Hee. Sau đó Dong Woo nhập ngũ và ở nhà Yoon Hee lặng lẽ sinh và nuôi con gái một mình. Trở về Dong Woo hứa sẽ cưới cô sau khi học xong và kiếm được việc làm. Và Dong Woo đã kiếm được việc ở công ty điện tử nơi Yoon Hee đang làm thư ký của chủ tịch công ty. Thông minh, Dong Woo nhanh chóng được đề bạt vào vị trí xứng đáng của công ty. Trong một lần chạm mặt

Shim Eun Ha - vai nữ chính trong "*Cạm bẫy cuộc đời*".

Young Ju, con gái của chủ tịch công ty, Dong Woo đã bị cuốn vào tình yêu mới. Choáng ngợp về một viễn cảnh hào quang, danh vọng và tài sản được thừa kế của Young Ju để đổi đời Dong Woo đã quyết định chia tay với Yoon Hee và làm lễ đính hôn với Young Joo.

Chưa hết nỗi đau bị bỏ rơi, thì Yoon Hee phải chịu tiếp nỗi đau mất đứa con gái yêu quý. Căm phẫn sự tàn nhẫn của Dong Woo, Yoon Hee quyết định báo thù bằng cách nhận lời cầu hôn của Young Kook - anh trai của Young Ju vừa từ nước ngoài trở về...

Trong phim, khán giả sẽ gặp lại nữ diễn viên Shim Eun Ha (đã đóng các phim *Cú nhảy cuối cùng*, *Nếu như yêu*, *Giáng sinh tháng Tám*) rất xuất sắc trong vai Yoon Hee. ■

K.Y

Năm 2001 phim truyền hình phát triển ồ ạt, gây ra sự "khan hiếm" các gương mặt trẻ. Cái khó lớn cái khôn, các đạo diễn bắt đầu để ý đến những gương mặt nổi bật ở các lĩnh vực khác như ca nhạc, múa, người mẫu thời trang... Và không ít gương mặt đã để lại dấu ấn trong "mối tình đầu" đầy hi vọng, mở ra một khám phá mới cho chính mình và điện ảnh.

ĐIỆN ẢNH - Những "mối tình đầu"

Kim Ngân: Mạnh mẽ với "Người đàn bà yếu đuối"

Ngoại hình giống giống Trương Ngọc Ánh, nhưng Kim Ngân hồn hậu, ấm áp hơn khi hóa thân vào nhân vật phụ nữ biết vượt lên những khắc nghiệt của cuộc đời, khẳng định mình và trở thành chỗ dựa cho mọi người. Từ một cô bé nhà quê sớm vấp phải những mất mát, một mình lên thành phố bươn chải kiếm sống,

Diễn viên Kim Ngân trong phim "Người đàn bà yếu đuối". Ảnh: BẠCH THU HIỀN.

bị lừa gạt, xua đuổi, đã có lúc tưởng có thể chết đi... Nhưng nghị lực sống, niềm tin yêu trong trời đã giúp cô vượt qua tất cả để trở thành một "triệu phú miệt vườn". Câu chuyện dựa theo một hình mẫu có thật ngoài đời, rất gần với cuộc sống hôm nay. Lần đầu tiên đóng phim, Ngân ngỡ ngàng, vụng dại, nhưng đó cũng là thế mạnh mà đạo diễn Đinh Đức Liêm thích thú, vì theo anh nó gần với cuộc đời, gần với phim truyền hình, nhất là dạng phim đương đại. Xuất thân là một diễn viên múa, nhưng Ngân không hề lạm dụng múa trên màn ảnh, đôi mắt thăm thẳm gợi buồn, gợi vui của Ngân tỏ ra thật linh hoạt trong từng cảnh quay.

Thu Ngân: Hoa hậu đóng vai... cùi!

Trút bỏ vẻ xa vắng, kiêu sa lạnh lạnh trên sàn diễn thời trang, Ngân hóa thân thật nồng nàn và tuyệt vọng trong một tình yêu tưởng chừng như không thể của *Bến sông trăng*. Có thể nói Ngân đã làm cho cái nơi chết chóc và bệnh tật tưởng chừng như địa ngục ấy chợt bừng lên trong một đêm mưa lạnh, khi cô tìm tới nhà bác sĩ để thổ lộ tình yêu. Những đoạn hoảng loạn, hoang tưởng, tuyệt vọng, Ngân thể hiện rất tốt, một khó khăn mà cả các diễn viên chuyên

nghiệp cũng khó thể hiện chân thực. Nửa phần sau của bộ phim không còn Ngân, sức hút giảm hẳn, và chính đạo diễn Phú Hải cũng tự thú nhận rằng đó là một

đáng tiếc lớn, vì anh đã không dám tin cô ấy có thể đảm nhận vai diễn của người con sau này. Ngoài đời, Ngân là cô gái giản dị, tham gia tích cực các chương trình từ thiện, học đại học quản trị kinh doanh, mở tiệm thời trang và trình diễn.

Thanh Vân: Tự nhiên và sống động như chính mình trong *Hương dẻ*

Bộ phim *Hương dẻ* vừa trình chiếu trên HTV7 đã gây thiện cảm trong người xem về một câu chuyện như thơ mộc mạc đáng đót tại một vùng quê nghèo miền Trung. Vai Na, cô bé hay hỏi, hay mộng mơ, yêu tha thiết mùi hương đậm thắm của quê nhà lúc lớn được giao cho Thanh Vân, cô á hậu cuộc thi *Hoa hậu qua ảnh* của tạp chí *Thế giới Phụ nữ*. Vân không đẹp sắc sảo, nhưng ở cô luôn có một cái gì thật sống, thật náo động, bắt mắt người xem. Để vào phim, Thanh Vân phải tập cười trêu đến té lên té xuống, tập làm quen với chú chó đen láu lỉnh cứ hoảng lên không bao giờ chịu đứng yên... Thời gian của Vân luôn bị thu ngắn lại vì những lời mời quay phim quảng cáo, chụp ảnh, trình diễn thời

trang, và cả ca hát nữa. Cô gái có nụ cười tươi tắn ấy chỉ mong ước nghề người mẫu Việt Nam sớm trở thành chuyên nghiệp, để cô và các bạn của mình có thể trình diễn trên một sân khấu thường xuyên và chất lượng hơn.

Thanh Lam: Người đàn bà hát... lên phim

Khó ai có thể hình dung nổi cô ca sĩ hàng đầu của làng nhạc nhẹ Việt Nam ấy lại chấp nhận đóng một bộ phim đầu tiên của đời mình *Nắng ở trên đầu* với một đạo diễn mới tập tễnh làm phim - đạo diễn Võ Tấn Bình. Chính kịch bản đã chinh phục Thanh Lam, và cô lập tức nhận lời, sẵn sàng bỏ hết mọi sở diễn, bỏ con cái, vào Sài Gòn suốt nhiều tháng trời. Vai một nữ giám đốc xinh đẹp và cô đơn, từng có một mái ấm gia đình, và cũng dần đánh mất trong quá trình buôn chãi với cuộc đời để kiếm tiền... Cô gái ấy làm thế nào để tìm lại chính mình? Những diễn vật ấy Lam thể hiện rất tinh tế và chân thực, cả những cảnh rất đời bên con trai và chồng. Chị thổ lộ "đây là quãng thời gian tôi được học rất nhiều, học từ một lĩnh vực mới hoàn toàn, học từ cuộc sống. Đóng

phim mệt hơn đi hát nhiều, nhưng tôi rất thích thú vì được thể hiện một mẫu nhân vật có thật trong cuộc sống, một phụ nữ hiện đại với những bi kịch tiêu biểu. Còn Võ Tấn Bình thì nhận xét: *"Lam sẽ tiến xa vì cô ấy có khả năng rất đa dạng, luôn hướng đến chất lượng công việc, thông minh và nhạy cảm"*. Sau lần chia tay với chồng là nhạc sĩ Quốc Trung, hai người vẫn chung nhau một album *Mây trắng bay về*. Lặng lẽ và buồn hơn, Lam đến với vai diễn, với về như một cách để giải thoát chính mình.

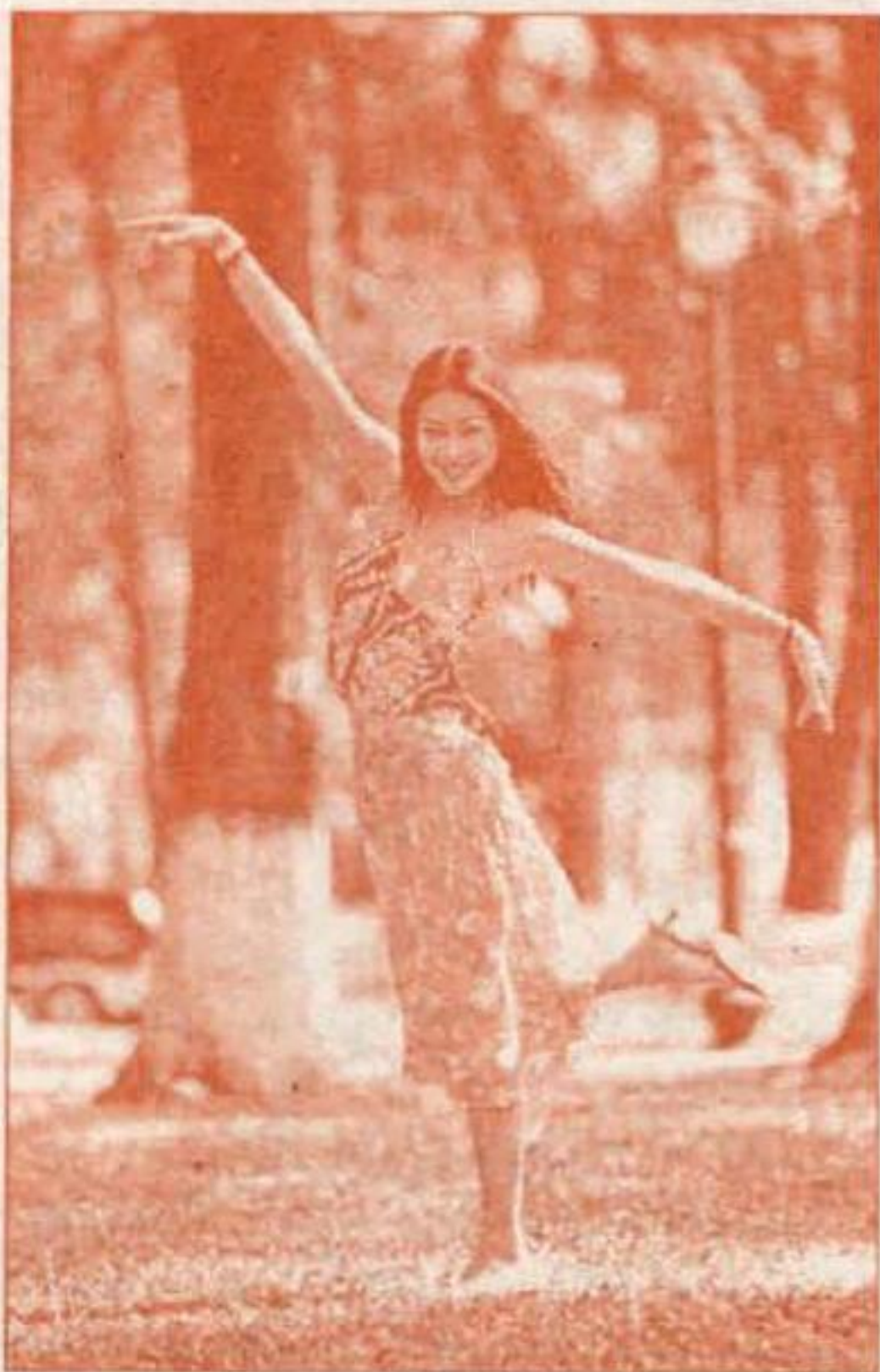
Hiền Thục: Tự nhiên như thể ngoài đời

Ngay giám đốc hãng phim Truyền hình TP.HCM Nguyễn Hồ khi xem bản duyệt phim *Ở trọ trong nhà mình* đã phải thốt lên ngạc nhiên: *"Lạ lắm, cô bé đóng phim cứ tự nhiên như không ấy, trong trẻo và ngây thơ đến lạ..."*. Chuyện đi tìm cô diễn viên "tuổi mới lớn" là Hiền cho phim quả không đơn giản, sát đến ngày quay mà đạo diễn Nguyễn Lê Dũng vẫn chưa tìm ra một gương mặt trẻ vừa ngây thơ, vừa sâu sắc, có nét tinh nghịch hồn nhiên, nhưng lại sớm đã sâu đã cảm của một thiếu nữ chớm yêu, thiếu thốn tình thương. Và anh đã gặp nụ cười hết cỡ trên một gương mặt sáng như trăng của Hiền Thục, và cô ca sĩ bé nhỏ của các fan "tuổi mới lớn" đã lên phim như thể cô sinh ra để đứng trước ống kính vậy. Các nét của Hiền Thục đều... chệch chuẩn, miệng quá rộng, mắt quá to, và chân tay thì... không lúc nào yên được, nhưng hễ đứng trước ống kính, các nét bất bình thường ấy lại hấp dẫn đến lạ, sống động và tươi mới như

lứa tuổi mười tám của Thục. Mặc dù đang rất đắt sô và gấp rút chuẩn bị cho một album mới thứ hai của riêng mình, nhưng Thục sẵn sàng bỏ hết tất cả để tập trung hoàn toàn cho nhân vật. Album đầu tiên của Thục là *Email tình yêu* bán rất chạy, một giọng hát lạ thật lãng mạn và dễ thương, nũng nịu, man mác buồn.

Còn rất nhiều những "mối tình đầu" nồng nàn như thế, như ca sĩ Trizi Phương Trinh với Thế Loan của *Sương gió biên thủy*, người mẫu Ngọc Thúy với *Trái đắng*, và sắp tới sẽ là ca sĩ Nguyễn Vũ với *Lục Vân Tiên*, Bằng Kiều với Bùi Kiệm cũng trong *Lục Vân Tiên*... Con đường phía trước còn rất dài, nhưng họ đã và đang làm tươi mới hơn cho điện ảnh truyền hình. Các diễn viên chuyên nghiệp xin hãy "coi chừng" những "mối tình đầu" ấy... ■

MAI PHƯƠNG

Thanh Vân.

Để chúng con lớn lên với tâm hồn trong sáng

Cha mẹ ơi, khi cha mẹ đọc được những dòng chữ này thì con đã ở cách xa cha mẹ rồi. Cha mẹ có biết vì sao con lại bỏ nhà ra đi không? Có lẽ mọi người và cả cha mẹ nữa sẽ nghĩ con là một đứa con gái hư hỏng, nhưng cha mẹ ơi cha mẹ có hiểu được lòng con lúc này không? Con đã khóc rất nhiều, con đã khóc cho sự đau khổ dồn nén của con bấy lâu nay mà giờ đây con mới nói ra được đó là cảnh “Cơm chẳng lành canh chẳng ngọt” của gia đình ta khi ở tuổi 16 của con lẽ ra là một cuộc sống hồn nhiên yêu đời và trong sáng, nhưng ngược lại đối với con đó là một cuộc sống đau khổ, dồn nén và con đã thực sự xấu hổ với bạn bè, với mọi người xung quanh khi mà ngày nào cha mẹ luôn có những trận xung đột gay gắt mỗi khi bàn chuyện làm ăn. Con không trách cha mẹ vì con biết cha mẹ bàn về chuyện đó cũng là vì cha mẹ lo cho cuộc sống của chúng con. Nhưng cha mẹ đã không biết được chính những điều đó đã làm cho chúng con bị tổn thương, và tâm hồn nhỏ dại của con đã không còn chịu đựng được nữa. Nhưng dù sao tuổi thơ “bất hạnh” của con cũng đã qua rồi, bây giờ con có thể tự lập trong cuộc sống. Nhưng cha mẹ ơi còn đứa em gái bé bỏng của con đang sống với cha mẹ, con không muốn những cảnh buồn đó diễn ra để nó cũng phải chứng kiến và chịu đựng như con, vì vậy dù không ở bên cha mẹ nữa nhưng con thật sự mong cha mẹ hãy để cho em con lớn lên với một tâm hồn trong sáng hồn nhiên và với ý nghĩ tốt đẹp về cha mẹ.

LƯƠNG THI TÂM

(Phố II, đường II, thị trấn Cành Nàng,
huyện Bá Thước, Thanh Hóa)

Tâm sự trong tù

Mẹ ơi... mẹ đã vất vả bao năm nuôi con ăn học cho nên người. Để rồi, đến khi tốt nghiệp cấp ba, khi vừa tròn mười tám tuổi, khi bắt đầu thành một công dân thực sự thì con bị kết án tù vì tội đánh người gây thương tích. Nhưng mẹ có biết tại sao con lại đánh ông ấy đến vậy không? Với con, mẹ là một người mẹ tuyệt vời nhất, vĩ đại nhất trên thế gian này. Con không cho phép một kẻ nào xúc phạm mẹ, coi thường mẹ. Và điều này con cảm thấy bị tổn thương và hụt hẫng

nhất là có một người nào đó sẽ cướp mẹ của con. Có phải con quá ích kỷ không? Con chỉ nghĩ đến hạnh phúc của mình mà không thấu hiểu cho sự cô đơn của mẹ. Con tìm mọi cách ngăn cản ông ấy đến gần mẹ. Bởi con không thích ông ấy, con cảm thấy ông ấy là một người đàn ông không đứng đắn. Ngay buổi đầu tiên gặp mẹ mà ông ta đã buông lời trêu chọc: *"Đúng là gái một con trông mồn con mả"*. Ấn tượng ban đầu ông ấy gây cho con thật tồi tệ và dần dần con trở nên căm ghét ông ấy. Trong một lần đi chờ hàng cho mẹ, con nhìn thấy ông ấy đang ngồi uống rượu với một người đàn ông khác. Con thoáng nghe ông ấy nhắc đến tên mẹ (trông điệu bộ của ông ấy có vẻ như đang say), con đã dừng lại và nép vào sau để nghe câu chuyện của hai người.

"Nghe đâu ông đang đi lại chỗ con mẹ bán quán nước ở cuối chợ phải không? Có một thằng con đã mười tám mà vẫn còn xuân chán!" - người kia hỏi.

"Ừ, con mẹ trông hay đáo để. Nhưng chỉ vui chân thì ghé qua cho đỡ buồn... chứ bấu gì cái của nợ lao ho hen ấy mấy mà chết" - ông ấy đáp.

Tai con ù đi như có một cái gì đó đâm thủng. Tất cả máu của cơ thể dồn hết lên ghen đáng đến tận cổ. Con uất ức không nói được lời nào và cứ thế lao vào như một kẻ điên loạn. Con vớ được chai rượu trên bàn và phang vào đầu ông ấy tới tấp đến vỡ cả chai. Mặc mọi người hết sức can ngăn con vẫn vật ông ấy ngã lăn ra sàn nhà. Khi công an ập đến thì con mới mở to mắt ra và thấy ông ấy đang giãy giụa, thoi thóp trong một vũng máu loang lổ trên mặt đất. Lúc ấy con cảm thấy ghê tởm chính bản thân mình. Thiếu chút nữa con đã giết chết một mạng người.

Mẹ ơi, bây giờ thì mẹ đã biết tất cả, sự ích kỷ đã làm con mù quáng. Một phút nông nổi đã khiến con phải ân hận suốt đời. Có lúc con chỉ muốn lao đầu vào tường kết liễu cuộc đời mình để thoát khỏi cái nhà tù tâm tối, để khỏi phải sống trong sự dày vò của tội lỗi. Nhưng con đã không làm như vậy. Hình ảnh mẹ như hiển hiện trước mắt con, động viên con, an ủi con. Văng vẳng bên tai con như có tiếng nói của mẹ: *"Cố lên con trai của mẹ, hãy tỏ ra là một chàng trai biết chịu trách nhiệm trước hành động của mình. Phải biết sống cho ngày mai, sống cho bản thân và cho cả mẹ nữa"*.

Cả cuộc đời mẹ đã sống vì con. Đối mặt với bao gian khổ, đau đớn mẹ vẫn vững tin bằng một sức mạnh phi thường. Con không thể lại làm tan nát lòng mẹ lần thứ hai. Con hứa với mẹ sẽ cải tạo thật tốt để sớm được trở về. Con phải tiếp tục sống bởi còn một việc lớn nhất mà con chưa làm tròn, đó là chữ "hiếu". ■

ĐÀO HỒNG HANH

*(Xóm Nguyễn Huệ, thôn An Duyên, xã Tô Hiệu,
Thường Tín, Hà Tây)*

Tâm tình bạn trẻ

Gì thì gì cái thói “giăng hoa” phải ngăn chặn

Chị Thạch Thảo thân mến!

Nhìn bề ngoài thì ai biết tôi cũng đều cho rằng tôi là người rất hạnh phúc: chồng đại tá về hưu, 2 con rất ngoan và học giỏi (cháu trai đầu đang học năm thứ 2 của một trường đại học danh tiếng ở thủ đô, cháu trai út đang học lớp 12 trường huyện, vừa thi học sinh giỏi cấp tỉnh hai môn thì cả hai môn đều đoạt giải), bản thân tôi là một cô giáo cấp III có uy tín được học sinh yêu quý và mến mộ, kinh tế gia đình không giàu nhưng cũng sung túc và đầy đủ mọi thứ... Thế nhưng tôi lại có một bất hạnh ít ai biết được, đó là tôi đã lấy phải một người chồng có tính “trăng hoa”. Trước đây, khi còn trong quân ngũ, đã nhiều lần cách sống của anh làm “tan nát” trái tim tôi. Nhưng vì yêu chồng, nên tôi vẫn tin rằng tất cả rồi phải có điểm dừng. Đến khi về hưu sống bên vợ con, gia đình, quê hương chắc chắn chồng tôi sẽ “chừa” được, vì như các cụ vẫn dạy: “**Làm đi 9 phương, trừ một phương lấy chồng**”! Chả lẽ về quê còn “chìm chuột”? Song mọi việc lại không như suy nghĩ của tôi. Nay chồng tôi đã được về hưu, tuổi mới gần 50, còn rất trẻ, nên bạn bè đến rủ đi làm cho vui, tôi thương chồng ở nhà buồn nên đã đồng ý cho anh đi làm. Cơ sở sản xuất phục vụ cho nông nghiệp của các anh ấy được xây dựng giữa cánh đồng, bên cạnh đường liên huyện và bên kia đường là làng xóm của dân. Có thể nói đó là một nơi khá yên tĩnh và tách biệt. Nhưng chính cái vị trí ấy lại tạo điều kiện cho cái tính trăng hoa của chồng tôi có đất phát triển. Mới đi làm được vài ba tháng mà đã có 2-3 nguồn tin xấu đến tai tôi. Người thì nói đêm đêm thấy bọn “**làm tiền**” hay đi vào đó. Người thì nói, hôm có việc gấp họ đến tìm chồng tôi thì thấy chồng tôi đang ôm gái ngủ giữa trưa.... Nghe những nguồn tin ấy tôi buồn lắm, nhưng vẫn bất lực vì khi đề nghị chồng tôi về ăn cơm trưa và ngủ ở nhà (cách nhà 3-4 km) thì chồng tôi viện cớ: làm việc với nông dân không có giờ hành chính, cứ trưa và tối rồi họ mới tranh thủ đến giao dịch với mình. Tôi đề nghị trích tiền ra thuê người gác đêm để về nhà ngủ, anh cũng không chịu, vì: “**Tiền của mình bỏ vào đấy mình phải trông coi, không tin ai được**”. Có khi cả tuần anh mới tạt qua nhà một đêm, buộc lòng tôi phải nói thẳng ra những điều thiên hạ dị nghị, thì anh lại chối phăng đi rằng: “**Không bao giờ có chuyện ấy, em tin anh hay tin thiên hạ thì tùy em thôi, còn anh vẫn là anh**”. Thất vọng, bất lực tôi đã “cùn” lên, mắng mỏ xúc phạm anh và tuyên bố: “**Nếu anh không “chừa” thì cũng có nghĩa là lần này anh đã mất vợ và sau khi các con đã học xong tôi sẽ kể hết mọi chuyện về anh**”

cho chúng nó nghe, liệu lúc đó chúng nó có còn yêu thương anh, kính trọng anh được nữa không, hay lúc đó anh lại mất luôn con? Còn bây giờ vì con cái, chúng ta không đưa nhau ra tòa để ly dị nhưng thực tế tôi coi như đã ly dị anh, anh hãy cứ đi mà sống theo cách của anh, đừng bao giờ về nhà này nữa, tôi không còn muốn nhìn thấy mặt anh nữa”. Thế là từ đó anh ở lì trên cơ sở ấy đã hơn chục ngày nay vẫn không về.

Tôi vẫn đau khổ, thất vọng, chán nản giận anh nhưng hình như anh đã trở thành một phần máu thịt ở trong tôi, nên tuy miệng nói coi như đã ly dị, nhưng tôi lại vẫn không quên được anh. Tôi bị khủng hoảng tinh thần trầm trọng, ăn không ngon, ngủ không yên, làm việc không hiệu quả, muốn quên anh đi mà không quên được, nhất là chiều chiều khi chim về tổ, bò về chuồng, tôi lại thấy mình lẻ loi, trống trải. Nhưng mặt khác, tôi vẫn không thể chấp nhận, nhắm mắt làm ngơ trước cánh chồng tôi cứ bỏ bịch lững những hoài như thế. Vậy tôi phải làm gì đây, để cuộc sống của tôi được thăng bằng, thanh thản hả chị Thạch Thảo.

NGUYỄN THỊ PH

(Thanh Hóa)

Chị Ph thân mến!

Chuyên mục này có tên là “*Tâm tình bạn trẻ*” nhưng tâm sự của chị - một người không còn trẻ nữa, mẹ của hai cậu con trai đã bước vào tuổi yêu, cứ làm tôi trăn trở mãi. Trước hết là cảm thông, là chia sẻ - sau nữa là kính phục chị - đã âm thầm chịu đựng cảnh chồng “*ăn chả*” lẫn “*ăn nem*” bao năm nay. Nguyên nhân do đâu dẫn đến tình trạng chồng chị - một sĩ quan về hưu lại cứ lém phéng linh tinh? Có thể bắt đầu từ thói “*giăng hoa*” đã ẩn chứa từ lâu trong con người đàn ông ấy, mặc dù bên ngoài là bộ quân phục uy nghiêm cấp... chỉ huy. Lẽ ra khi phát hiện những mầm mống, biểu hiện thói “*giăng hoa*” của anh từ thời còn quân ngũ, chị nên đấu tranh quyết liệt, và, nếu cần cùng các đồng đội của anh ấy đấu tranh quyết liệt với anh ấy để bảo vệ nề nếp một gia đình quân nhân. Nhưng có lẽ do ở xa, do muốn giữ uy tín cho chồng một sĩ quan quân đội, muốn giữ uy tín cho mình một cô giáo, muốn các con - những cậu học trò tuổi mới lớn không bị ảnh hưởng việc học, nên chị đã âm thầm chịu đựng và... bỏ qua. Bây giờ, anh đã “*về hưu*” quân ngũ nhưng ở tuổi 50 anh rất sung sức, không thể “*về hưu*” chuyện chăn gối, chuyện yêu đương. Trước đây, anh ấy có thể lấy lý do ở bộ đội xa vợ nên... này nọ. Nhưng bây giờ ở nhà với vợ, anh ấy vẫn... có nghĩa là chuyện “*vợ chồng*”, chăn gối, tình cảm giữa anh ấy và chị có vấn đề nghiêm trọng rồi. Có một thực tế ở tuổi 50 người đàn ông vẫn sung mãn, trong khi ở tuổi ấy người phụ nữ lại xuê xoa... “*răng cũng được*”. Chiến thuật thu phục chồng, giành chồng ngoài chuyện tình cảm, chăm sóc của người vợ, còn cả chuyện “*đêm đêm*” nữa. Nói như vậy để thấy chuyện chia rẽ giữa hai người phải được nhìn rất nghiêm túc từ cả hai phía.

(Xem tiếp trang 100)

Nét mới siêu thị ngày TẾT

Ngoài mua sắm tại ở các chợ truyền thống, người ở các thành phố lớn đang hình thành thói quen mua sắm ở các siêu thị. Trong không gian rộng rãi, mát mẻ

người tiêu dùng có thể ngắm nhìn, chọn lựa thoải mái những thứ hàng mình thích và cần, đảm bảo chất lượng mà không phải trả giá. Dịp Tết Nhâm Ngọ này, nếu dạo qua một số siêu thị chúng ta sẽ thấy nhiều nét mới trong việc chuẩn bị phục vụ tết. Hệ thống siêu thị Co-opmart của Liên hiệp HTX thương mại thành phố Hồ Chí Minh bao gồm 8 siêu thị: Cống Quỳnh, Trần Hưng Đạo, Hậu Giang, Thắng Lợi, Đình Tiên Hoàng, Nguyễn Đình Chiểu, Đầm Sen và Phú Lâm. Từ ngày 20 tháng chạp âm lịch tại đó sẽ đồng loạt khai trương: "Gian hàng Tết Coopmart" với lượng hàng hóa rất phong phú lấy từ các nhà cung cấp danh tiếng, đảm bảo an toàn thực phẩm cùng các chương trình khuyến mãi và dịch vụ hấp dẫn. Tại các gian hàng tết này khách hàng có thể mua những mặt hàng tết, đồ cúng, các đồ ăn liền đặc sản dân tộc như: thịt kho tàu, thịt đông, bánh chưng, bánh tét lá cẩm Cần Thơ, các loại dưa muối cho

ngày tết như: kiệu, dưa món, dưa cà... Đặc biệt hơn, tại siêu thị Nguyễn Đình Chiểu và siêu thị Cống Quỳnh còn có món *Xôi chiên phồng* từng đoạt giải huy chương vàng trong một

cuộc thi món ăn ngon. Ở siêu thị Nguyễn Đình Chiểu còn có nhiều đồ treo tết trang hoàng mang bản sắc dân tộc như: liễn, câu đối, tranh thư pháp... Ngoài ra ở các siêu thị Coopmart đều có bán các loại hoa quả tươi, ở siêu thị Đình Tiên Hoàng có gà vịt sống tại khu gia cầm. Điều hấp dẫn tôi tại siêu thị Nguyễn Đình Chiểu là sự xuất hiện *Khu năng khiếu*. Tại đây trẻ em trong dịp tết được tham gia các cuộc thi vẽ tranh tô màu, xé giấy dán tranh theo chủ đề: "*Mẹ và mùa xuân của em*". Các tác phẩm sẽ được trưng bày và bán tại phòng triển lãm. Số tiền thu được sẽ góp vào quỹ giúp các bạn thiếu nhi nghèo ăn tết. Tại khu năng khiếu này các bậc phụ huynh có thể yên tâm gửi con để đi mua sắm. Tại siêu thị Coopmart Cống Quỳnh, năm nay đã hoàn thành việc tăng diện tích mua bán ở tầng trệt từ 800 m² lên 1.700m² để tăng cường hàng hóa, sắp xếp lại các gian hàng cho rộng rãi, đẹp hơn tạo thoải mái cho

khách hàng và sẽ dành 30 m² để tạo một gian hàng tết với hơn 40 mặt hàng. Vào ngày 28 tết, đúng dịp sinh nhật lần thứ 6 của siêu thị, người tới mua hàng sẽ được ông Thần Tài phát phiếu giảm giá và những câu chúc tết. Từ khi khai trương đến ngày 23 tháng 1 siêu thị đã đón hơn 7 triệu khách. Dự kiến từ ngày mồng 1 đến ngày 3 tháng 2 nhân ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam tức là vào ngày 20 đến 22 tết, siêu thị sẽ tặng quà đặc biệt cho khách hàng thứ 7 triệu 500 nghìn. Tại siêu thị Hà Nội - một siêu thị do một nữ doanh nghiệp người Hà Nội làm chủ, tôi được chị Thẩm nhân viên phòng kinh doanh giới thiệu một số mặt hàng đặc sản truyền thống của Hà Nội và một số tỉnh phía Bắc. Diện tích siêu thị tuy khá hạn chế nhưng khách hàng có thể chọn mua những mặt hàng ưa thích với giá thật rẻ. Chị Thẩm cho biết hầu hết các mặt hàng ở đây đều được chuyển từ Hà Nội vào. Ngoài bánh đậu xanh Hải Dương, bánh cốm Hà Nội, khách hàng còn thấy những hũ mắm cáy, mắm rươi, nếp cái hoa vàng, giò chả Hà Nội... Riêng rau quả tươi, cứ thứ sáu hằng tuần siêu thị lại đón một đợt hàng chuyển bằng máy bay. Khách hàng muốn mua số lượng nhiều có thể đặt trước. Đến với siêu thị trong những ngày này, ngay trung tâm siêu thị là gian hàng có đề hàng chữ: "Mứt Hà Nội" với rất nhiều loại mứt: mứt cà rốt, mứt bí, mứt sen, mứt

gừng... và đủ loại ô mai gừng, ô mai mơ, ô mai sấu... Ngoài ra, còn có những loại rượu thật hấp dẫn như rượu cần Kinh Bắc, rượu cần Hòa bình, rượu Champagne do Nhà máy rượu Hà Nội sản xuất. Những mặt hàng khô như măng lưỡi lợn, măng nứa, miến dong, bóng cá rất được người Hà Nội ưa thích trong bữa ăn ngày tết đều được chuẩn bị đầy đủ, giá cả thật rẻ phù hợp với túi tiền bình dân. Tại siêu thị

Siêu thị Coopmart Công Quỳnh gian hàng bánh mứt kẹo.

Maximark ở đường 3 tháng 2 hàng tết rất phong phú, chị Thảo nữ giám đốc rất tất bật. Chị cho biết hiện nay một siêu thị ở đường Cộng Hòa thuộc hệ thống siêu thị Maximark đang được khẩn trương hoàn thành để kịp phục vụ tết. Ngày 25-2 là ngày khách hàng ở khu vực quận Tân Bình sẽ được đi mua sắm ở siêu thị mới.

Mong sao dịp Tết Nhâm Ngọ này với sự tích cực chuẩn bị phục vụ tết của các siêu thị, khách hàng tại TP.HCM sẽ được đi mua sắm tết vui vẻ, thoải mái với những món hàng mà mình ưa thích nhất. ■

ĐIỀU HIỂN

Sinh thời thư pháp

Ngày xưa thư pháp được tôn vinh lên hàng nghệ thuật. Nghe đồn có thầy viết thư pháp giỏi đến vua cũng phải “nghiêng mình”. Mỗi chữ viết lên, những nét đậm thanh đều thể hiện ẩn ý sâu xa của hồn người viết chữ, tuyệt hảo như một bức tranh.

Ấy thế mà bỗng nhiên năm 2002 ở Việt Nam ta thư pháp được chuộng, “rộ lên toí toét, người người thư pháp, nhà nhà thư pháp”. Chẳng biết ở đâu ra mà lắm nhân tài xuất chúng vậy. Mà viết chữ Việt hẳn hoi nhè, chữ chữ Hán là cái gì - chưa to. Chữ phải viết lên giấy dó. Thích dó thì có dó.

Tôi đến một nhà, tòng teng giữa phòng khách là hai chữ Hán được lồng khung kính. Chủ nhà bung nước ra thấy tôi chăm chú, hồ hởi hỏi: “*Thế nào tuyệt không?*” Sĩ diện tôi cũng trả lời: “*Được lắm*”. Chủ nhà sung sướng ra mặt, ngồi kể là phải ra tận Huế, thỉnh mãi mới được một thầy vẽ viết cho hai chữ này. Buột mồm tôi hỏi luôn: “*Thế hai chữ này là chữ gì?*” Chủ nhà quay phắt lại nhìn tôi như thể “loại ngu lâu khó đào tạo” rồi nhấn giọng đầy hiểu biết: “*Chữ này là chữ Tâm còn chữ kia là chữ Nhẫn*”. Vốn tính “xỏ xiên” tôi sửa ngay bộ mặt thành kinh ngạc: “*Bác treo thế đâu có được, thảo nào em không hiểu*”. Chủ nhà cụt hứng: “*Thế là thế nào?*” – “*Bác xem nhè chữ kia thanh thoát nhẹ nhàng thế kia bác phải để ra đằng trước. Còn chữ này đậm đà cho ra sau. Bác có Nhẫn rồi thì cái Tâm bác mới thanh thản được chữ*”. Chủ nhà nhìn tôi kết ý luôn, vội leo lên đổi chỗ hai bức lại: chữ Nhẫn rồi đến chữ Tâm. Về nhà tôi lo quá, có ai đến hiểu được “thâm ý” của tôi thế nào cũng được nghe chữ. Ấy vậy mà cho đến giờ vẫn tịnh không.

Lại đến một nhà kia chúc mừng năm mới. Giữa nhà ịn ngay một khung kính với một hàng thư pháp cũng cong cong lượn lượn, đọc toét cả mắt mới ra câu “*Một cõi đi về*”. Tôi hỏi chị chủ: “*Ai viết mà đẹp thế hả chị?*” Chị nhà phấn khởi: “*Anh mới học thư pháp, dày công lắm mới viết được đẹp như thế đấy*”. Rồi anh chủ lon ton chạy ra: “*Cô thấy thế nào?*”. Theo thói quen của phim chương ngầm vào, bất giác tôi chấp hai tay lại mà rằng: “*Nể phục - nể phục*”. Mà cũng nể quá đi chứ. Anh chủ hoạch định cho mình kế hoạch năm tới một cách can đảm như vậy làm sao không phục. Anh còn nói: “*Anh đang thiết kế trên vì tính. Cô thích chữ nào anh in ra cho*”. Trời ơi! Thư pháp mà in ra cứ “xoèn xẹt” như vậy thì “nội tâm nội lực” không biết “vất” ở đâu ra.

Đến nhà nào, lịch treo tường với chữ “*cung chúc tân xuân*” - hay chúc mừng năm mới đều cong lượn theo kiểu thư pháp. Đi xem ca nhạc các cô ca sĩ với hàng thư pháp trên ngực, cũng may các cô không hát kiểu thư pháp, nhưng múa minh họa cũng phẩy ra thư pháp ra phết. Với cái đà này có lẽ chỉ dăm năm nữa các bảng hiệu công ty - cửa hàng được “rồng bay phượng múa” cả ngoài đường.

KIM BÔNG

Tình huống gia đình và tranh luận

Sập... bầy!

Đây là một tình huống có thể đã xảy ra ở đâu đó, khi mà dòng họ luôn đòi hỏi một cặp vợ chồng phải có đứa con để nối giống. Nhưng liệu mọi điều sẽ tốt đẹp, suôn sẻ không khi đứa trẻ chào đời? Mỗi quan hệ tiếp theo giữa bộ ba chàng và hai cô cháu ấy sẽ ra sao? Điều gì, tình huống nào xấu, tốt có thể xuất hiện. Liệu người vợ tức là bà cô sẽ chấp nhận mãi chuyện chung sống giữa chồng với cô cháu (đã quen hơi, quen mùi), mà nếu không chấp nhận nữa, cô cháu sẽ đi đâu? Có mang theo đứa con ra đi không? Và nếu cô ở lại với cái thế của "Người có con nối giống" vai trò có lắt át người vợ không? Xin mời bạn đọc KTGD tham gia đóng góp ý kiến tranh luận về tình huống... éo le này.

KTGD

Tôi là đứa con trai duy nhất, cháu đích tôn của một dòng họ lâu đời. Tôi đã trải qua tuổi thơ thật ngọt ngào. Những gì ngon nhất, quý nhất đều dành cho tôi. Tôi luôn là trung tâm, là cục vàng của bố mẹ và dòng họ. Cứ thế, tôi lớn lên trong sự nâng niu của cả nhà. Nhưng vốn nhà gia giáo nên tôi không hư, vẫn học giỏi, hết phổ thông rồi vào đại học.

Sau khi có công việc làm ổn định, tôi cưới vợ. Nói đúng hơn, không phải là tôi cưới vợ mà là cả nhà cưới vợ cho tôi. Sau khi coi mắt tất cả con gái làng trên xóm dưới, cả nhà chọn cho tôi một cô.

Vợ tôi tuy không thật đẹp nhưng được cái thùy mị, dịu dàng. Điều cốt yếu là nàng được tất cả mọi thành viên, từ ông bố khá nghiêm nghị đến bà mẹ hay lo âu cùng một loạt các bà chị chu đáo của tôi chấp nhận. Nàng khỏe mạnh, kiêu khỏe mạnh của con gái nhà quê: hai má nàng luôn đỏ au, chứng tỏ một sinh lực dồi dào, rồi sẽ "sồn sồn năm một!" – mẹ tôi nói vậy. Đáng người nàng cao lớn, đứng ngang với tôi. Bố tôi nhận xét: "Trông vững lắm!".

Tôi thu xếp đưa nàng về thành phố nơi tôi công tác. Với tấm bằng tốt nghiệp lớp 12, rồi học cấp tốc một lớp đánh máy, nàng được nhận

vào làm văn thư cho một cơ quan hành chính. Tuy chúng tôi chỉ có lương nhà nước nhưng vợ tôi vốn chi ly, biết tần tiện nên cũng đủ sống. Vả lại, sau giờ làm việc chúng tôi tranh thủ trồng rau, nuôi gà nên cũng có đồng ra đồng vào. Những dịp giỗ, tết, cả hai đưa nhau về quê, cả nhà từ bố mẹ đến các anh chị, các cháu... đều có quà. Cuộc sống như thế cũng có thể gọi là hạnh phúc.

Song, thật không may, khi có thai đến tháng thứ 2, vợ tôi bị đau bụng dữ dội. Đưa vào cấp cứu, các bác sĩ phải mổ gấp. Người ta bảo, vợ tôi chữa trứng, đã bị vỡ. May mà cấp cứu kịp thời nên cứu được tính mạng. Chỉ có điều, từ đó, nàng không thể có con được nữa... Điều đó thật khủng khiếp không chỉ đối với chúng tôi mà cả đại gia đình của tôi nữa.

Lúc đầu, chúng tôi giữ kín tin này, chỉ nói là đang "kế hoạch hóa". Tuy vậy, làm sao có thể giấu mãi. Cuối cùng, gia đình cương quyết bắt tôi phải chọn một trong hai phương án: hoặc ly dị, hoặc lấy vợ lẽ. Vợ tôi khóc hết nước mắt. Tôi an ủi nàng rằng tôi sẽ không chấp nhận giải pháp nào cả. Nhưng chúng tôi cũng đau đầu mà chưa tìm ra cách giải quyết. Ở nhà thì liên tục gửi thư, cử người lên thúc giục...

Thế rồi, con gái lớn của chị vợ tôi đậu trường thương nghiệp của tỉnh, anh chị đưa cháu lên ở với chúng tôi. Từ khi có cháu, vợ tôi vui vẻ hẳn lên. Hai dì cháu lúc nào cũng quăn quít với nhau trò chuyện rôm rả. Tôi cũng an tâm hơn khi thấy vợ bớt buồn rầu, mặc cảm.

Cô cháu gái của vợ tôi tuy khỏe

Minh họa NGUYỄN MỸ.

manh nhưng không xinh như dì. Được cái, nó cũng chăm chỉ, đảm đang. Đi học về, nó cũng xắn tay áo lên giúp dì băm bèo, nấu cám lợn, cho gà ăn... không nề hà bất cứ việc gì. Từ khi có nó, vợ tôi đỡ nhiều lắm, có thời gian rảnh rỗi hơn. Đúng lúc đó, cơ quan vợ tôi cử nàng đi học bồi dưỡng lớp nghiệp vụ hành chính. Vì sự tiến bộ của vợ, lại vì nàng năn nỉ quá, tôi đành gật đầu chấp nhận. Nàng yên tâm giao nhà cửa, gà lợn lại cho cô cháu gái, cùng với lời dặn "*Nhớ chăm sóc chú chu đáo*", nàng vác vali về Hà Nội.

Nhờ có cô cháu gái, mọi việc trong nhà tôi vẫn chu đáo, vẹn toàn. Cơm vẫn đủ ngày 3 bữa, gà lợn vẫn no nê. Nhưng tôi luôn cảm thấy trống vắng và nhớ nàng...

Song, tôi nhận thấy, hình như cô cháu gái của tôi có cái gì khang khác. Nó chăm sóc tôi có vẻ quá chu đáo và nhiệt tình. Nó mua thêm

nhiều thịt cá tẩm bổ cho chú. Trong bữa ăn, nó rót cho tôi một ly rượu nhỏ, bảo rượu bổ, giục tôi uống. Tôi ngần ngại hỏi, tiền, rượu ở đâu ra. Nó giải thích đơn giản: Dì để lại, nói cháu chăm cho chú những ngày dì đi vắng. Lúc đầu tôi cũng ngần ngại nhưng rồi tặc lưỡi: “Chẳng lẽ có sẵn mà không ăn, bỏ đi thì tiếc”. Cứ thế, chỉ trong vòng mười hôm, tôi đã thấy hình như sinh lực mình dồi dào hơn, tinh thần phấn chấn hơn. Mặt khác, cô cháu gái của tôi dạo này trông cũng đẹp hẳn ra, đôi mắt nhìn tôi trông lúng liếng, không che giấu vẻ tình tứ. Và thế là, cái gì phải đến, đã đến... Một đêm, cô đã vào phòng tôi, leo lên giường với tôi, hiến dâng cho tôi sự nồng nhiệt của tuổi trẻ. Tôi, gã con trai xa vợ, được bồi bổ hàng ngày, đã không kiềm chế được...

Từ đấy, giống như một người say, không đêm nào chúng tôi xa nhau. Những lá thư đầy ấp yêu thương của vợ tôi, những lo âu, dằn vặt, ân hận chỉ dầy vò tôi những ngày đầu, hoặc khi ánh sáng ban ngày còn ngự trị. Đêm đến, tôi như mê muội, quên hết tất cả, đắm mình vào sự cuồng nhiệt cùng cô gái trẻ...

Khi vợ tôi trở về thì cũng là lúc cô cháu gái của nàng có bầu được 2 tháng.

Lỗi lầm nào cũng phải trả giá, tôi biết. Vì vậy, gặp lại nhau, tôi chờ đợi tất cả những bão tố có thể xảy ra: sự giận dữ điên cuồng, những lời xỉ vả cay độc, những giọt nước mắt tủi nhục, những tiếng gào thét đau đớn... Tôi sẽ cúi đầu nhận tội và chấp nhận phương án xử lý của nàng.

Song, trở về nhà vào buổi chiều hôm ấy, một cảnh tượng khiến tôi sửng sốt, hoang mang: hai dì cháu đang ngồi cạnh nhau, chuyện trò thân mật. Vợ tôi đang sờ vào bụng của cô cháu, mỉm cười dịu dàng.

Vừa thấy tôi đứng ngây ra ở cửa, cô cháu gái bước vội ra sau nhà. Còn vợ tôi, sau một thoáng lúng túng, nàng chạy đến, kéo tay tôi lại chiếc ghế: “Anh ngồi xuống đi rồi ta nói chuyện!” Nàng bắt đầu nói, vòng vo một hồi, từ xa đến gần, nàng đi vào cốt chuyện. Đại loại như thế này: hóa ra đó là một màn kịch được sắp xếp sẵn: tôi và nàng đều không muốn ly dị, mà tôi cũng không thể lấy vợ lẽ. Sau khi bàn bạc chán chê, gia đình nàng đã nghĩ ra cách làm sao để tôi thì có người nối dõi, còn nàng vẫn có chồng mà không bị phân chia tài sản. Sau khi hỏi ý kiến, chị gái nàng đồng ý cho con gái lên ở với dì, nói rằng đi học thương nghiệp. Lý do đơn giản là vì nó đã 25 tuổi. Ở nhà quê, tuổi ấy coi như ế, khó kiếm chồng. Việc thuyết phục cô cháu gái cũng không khó lắm. Rồi cả việc nàng đi học cũng là do nàng chạy xin để “tạo điều kiện” cho chúng tôi...

Giờ đây, mọi việc đã diễn ra thật tốt đẹp. Nàng có vẻ mãn nguyện. Tôi sẽ có một đứa con. Dòng họ tôi sẽ có người nối dõi, còn nàng vẫn là vợ tôi...

Hóa ra, tôi đã bị sập vào một cái bẫy tình. Giờ đây, tôi không biết những gì đang chờ đợi ở phía trước. Có thật chẳng chỉ có hạnh phúc và niềm vui?

TRẦN THỊ GIAO THỦY

Đâu rồi bến bờ anh?

Bình bài thơ “*Biển đêm*” của Lê Quỳnh Hung (KTGD số 197)

Đù chưa một lần gặp mặt tác giả bài thơ “*Biển đêm*” - Lê Quỳnh Hung nhưng thực sự trái tim đa cảm của tôi đã tìm được nhịp đập chung. Tận sâu của đáy lòng mình tôi rất cảm mến tác giả cùng quê hương xứ Nghệ với tôi. “*Biển đêm*” của Quỳnh Hung là nỗi lòng buồn cô đơn, là tâm trạng bị dày vò bởi lời thú nhận tình yêu quá muộn màng. “*Biển đêm*” không dữ dội, không ào ạt như những đợt triều lên, mà nó chỉ vỗ những làn sóng “*rì rào vang vọng*”. Biển về đêm thật dịu dàng, yên lặng, chính cái dịu dàng, yên lặng ấy lại gọi ra trước mắt ta khoảng không gian mênh mông, bát ngát nên thật lẻ loi và bé nhỏ khi ta đứng một mình. Lòng đã cô đơn rồi, trước biển đêm nỗi cô đơn ấy như được nhân lên:

“Sóng biển vẫn rì rào vang vọng
Em đứng một mình trước biển, cô đơn
Kỷ niệm cũ cứ quay về trong nhung nhớ
Em không muốn dối mình rằng: em đã yêu anh...”

Có thể ngày trước cũng trong “*biển đêm*” nhân vật “*em*” đã cùng anh - người yêu của cô gái cùng chung bước trong đêm dài với biển, nên trong đêm nay khi đứng một mình cô cảm thấy trống trải hơn bao giờ hết. Từng đợt sóng cứ “*rì rào vang vọng*” vỗ vào lòng, vào tâm trí cô gái đang yêu, rồi những kỷ niệm xưa cứ tràn về nhẩy múa trong đầu cô. Khi yêu được sống bên người mình yêu là những giây phút huyền diệu nhất, đẹp đẽ nhất, tưởng chừng như thời gian ngừng trôi để mãi mãi được bên nhau như thế. Nhưng cũng thật buồn, thật đau khổ khi phải xa, hai người đứng ở hai khung trời riêng biệt. Có thể những ngày sống bên người yêu cô chưa dám thú nhận với người yêu rằng “*em đã yêu anh*”. Lời thú nhận tình yêu bỗng bật đã quá muộn, cô chỉ còn biết thú nhận với khoảng không của “*biển đêm*” chứ không phải với người cô yêu:

“*Biển chẳng thét gào chỉ im lặng trong đêm
Chẳng cuống cuống, vội vã như em ngày trước*”.

Tại sao biển không nổi lên những đợt sóng dữ dội để đánh tan đi nỗi cô đơn day dứt trong lòng cô gái? Chẳng “*cuống cuống*” vỗ lấy tâm hồn đang đau khổ vì để mất bạn tình? Vậy đó biển vẫn im lặng. Nếu ở bốn câu thơ đầu giọng thơ như trầm lắng cùng những suy tư của tác giả, khi sống với những kỷ niệm ngày trước, thì ở hai câu này giọng thơ cũng

như vội vã hơn, nhấn mạnh hơn ở các từ: “*thét gào*”, “*cuồng cuồng*”, “*vội vã*”. Biển không trách cô quá đại khờ, có thể chàng trai cũng không trách cô vì yêu mà không thật lòng yêu. Mà biển và chàng trai trong “*sóng biển*” ấy muốn nhắc nhở cô: hãy sống thật với nhịp đập trái tim, hãy yêu và yêu hết mình, cũng đừng yêu như phút đầu yêu bỗng bột.

Một chút sống lại với nỗi lòng chân thật của mình cô gái đã thấu hiểu nguyên do vì sao người yêu xa mình. Không, cô không hề trách anh là kẻ phũ phàng, dối trá trong tình yêu, kiểu như “ong bướm đậu rồi lại bay”.

“Rồi anh đi, cũng chẳng dám tự mình nhận lỗi

Lỗi của kẻ đa tình – lỗi đã để mất anh”

Phải “*em chỉ trách mình, không trách anh đâu*”. Hiện thực trước mắt là anh đã xa em, đi tìm tình yêu mới, còn em ở lại lẻ loi quẩn quại với những đợt sóng ngầm trong tim. Cũng xứng thôi, bởi lòng em, con tim em đã quá đa tình, đã mù quáng trước những mặt ngọt của cuộc đời, không còn nhận ra đâu là tình yêu chân thật. Tất cả những tâm sự của tấm lòng cô đơn, tâm trạng hối hận, nghe như có một chút ngậm ngùi chua xót, và cũng không kém phần đau khổ của người con gái khi tình yêu tan vỡ.

“Biển về đêm vẫn mãi thế trong em

Lặng lẽ, đợi chờ, cô đơn, khắc khoải

Em muốn mình một lần được làm con sóng nhỏ

Đâu rồi bến bờ anh?”

Vâng, sự cô đơn trống vắng, niềm nhung nhớ có lẽ sẽ ở lại mãi trong “*Biển về đêm vẫn mãi thế trong em*”. Bởi trong “*biển đêm*” còn có bóng hình anh, nụ cười, tiếng nói của anh và em sẽ mãi mãi đứng một mình trước biển đêm “*lặng lẽ, đợi chờ, cô đơn, khắc khoải*” - cô gái đã tự trừng phạt mình như thế. Và cô sẽ mãi lặng lẽ trước biển đêm để đợi chờ, phải chăng là đợi chờ sự tha thứ, đợi chờ niềm cảm thông của chàng trai?

Nếu Tô Hương Sen đã ước “*Ước gì em hóa thành men – cho người nghiện đến đảo điên cõi lòng*” thì Quỳnh Hưng chỉ muốn “*Em muốn mình một lần làm con sóng nhỏ*”. Đây, chỉ một lần và một lần duy nhất thôi, được làm con sóng nhỏ, chứ không làm “*men say*” hay làm những đợt sóng ồn ào dữ tợn đâu, để đi tìm anh, tìm người em đã từng yêu trong cõi lòng để nói lên một sự thật dù biết rằng đã quá muộn “*em đã yêu anh*”. Nhưng thật thất vọng “*Đâu rồi bến bờ anh?*”. Tìm mãi, tìm mãi không thấy bến bờ của người yêu. Điều đó đồng nghĩa với sự thật đau lòng, anh đã xa thật và mãi mãi xa.

BÙI THI TÌNH

(Bút nhóm “*Hoa cát tím*” -

Xóm 1, xã Thạch Sơn, huyện Anh Sơn, Nghệ An)

thấy con tuy thông minh nhưng mãi chơi, đã mắng rằng không chịu học thì rồi sau này làm gì? Cậu đã trả lời: *"Làm nông dân"*. Bố đã đưa cậu đi làm cật lực ngoài đồng cả ngày, tối về cậu mệt rã rời, quần áo bê bết bùn nhưng khi nghe bố hỏi còn muốn làm nông dân nữa không, cậu vẫn trả lời: *"Vâng, con thích lắm!"* Không chỉ mình John, những người đàn ông trong dòng họ Adams ai cũng bướng bỉnh.

Ông tốt nghiệp cử nhân văn chương ở Đại học Harvard, cũng học luật ở đây và được nhận vào làm ở Tòa án bang Massachusetts. Ông theo chủ nghĩa giáo hội tự do, có tín ngưỡng khá hiện đại. Ông cho rằng, dù đức Chúa Kitô có là hiện thân của lòng trung hậu, cho tình yêu thương của khắp thế gian này, thì Chúa vẫn là con người; đã là con của người thì không thể là con Trời. Nếu là con Trời sao lại để kẻ dưới nó đóng đinh mình được? Ông thường nói: con người chỉ cần làm theo lương tâm trong sạch mà Chúa đã ban cho và làm đúng những gì ghi trong Kinh Thánh thì vẫn có thể trở thành tín đồ Cơ Đốc thực thụ.

Ông chỉ có sở thích là hút thuốc lá, đọc sách (vừa đọc vừa ghi chép, về già ông rất tiếc đã không học tiếng Hán để đọc sách cổ bằng tiếng này), ông cũng hay sưu tầm kỷ vật (khi tới thăm nhà lưu niệm Shakespeare, ông đã không hề xấu hổ khi cất lấy một mẫu gỗ ở cái ghế mà nhà soạn kịch vĩ đại đã ngồi).

John Adams béo đằm nhưng rất đàn ông nên được nhiều cô gái quý mến. Trong tự truyện, ông viết: *"Tôi là người đa tình, biết yêu từ năm 10*

- 11 tuổi. Tôi giao thiệp rộng với phụ nữ cho tới khi lập gia đình". Nhưng người ta đã cảnh báo ông rằng chơi bời trai gái bất chính sẽ gây ra bệnh hoa liễu nên ông hoàn toàn sống độc thân. Ông viết: *"Không một người con gái trinh trắng nào, không người phụ nữ có chồng nào phải bối rối đỏ mặt khi trông thấy tôi hay phải hối hận vì đã quen biết tôi. Không người chồng người cha người con nào từng phải đau khổ hay oán tôi vì chuyện tôi ăn nằm với con gái, vợ hay mẹ họ. Các con tôi có thể tin chắc rằng chúng không hề có anh em ngoài giá thú nào"*.

Adams lẽ ra đã tỏ tình với cô Hannah Quincy, em gái của bạn mình là Josiah Quincy, người rồi đây sẽ cùng mình bào cãi trắng án cho những người lính Anh ở Boston khiến ông nổi tiếng. Hannah kém ông 1 tuổi, có nước da ngăm ngăm, có học vấn và rất hấp dẫn. Năm 23 tuổi, vào một buổi chiều mùa xuân, ông đến thăm cô với ý định cầu hôn trong lòng. Nhưng khi ông sắp mở miệng thì cánh cửa phòng sịch mở, hai người bạn của họ bước vào, vậy là thôi. Khi họ đã là người góa, Hannah góa tới 2 lần, hai người gặp lại nhau, chàng 84 nàng 83 tuổi và họ lại cùng nhau đi dạo ở Cupid's Gorge như thời thanh xuân. Có một trùng hợp nữa: họ cùng nhau qua đời vào năm 1826.

Ngày 25-10-1764, John Adams 28 tuổi cưới cô Abigail Smith 19 tuổi. Cô là con gái một linh mục, cha William Smith, là cháu nội của nhà lập pháp bang Massachusetts-đại tá John Quincy. Bà không hề

đến trường học nhưng học vẫn rất rộng. Cho đến nay bà vẫn được coi là Đệ nhất phu nhân - nữ anh hùng trong phong trào giải phóng phụ nữ. Sức khỏe của bà không tốt nên khi ở Nhà Trắng, bà thường đau yếu, bà mất năm 1818 vì bệnh sốt thương hàn.

Trước khi làm tổng thống, Adams là phó tổng thống của Tổng thống G.Washington, còn trước đó thì làm ở Tòa án bang. Năm 1770, nghĩa là chỉ 6 năm trước khi Mỹ tuyên bố độc lập, tình thần bài Anh rộ khắp ở tất cả 13 thuộc địa, đặc biệt ở Boston, nơi người ta đã sẽ đổ 343 thùng chè xuống biển để tẩy chay hàng Anh, sự việc được cả 13 bang thuộc địa hưởng ứng và gọi vui là Boston tea party (tiệc trà Boston). Ngày 5-3-1770, một nhóm người dân khiêu khích, ném đá, chửi rủa 8 người lính Anh, còn thách họ bắn. Cuộc xô xát dẫn đến 3 cái chết, nhưng người ta đồn thổi khắp nước là hàng trăm dân thường vô cớ bị lính Anh sát hại và Tòa án bang Massachusetts định đưa họ ra xử tử hình. Adams biết là họ vô tội, ông cũng biết là nếu xử cho họ vô tội thì có thể sự nghiệp chính trị của ông bị tiêu tan. Nhưng ông cho rằng luật pháp nhất thiết phải đứng trên động cơ chính trị cá nhân và đã khéo léo xử cho họ hầu hết trắng án, chỉ 2 người bị kết tội phòng vệ quá mức cần thiết, bị đóng dùi nung vào ngón tay cái rồi mới thả ra. Cả thành phố Boston nói xấu ông, rằng ông đã bênh vực bọn thực dân Anh và rằng ông đã ăn tiền. Nhưng rồi sau cơn quá khích, mọi người dần hiểu ông làm thế là đúng. Đối với ông,

việc bảo vệ người vô tội mới là quan trọng, quan trọng hơn so với việc trừng phạt kẻ có tội.

Thời kỳ làm phó tổng thống của ông cũng không thành công, như sau này ông viết: *"Đất nước đã giao cho tôi một chức vụ vô nghĩa nhất trong những chức vụ mà con người nghĩ ra"*. Ông bị ngập trong hàng đống công việc của thời kỳ mới giành độc lập, phải định ra mọi thứ luật lệ chưa hề có tiền lệ.

Nhiệm kỳ tổng thống của J.Adams có 3 việc lớn:

- Sự kiện XYZ

Quan hệ của Mỹ - Pháp xấu đi ghê gớm, chiến tranh là khó tránh bởi G.Washington theo đuổi chính sách có lợi cho xứ sở là thân Anh. Một phái đoàn đàm phán được cử tới Paris. Ba nhà đàm phán của Pháp đòi một khoản hối lộ 250.000 USD. Khi hay tin, J.Adams lập tức triệt thoái phái đoàn và định tuyên chiến với Pháp. Phe đối thủ của ông đòi bằng chứng vụ hối lộ. Không muốn làm bẽ mặt kẻ thù, J.Adams bèn công bố bản tường trình ngoại giao nhưng cho giấu tên thay vào các tên XYZ; vụ này rồi được lịch sử ghi thành vụ XYZ.

- Đạo luật Logan

Sau sự kiện XYZ, George Logan người tiểu bang Pennsylvania đã tự động thương thuyết với Bộ Ngoại giao Pháp mà không được phép của chính phủ Mỹ (năm 1799). Theo đề nghị của John Adams, quốc hội đã thông qua đạo luật Logan nhằm cấm các hoạt động ngoại giao có tính cách cá nhân có hiệu lực đến tận ngày hôm nay.

(Xem tiếp trang 100)

1. NGƯỜI NẶNG NHẤT THẾ GIỚI

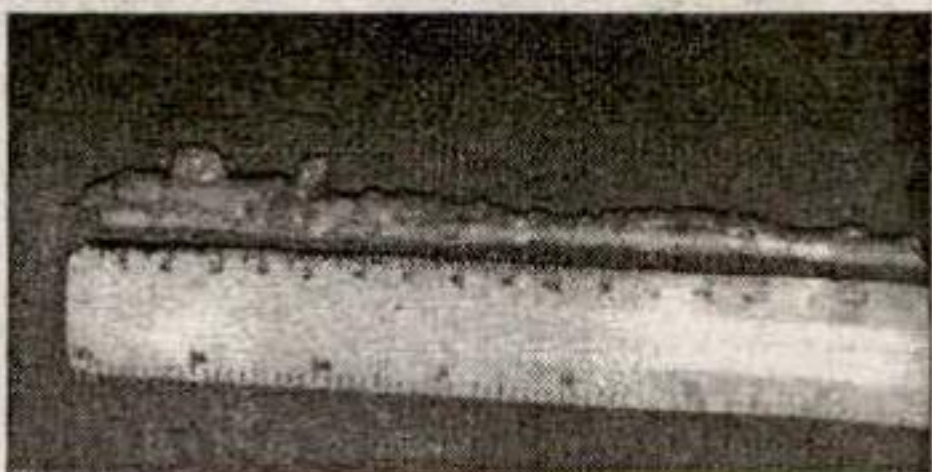
(Ảnh 1).

Robert Earl Hughes, người Mỹ có số đo vòng ngực thật vĩ đại: 3,15 mét. Cha mẹ của anh cho biết do mắc chứng bệnh ho gà năm lên 3 tuổi, là nguyên nhân gây nên sự mất cân bằng chất *endocrine* của cơ thể đã ảnh hưởng đến việc tăng trọng lượng của Robert một cách khó tin. Năm lên 6 tuổi: Robert cân nặng 92 kg. Năm 10 tuổi, Robert cân nặng 171 kg và tiếp tục tăng lên 406 kg chỉ trong vòng 15 năm sau. Tính vào thời điểm tháng 2-1958, trước khi chết anh Robert nặng 484 kg, số đo vòng eo là 3 mét và chu vi của mỗi phần trên cánh tay là 1 mét.

2. ĐOẠN RUỘT THỪA DÀI NHẤT

(Ảnh 2).

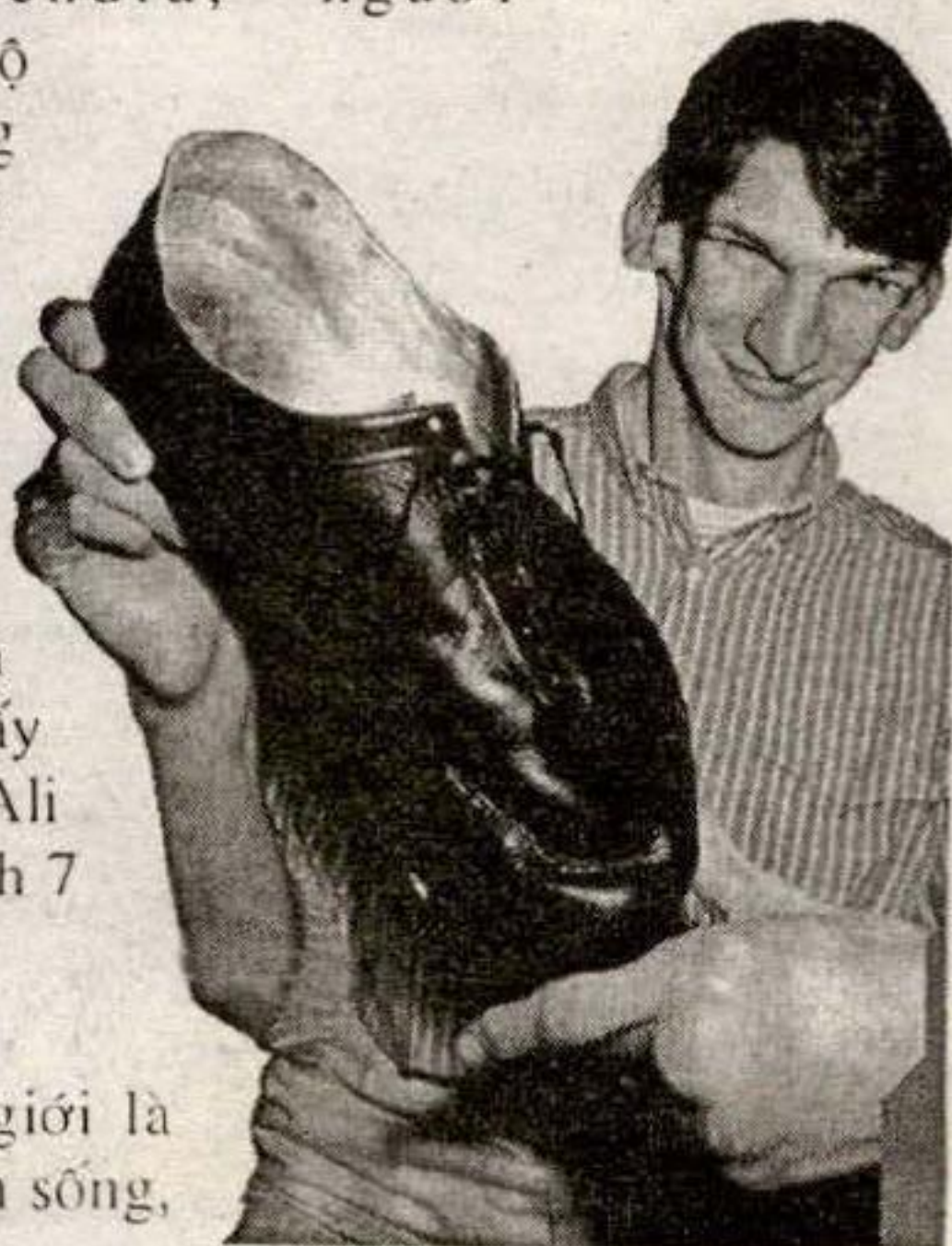
Trong ảnh là đoạn ruột thừa do bác sĩ Dr Teekappa cắt bỏ từ bụng của ông Mahendra, người Ấn Độ trong cuộc phẫu

thuật tại Bệnh viện Vish Wamanava, Birur (Ấn Độ), có chiều dài kỷ lục 17,5 cm trong khi chiều dài trung bình của ruột thừa chỉ ở mức 8-10 cm. Trong một cuộc phẫu thuật ruột ở Bệnh viện Al Kadri (Yemen), bác sĩ, Al-ban đã lấy hạt sạn trong ruột của ông Mohammed Ali Muleiki nặng tới 260 gram, đường kính 7 cm.

3. BÀN CHÂN TO NHẤT (Ảnh 3).

Người có đôi chân lớn nhất thế giới là Mathew Mc Grory, người Mỹ hiện còn sống,

chiều dài đo được của các ngón chân dài là 13cm và ngón bé nhất là 4cm. Có bàn chân to quá cũng khổ bởi vì không có cửa hiệu nào có bán giày vừa cỡ chân anh, nên thợ phải đóng riêng giày đặc biệt cho anh.

4. LỖ TAI DÀI NHẤT (Ảnh 4).

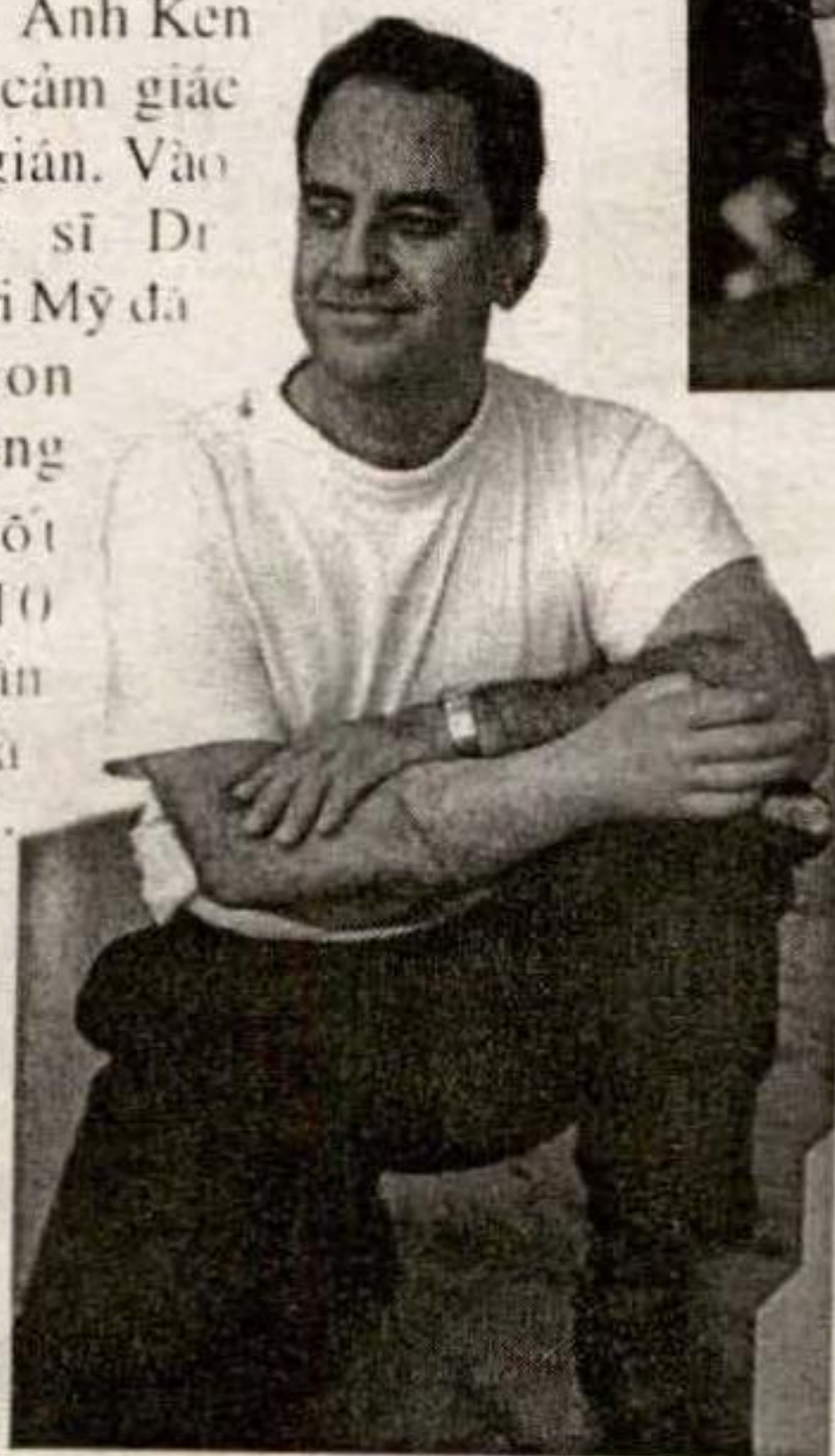
Ngày 29-10-1999, Monte Pierce, người Mỹ, đã dùng lỗ tai của mình làm

giàn nà bắn một đồng xu đi khoảng cách xa 13 mét. Được biết, hồi còn nhỏ Monte thường hay nắm lỗ tai của mình kéo xuống để giảm bớt cơn đau màng nhĩ. Giờ đây ở tuổi 20, anh Monte có thể kéo lỗ tai dài qua khỏi mắt và kéo xuống qua cả cằm hoặc có thể cuộn lại giống như một loại vật liệu mềm và nhét vào lỗ tai để tránh nước, không khí và tiếng ồn rất hiệu quả. Được biết, chiều dài đo được của lỗ tai trái anh Monte khi kéo hết cỡ là 12-12,7 cm và lỗ tai phải là 11,4 cm và bác sĩ bảo khả năng nghe và tiếp nhận âm thanh của anh khá tốt và không có vấn đề gì mỗi khi biểu diễn.

5. “NGƯỜI ĂN GIÁN” (Ảnh 5).

Người có tài ăn gián nhiều nhất thế giới là Ken Edwards, người Anh. Ngày 5-3-2001, Ken đã ăn được 36 con gián trong thời gian một phút, lập kỷ lục Guinness: người ăn gián nhiều nhất thế giới. Anh Ken cho biết không có cảm giác nào khác lạ khi ăn gián. Vào 20-10-1998, bác sĩ Dr Norman Gary, người Mỹ đã từng ngậm 109 con ong mật trong miệng nhưng không nuốt trong thời gian 10 giây mà không có vấn đề gì, lý do ông là giáo sư danh dự chuyên nghiên cứu về hành vi của loài ong thuộc một trường đại học ở California.

6. NGƯỜI BỊ PHẪU THUẬT TAY NHIỀU

NHẤT (Ảnh 6).

Clint Hallem, người New Zealand đã từng chịu đựng tổng cộng 3 lần phẫu thuật cánh tay mặt. Năm 1984 sau một tai nạn trong lúc làm việc, anh đã bị cửa đĩa chặt đứt cánh tay phải.

(Xem tiếp trang 75)

ĐÙA VỚI... TRƯ BÁT GIỚI

Xem một bộ phim, đôi khi thấy nhiều tình tiết thật vui nhộn, nhưng khi quan sát kỹ lưỡng hơn những bức ảnh trường quay, mới cảm nhận trọn vẹn cách xây dựng bối cảnh cũng như hóa trang cho nhân vật. Diễn viên đóng phim với các con vật như chó, mèo, ngựa... đã trở thành quen thuộc, lần này thử đua với... Trư Bát Giới xem sao!

Ca sĩ Đan Trường đóng vai chính trong phim "*Hoàng tử chăn lợn*" với áo quần rách rưới và lấm lem. Còn diễn viên Trương Vệ Kiện - Hồng Kông đóng vai một hoàng tử lưu lạc chốn dân gian trong phim dài tập "*Đại náo Kim Các Tự*" được Fafim phát hành theo hệ thống video gia đình. Hai hoàng tử trên màn ảnh (một ta, một Hồng Kông) cùng đua với Trư Bát Giới. Trông tội nghiệp nhỉ! ■

T.H

Ca sĩ Đan Trường đóng vai chăn lợn.

Diễn viên Trương Vệ Kiện ngủ chuồng lợn.

LÀM MẤT CÁC MÙI HÔI BẰNG CÁCH NÀO?

Không gì làm cho các bạn bức mình khi tay có những mùi hôi mà rửa mãi vẫn không sạch, hoặc trong phòng ngủ đầy mùi thuốc lá. Đó là những mùi mà bạn không hề có một chút cảm tình.

Còn rất nhiều thứ nữa làm cho bạn bức mình, mùi hành, mùi tỏi chẳng hạn. Tuy chúng rất có ích trong công việc, làm tăng thêm hương vị đậm đà của thức ăn nhưng lại là những mùi khó làm mất đi nhất. Muốn tránh những bức mình đó, bạn hãy đọc những điều sau đây và áp dụng theo, chắc chắn bạn sẽ được vừa ý.

Làm mất mùi tỏi trong miệng

Tỏi là một gia vị đặc biệt, là một thức ăn rất bổ phổi. Tuy vậy, tỏi làm ta rất khó chịu vì mùi vị của nó còn phảng phất mãi trong miệng, gây bất tiện khi đối thoại. Để tránh trường hợp này, bạn chỉ cần nhai một hột cà phê rang hoặc một thanh kẹo cao su có chất bạc hà.

Làm mất mùi hành dính ở tay

Trong khi lột hay xắt hành, dù cẩn thận đến mấy bạn cũng không thể nào tránh được mùi hành bám ở tay bạn. Bạn đừng rửa bằng xà phòng hay nước lã mà chỉ rửa bằng nước có pha nước amôniắc, chắc chắn mùi hành không còn phảng phất ở tay bạn nữa.

Làm mất mùi hành bám ở dao

Nếu dao của bạn có mùi hành mà dùng vào việc gọt hay cắt trái cây, dĩ nhiên bạn sẽ gặp nhiều điều bất tiện vì người ta không thể nào thích thú khi ăn một miếng trái cây có dính hành. Hơn thế nữa, những miếng trái cây đó chắc chắn sẽ hết ngon.

Đặc biệt, mùi hành dính trên dao rất khó rửa. Do vậy, cách tốt nhất là bạn dùng cà rốt. Lấy những miếng cà rốt mỏng chà lên lưỡi dao cho đến lúc hết mùi hôi.

Làm mất mùi cá dính ở tay

Để làm mất mùi tanh khó chịu ở tay, bạn hãy rửa bằng nước có pha nước oxy.

Làm mất mùi khét ở tay

Trong khi làm bếp, nếu tay bạn có mùi khét, bạn hãy rửa bằng nước muối, mùi khét chắc chắn sẽ bay mất.

Làm mất mùi hôi ở chai nước mắm

Bạn có những chai nước mắm không và bạn đang muốn dùng để đựng các thứ khác, như nước chẳng hạn, nhưng bạn không biết làm thế nào để mùi hôi trong chai mất đi. Chúng tôi xin mách các bạn cách thức sau đây:

Bạn súc chai bằng nước lã, sau đó bỏ vào chai một ít bã cà phê (cà phê đã lọc rồi) rồi bạn đổ nước vào đầy và lắc thật mạnh. Bạn để yên chai trong

vòng 24 giờ, sau đó, súc lại bằng nước có pha xà bông.

Làm mất mùi thuốc lá trong phòng

Bạn không thích mùi thuốc lá, thế mà trong phòng khách của bạn đầy mùi thuốc lá sau mỗi lần bạn bè đến chơi, hoặc phòng ngủ của bạn nồng nặc mùi này vì chồng bạn là người ghiền thuốc. Bạn đang thắc mắc không biết phải làm thế nào để tống khứ cái mùi đáng ghét này đi. Nếu phòng nhà bạn có nhiều cửa sổ thì rất dễ, bạn chỉ việc mở tung các cửa sổ và vận quạt máy cho quay thật mạnh trong vòng 15 phút là mọi việc kể như ổn, nhưng nếu căn phòng của bạn kín quá, bạn hãy lấy một cái chén nhỏ, cho vào đấy vài miếng than hồng và để lên trên than một ít vỏ cam khô. Bạn đem chén này để vào góc phòng, Hơi khói có mùi vỏ cam tỏa ra sẽ làm mất mùi hôi của thuốc lá tức khắc.

Làm mất mùi ớt dính ở tay

Trong khi xắt ớt, bạn sơ ý bị ớt dính vào tay, mùi ớt sẽ làm tay bạn có mùi oi nồng và nóng rát, bứt rứt, khó chịu.

Bạn chỉ việc rửa tay bằng nước trà đậm, tay bạn sẽ mát và hết mùi oi nồng ngay.

Làm mất mùi hôi của dầu ăn

Ngày nay, người ta thường dùng dầu để thay mỡ trong việc xào nấu, nhưng bạn còn e ngại là dầu có mùi hôi, khi xào nấu, các thức ăn sẽ không còn thơm ngon nữa.

Muốn dầu mất đi mùi hôi để tiện dùng trong công việc nấu nướng, bạn chỉ cần cầm chai dầu lắc mạnh trong vòng 15 phút trước khi dùng. Đó là cách tốt nhất. Nhưng nếu các bạn cho rằng làm như thế mất nhiều

thời giờ, mỗi ngày hai lần lắc đến nửa giờ, thì bạn chỉ cần lắc chai mỗi tuần hai lần thôi và mỗi lần cũng vẫn kéo dài trong vòng 15 phút.

Làm mất mùi hôi ở chảo, xoong bằng gang

Khi các bạn nấu hoặc xào thức ăn trong những cái xoong hoặc cái chảo mới bằng gang, bạn thường thấy thức ăn có mùi hôi do những vật dụng bằng gang mới này gây nên. Muốn tránh tình trạng này, khi mới mua xoong, chảo bằng gang về, bạn hãy làm theo phương pháp sau đây: đổ vào xoong hoặc chảo đầy nước và bỏ vào đó trà tươi, càng nhiều càng tốt. Bắc chảo, xoong lên nấu cho sôi một lúc lâu, rồi đổ hết đi, thay vào đấy nước và trà tươi khác, làm như vậy ba bốn lần mùi hôi sẽ mất hết hẳn. ■

NGUYỄN THÀNH CHUNG

Guinness

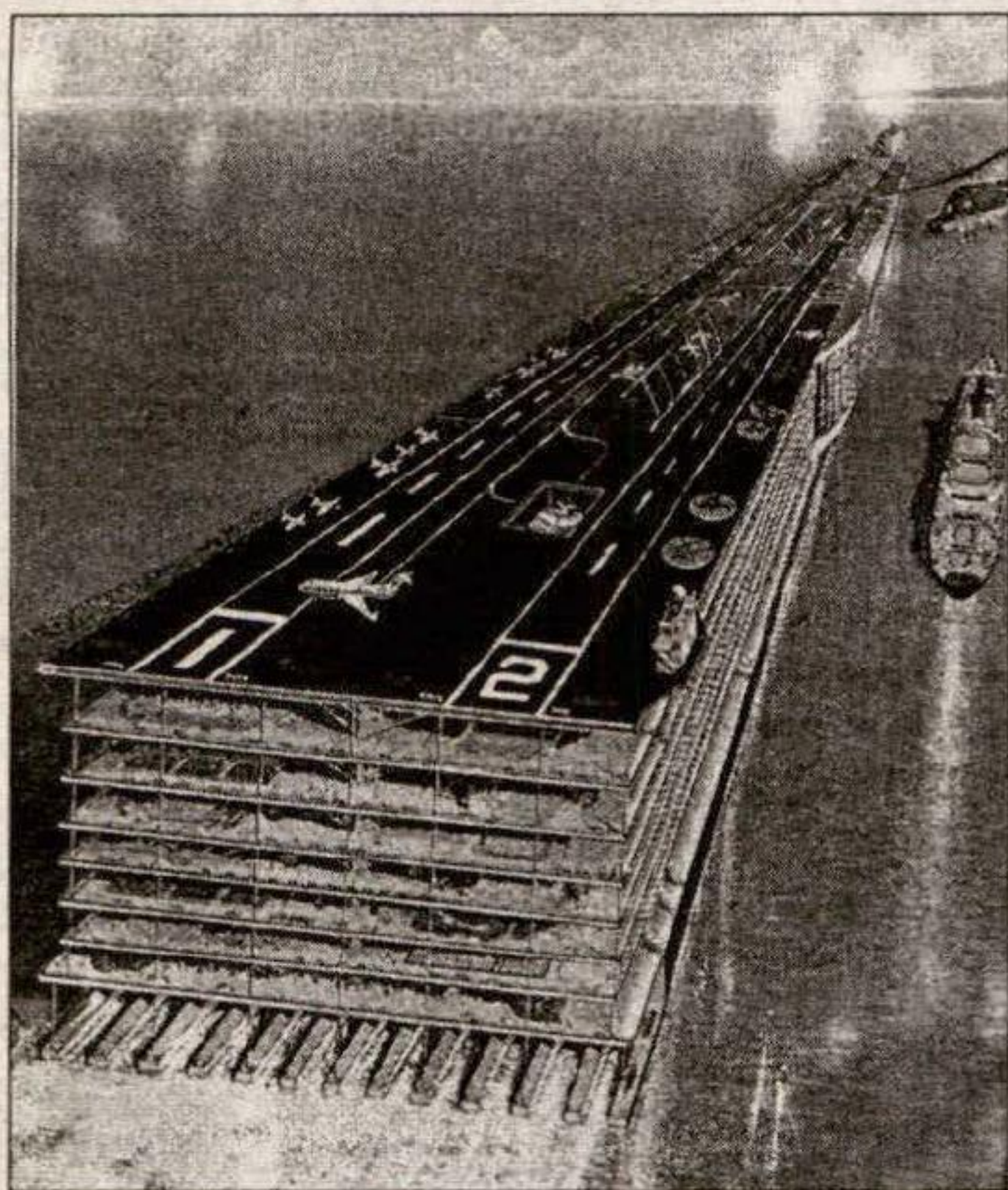
(Tiếp theo trang 72)

Bác sĩ đã cố gắng phẫu thuật để gắn lại nguyên vẹn cánh tay như cũ, nhưng sau đó phát hiện thấy bị nhiễm trùng nên đã cắt bỏ cánh tay này năm 1988. Vào tháng 9-1998, các bác sĩ lại bắt đầu thực hiện cấy ghép cánh tay cho Clint tại Bệnh viện Lyons, Pháp. Tuy nhiên, sau một thời gian ngắn Clint cảm thấy cánh tay liên tục đau nhức nên đã đến bệnh viện ở London để nghị bác sĩ kiểm tra lại. Vào ngày 2-2-2001, bác sĩ tiến hành phẫu thuật lần thứ ba theo yêu cầu của Clint và đã thành công, hiện cánh tay phải của Clint đang dần dần bình phục. ■

THÙY VÂN

(Theo Guinness World Record 2002)

Những con tàu lớn nhất trên biển

• Con tàu tự do (Freedom Ship)- Ảnh 1

Không thể cập vào bất kỳ hải cảng nào trên thế giới vì... quá dài (1,6 km), con quái vật biển này cứ lang thang vô tận khắp thế giới, khi ước mơ của một kỹ sư Mỹ cuối cùng trở thành sự thật. Là sản phẩm trí tuệ của Công ty Engineering Solutions ở Florida (Mỹ), *Freedom Ship* được thiết kế để có thể chứa khoảng 100.000 người. Họ sẽ được phục vụ chu đáo bởi hệ thống xe điện ngầm 24/

1

2

24 giờ, trường học, bệnh viện, công viên, trường đại học và một siêu thị miễn thuế lớn nhất thế giới. Dài gấp ba lần con tàu lớn nhất thế giới Jahre Viking, khi hoàn thành vào đầu năm 2003, *Freedom Ship* sẽ là một thiên đường sang trọng ngoài khơi cho các doanh nhân di động. Họ có thể chỉ đạo làm ăn trên tàu xong là vù đi nơi khác bằng máy bay trọng tải nhẹ hoặc tàu cao tốc.

● **Con tàu du hành (Explorer of The Seas) - Ảnh 2**

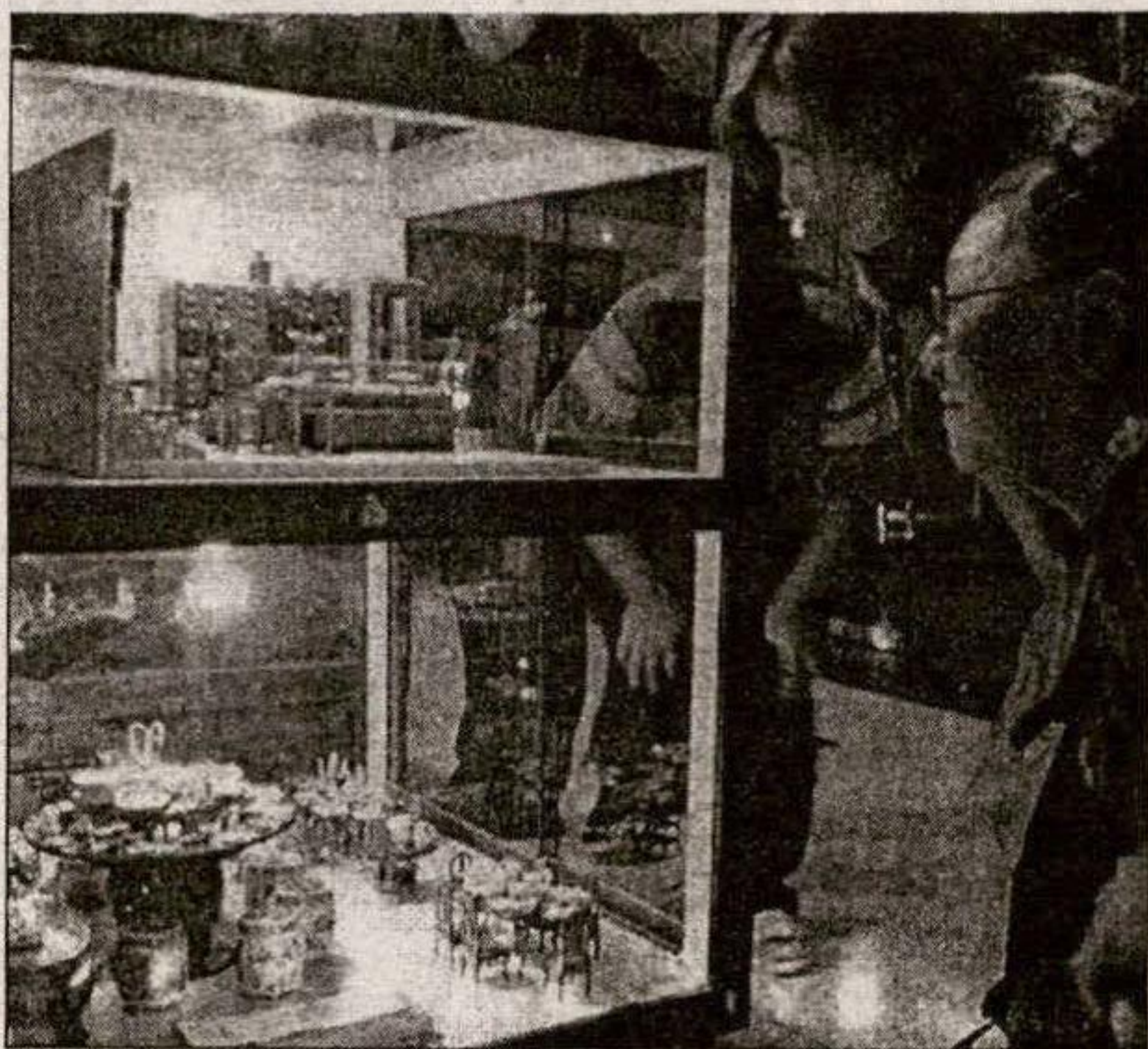
Là tàu chở khách lớn nhất thế giới hiện nay, *Explorer* được ví như cung điện nổi khổng lồ dài 311 mét (tương đương đoàn tàu 17 toa), nặng 142.000 tấn và có 14 boong, kể từ tháng 10-2000, *Explorer* bắt

đầu lênh đênh trên nhiều vùng biển, với cờ hiệu Libéria. *Explorer* là tàu du hành của Công ty Royal Caribbean International, có 1.176 thành viên thủy thủ đoàn - đủ phục vụ khoảng 3.844 hành khách. Mới lạ nhất trên tàu du hành xưa nay là những hoạt động chưa từng có: trung tâm thể dục thể hình dành cho phụ nữ, sân trượt băng nghệ thuật, sân chơi gôn 9 lỗ, phòng bán đấu giá, phòng tổ chức kết hôn ngay giữa trời, 5 khách sạn hạng sang trọng... Nghe nói chi phí trọn gói cho 10 ngày du hành là 9.580 franc Pháp/người.

■ **HOÀNG LÊ**

(Theo *Oh Là!* và *F.A.*, số 875/2001)

TRIỂN
LÀM
CĂN
HỘ
THU
NHỎ
Ở
THÁI
LAN

Những vị khách hiếu kỳ nay đến xem triển lãm ở một khách sạn tại Phố Tàu (Singapore) đã không rời xa được các tủ kính. Bên trong có trưng bày nhiều dạng phòng nhỏ và đồ gia dụng. Được biết, các bộ bàn ghế, tủ kính, chén đĩa, đôn ngồi... đều làm theo kích cỡ thật thu nhỏ, trông khá sinh động và dễ thương.

■ **LÊ MINH** (Theo *BKP*)

TRAO ĐỔI

• **Trần Thị Hằng** (Lớp 11, Trường cấp III Anh Sơn I, Nghệ An)

“TV ơi, bao nhiêu tuổi là được đọc KTGD, em 16 tuổi đã được quyền đọc chưa?”

Rồi. Tha hồ mà đọc. Và em sẽ được quyền đọc cho đến khi răng rụng hết, không những được quyền “ghê gớm” ấy em còn được quyền viết bài để in trên KTGD cho mọi người khác đọc nữa. Quyền của một cô bé 16 tuổi to chưa?

• **Lê Phương S.** (Lục Yên, Yên Bái)

“Ba cháu mất sớm, cháu biết mẹ cháu khổ lắm, một mình nuôi đàn con, nên khi cháu mới lớn, hè đến hoặc ngày nghỉ cháu thường đi làm thêm lấy tiền nộp học, mua sách vở, không hề dám xin mẹ một đồng. Nhưng mẹ cháu vẫn mắng cháu là lười. Khi cháu ngồi học bài mẹ cháu cũng mắng: “Học gì mà học lắm thế?” Khi bạn cháu đến chơi mẹ cháu cũng không ưa, cho là đàn đúm hư đốn, mẹ cháu còn la, đánh cháu trước mặt bạn cháu nữa với những lời thô tục. Cháu nghĩ mình còn sống phải biết chịu đựng, nhưng đến nay cháu hết chịu đựng được nữa rồi, cho cháu một lời khuyên đi!”

Nguyên nhân của sự việc là do bức bối đời sống, do quá khổ, cô độc nên mẹ cháu đã “giận cá chém thớt”. Cháu đã 16 tuổi, còn hai năm học nữa, cháu hãy cố gắng chịu đựng thêm nếu có sức học thì thi đại học, còn không có sức học, đủ 18 tuổi cháu xin làm công nhân với cuộc sống tự lập, thoát ly... mẹ. Với bản tính chịu khó, chịu đựng của cháu,

cháu sẽ không khó đâu để lao động kiếm tiền nuôi thân, đồng thời giành dụm ít tiền đỡ đần cho mẹ. Dù mẹ có cư xử thế nào thì mẹ vẫn luôn là mẹ. Đừng trách mẹ nhiều khi chính cuộc đời của mẹ quá khổ. Cháu và các chị em cháu phải nghĩ cách cứu mẹ ra khỏi cái khổ đó - cơn giận sẽ không còn nữa để chém... thớt.

• **Trà Thu** (TP. HCM)

“TV ơi, có một cô gái miền Tây Nam bộ nói với em về chợ nổi Cái Răng và chợ nổi Phong Điền, ấy vậy mà khi em báo với cô ấy giới thiệu về chợ nổi đi, cô ấy bảo em nên xuống tận nơi mà ngắm nhìn chứ nhất quyết không chịu kể. Thôi thì TV giúp em kể về hai cái chợ nổi ấy đi!”

Được thôi, xin Trà Thu hãy tìm hiểu chợ nổi ấy ngay trong số KTGD này.

• **Lê Hồng Thắm** (Cần Thơ)

“TV ơi, mình chúc cho TV luôn luôn không bao giờ bệnh dù chỉ là hắt xì, nhưng với điều kiện TV phải bắt mí cho mình biết TV là ai cơ. Tại sao TV cứ:

*TV chẳng nói chẳng rằng
Là một thiếu nữ hay đáng mày râu”.*

Thắm ơi, TV tuy không biết mần... thơ, nhưng cũng xin phép “sửa” lại câu thơ của Thắm cho nó... vần nhé:

*TV chẳng nói chẳng rằng
Là một thiếu nữ hay... thằng mày râu.*

Và xin đáp thêm hai câu:
*Muôn năm Việt chái nói đâu
Nhưng dù là gái hay trai vẫn thường.*

Ấy vì thơ hơi bị bí vẫn nên phải ngoặc thêm để giải thích câu cuối: Vẫn thường... là vẫn thương đấy nhá.

• **Nguyễn Thị Lan** (Đội 21, Thượng Vũ, An Bình, Thuận Thành, Bắc Ninh)

"TV ời, trên KTGD số 208 đăng em là cô gái xinh đẹp nhất nhì trường. Làm gì có chuyện đó, chả qua là có kẻ mạo danh em muốn làm em mất mặt, để bạn bè xa lánh em nên đã bịa ra lá thư để tên em rồi nói "mình xinh" như thế. Bây giờ em muốn TV lôi kẻ giả danh đó ra mục trao đổi với bạn đọc thì em mới yên tâm học được".

"Loa loa loa! Kẻ nào giả danh cô Lan ở Thuận Thành, Bắc Ninh viết thư tự khen mình xinh hãy mau ra đầu thú, hưởng lượng khoan hồng, bằng không sẽ có ngày ông đốt đầy mặt, châu chấu chui đầy mũi. Loa! Loa! Loa". Lan ời, loa thế đã làm Lan hả cơn giận bị "vu khống" là "xinh đẹp" chưa?

• **Vô Kim Tuyền** (Hương Trà, Huế)

"TV ời, trời ở Huế dạo này mưa và lạnh lắm, đi dạy học về chưa kịp cởi áo mưa đã nghe mẹ nói có giấy nhận tiền của KTGD bù lỗ cho việc con bị bác bưu điện lấy mất tiền đặt KTGD đấy. Em xúc động quá TV ạ, cảm ơn KTGD nhiều lắm, từ nay em lại có báo để đọc rồi".

TV xin cảm ơn lời cảm ơn của em, niềm vui của bạn đọc luôn là niềm vui của KTGD đấy!

• **V.H.L** (Nho Quan, Ninh Bình)

"Anh trai cháu là người rất bướng bỉnh, cha cháu lại hay cho

anh ấy tiền, vì thế anh ngày một thêm hư. Anh lao vào cờ bạc, rượu chè khi cha mẹ cháu biết thì đã muộn rồi. Cả nhà cháu rất buồn không biết phải làm gì. Phải nói thế nào cho anh ấy hiểu để không lao vào sự sa đọa nữa?"

Việc đầu tiên là cha cháu không được cho anh ấy tiền nữa, buộc anh ấy 20 tuổi rồi phải tự làm ra tiền mà... tiêu. Chỉ khi lao động vất vả có được đồng tiền, anh ấy mới biết giá trị của đồng tiền, sẽ không nỡ "đốt" vào trò đỏ đen và rượu chè nữa.

• **Hoa Mộc Bích** (Thái Nguyên)

"TV biết không mình mới 14 tuổi nhưng mình đã trót nặng lòng với một người rồi. Hắn thấp hơn mình rất nhiều. Ngày đó học lớp 7 hắn đến ngồi cạnh mình, hắn tốt hơn nhiều người khác nên mình đã rung động và yêu hắn, nhưng lên lớp 8, hắn lại đi yêu người khác mất tuy hắn vẫn yêu mình. Hắn nửa nạc nửa mỡ như thế, mình phát tín hiệu không chịu nhưng hắn vẫn cứ lằng nhằng, làm mình đau khổ. Mình yêu hắn, mình sẵn sàng chết thay hắn, nhưng mình lại không có ý định tranh giành hắn với bất cứ ai..."

Thôi, thôi, đủ rồi, muốn có lời khuyên hả: Lạy trời, cầu mong những chuyện... trẻ con này sớm qua đi! Hoa Mộc Bích ời, mới 14 tuổi hãy để trái tim dừng lại ở những rung động hỗn nhiên pha đôi chút lãng mạn thôi, tức là hãy mức từng gầu nước lên mà gội đầu chứ đừng nhảy tùm xuống giếng... để rồi "Ồi giờ ời cứu cháu với!". ■

THƯƠNG VIẾT

Giải đáp y học

Tiến sĩ y học
LÊ TRỌNG BỔNG

• **Nguyễn Văn T. (Hà Tây)**

Hỏi: *Bố em lâu nay nhìn cứ mờ dần, gần đây đi khám mắt thì bác sĩ cho biết bị đục thủy tinh thể do tuổi già và khuyên nên mổ thay thủy tinh thể nhân tạo. Xin cho bố em một lời khuyên.*

Đáp: Thủy tinh thể của mắt (dân gian gọi là nhân mắt) giống như chiếc kính lúp cho phép ánh sáng qua, nên hình ảnh bên ngoài đi tới được võng mạc, giúp ta thấy rõ mọi vật. Nếu nó bị đục vì một nguyên nhân nào đó (tuổi già, bệnh tiểu đường, chấn thương mắt...) thì thị lực giảm, thậm chí bị mù.

a) Lâu nay đã có máy PHACO hiện đại hỗ trợ cho phẫu thuật thay thủy tinh thể (TTT) bị đục bằng TTT nhân tạo được an toàn và nhanh chóng: sau khi rỏ thuốc tê, bác sĩ rạch 3 mm trên nhãn cầu để đưa đầu máy vào; sóng siêu âm của máy sẽ làm cho TTT đục trở nên nhuyễn rồi được một dòng nước chảy liên tục đưa ra ngoài; lắp thủy tinh thể nhân tạo vào thay. Thời gian mổ chừng 15 phút, và không phải nằm viện. Chi phí từ 3 đến 5 triệu đồng cho mỗi mắt.

Nếu có điều kiện hoặc thị lực của bố giảm nhiều, gây trở ngại cho sinh hoạt và giao tiếp, thì nên đi mổ, vì mổ sớm thuận lợi và kết quả tốt hơn mổ muộn. Gia đình ở phía Bắc thì về Viện Mắt Trung ương, 85, Bà Triệu Hà Nội; nếu vào Nam thì tới Trung

tâm Mắt TP Hồ Chí Minh, đường Điện Biên Phủ, quận 3.

b) Về thuốc chữa đục thủy tinh thể thì vào quý 4 năm 2001, Trường đại học Baylor, Houston (Hoa Kỳ) đã hiệu chỉnh thành công một loại thuốc rỏ mắt giúp vùng trung tâm của TTT bị đục nay trong suốt trở lại, cho phép ánh sáng đi qua (kết quả tốt đối với 80% trường hợp). Dự kiến mỗi liệu trình tốn khoảng 3 đôla (chừng 45 ngàn đồng).

Nếu gia đình chưa đủ tiền mổ hoặc thị lực của bố chưa giảm sút lắm, có thể kiên tâm chờ đợi ngày thuốc nói trên có mặt ở nước ta, chắc sẽ không lâu nữa đâu.

• **Trần Thị T.L., Vũ Hồng L. (Lạng Sơn)**

Hỏi: *Chúng cháu hiện đang đau khổ vì bị nổi nhiều mụn trứng cá, bôi nhiều thứ thuốc không ăn thua.*

Đáp: a) Phải yêu đời lên chứ! Sau tuổi dậy thì, nhiều khả năng mụn trứng cá sẽ đỡ dần, thậm chí hết hẳn.

b) Tuy nhiên, để bớt “đau khổ” ngay, hai cháu hãy đều đặn dùng bài thuốc bôi đơn giản gồm đậu đỏ nhỏ (xích tiểu đậu, tên khoa học *Phaseolus angularis* Wight, họ Cánh bướm) và trứng gà, với cách chế biến như sau:

Đậu đỏ nhỏ phơi thật khô, xay rồi rây thành bột mịn, cho vào lọ kín để dùng dần. Buổi tối, trước khi đi ngủ, lấy một quả trứng gà tươi, nhẹ tay rửa sạch và lau khô (để không nhiễm bẩn), đập ra lấy một lượng lòng đỏ và lòng trắng cho vào chén, trộn kỹ với bột đậu đỏ nhỏ thành một thứ kem đủ dùng cho lần đó, đem bôi lên khắp mặt (chú ý bôi kỹ vào những

chỗ có trứng cá), rồi giữ trong 20 phút cho khô.

• **Nguyễn Thị H.** (Hoàng Hóa, Thanh Hóa)

Hỏi: Tôi gần 40 tuổi, có hai con đã lớn. Gần đây tự nhiên tôi thấy nhìn kém rõ dần, hai mắt có những lằn như kính kırung và hay đau đầu. Xin cho tôi một lời khuyên.

Đáp: Nhiều khả năng bạn bị glôcôm (thiên đầu thống, tăng áp lực nhãn cầu). Hãy thu xếp đến ngay một cơ sở nhãn khoa để được đo nhãn áp, từ đó bác sĩ sẽ có phương cách xử trí thích hợp.

Nhớ rằng bệnh glôcôm nếu không được chữa tốt có thể dẫn tới mù, và về điều trị có thể dùng thuốc (rỏ, uống) hoặc thủ thuật cắt kẹt mống mắt (iridencleisis) tùy theo tình hình cụ thể.

• **Nguyễn Thị Q., Lê Văn A.** (Bắc Ninh)

Hỏi: Chúng em có đứa con gái đầu lòng 7 tuổi chừng một tháng nay hay đưa tay ôm bụng kêu đau từng cơn, có lần cháu đau quằn quại phải bò ra giường một lúc khá lâu; những lần như vậy cháu kêu đau như bị dao đâm từ dưới mổ ác xuyên lên đến ngực.

Đáp: Nhiều khả năng con gái của hai em hay đau bụng do nhiễm giun đũa, và có những lần đau như dao đâm từ mổ ác lên ngực là do một vài chú giun đi ngược từ ruột non lên, chui vào lỗ ống mật chủ rồi ngo ngoay trong đó.

Hai em hãy kiểm tra xem: Khi cháu lên cơn đau dữ dội như trên, bố hay mẹ lấy một ngón tay ấn nhẹ vào dưới mổ ác (điểm cạnh ức), cháu sẽ không chịu nổi, hất tay bố mẹ ra liền. Nếu đúng vậy là lúc đó

đích thì giun chui ống mật.

Hai em hãy lấy phân cháu mang đi thử tìm trứng giun đũa nếu có điều kiện.

Cho uống thuốc tẩy giun đũa, theo dõi phân để biết kết quả.

Từ nay trở đi, nhớ cho cháu thường xuyên ăn một ít đồ chua (chanh, cam quýt, khế, dứa, canh chua...) để tăng độ toan trong dạ dày (bao tử) của cháu. Nguyên nhân giun chui vào ống mật chủ là do độ toan trong dạ dày cháu bị thấp, làm cho giun đũa tưởng lầm đó cũng giống như què hương ruột non (hồng tràng) có tính kiểm của mình, nên đi chu du chơi rồi vô tình chui vào ống mật (Khi hết đau là lúc con giun đó đã trở lui, hoặc đã chết tại chỗ, tạo điều kiện cho việc phát sinh bệnh sỏi mật sau này).

Cũng từ nay, hai em nên nhắc nhở cháu giữ vệ sinh ăn uống để tránh tái nhiễm giun, và định kỳ tẩy giun cho cháu theo chỉ dẫn của bác sĩ lúc bấy giờ.

Nếu đau không dứt, phải cho đi bệnh viện. Bác sĩ sẽ cho luồn một ống thông qua mũi vào dạ dày-tá tràng để bơm oxy (giun rất sợ oxy vì sẽ bị nhiễm độc oxy); khi xét thật cần thiết mới mổ lấy giun, vì mổ rồi giun vẫn có thể chui lại vào dịp khác, đó là chưa nói đến những rủi ro trong phẫu thuật cấp cứu ở trẻ em.

Không biết địa phương nơi gia đình hai em ở đã chấm dứt việc dùng phân bắc tươi bừa bãi và tẻ nạn phóng uế lung tung hay chưa? Nếu còn, phải cùng bà con bàn cách khắc phục, để đất đai vùng ấy không đầy rẫy ấu trùng giun, gây những nguy cơ nghiêm trọng cho cả trẻ em lẫn người lớn. ■

Một thời để yêu một thời để... nhớ

Người tôi yêu đã đi xa

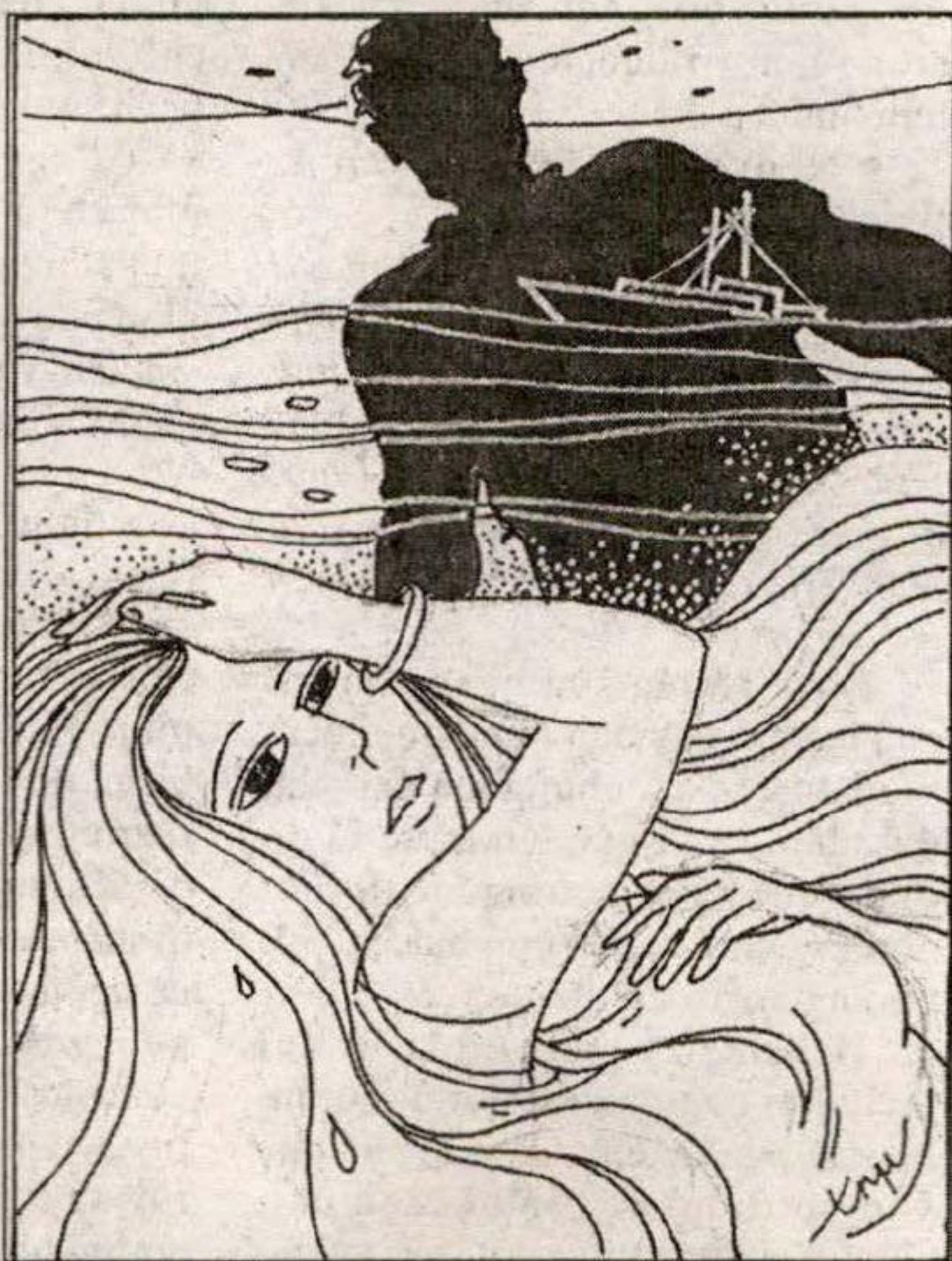
QUỲNH PHƯƠNG

Tôi có một gia đình thường thường bậc trung. Chúng tôi yêu nhau hồi còn học đại học, hồi đó tôi chưa một lần yêu, gia đình tôi nghèo, tôi là chị cả của hai đứa em. Thế là tôi yêu ngay người đầu tiên đối xử tử tế, nhìn tôi với đôi mắt êm ái, nói với tôi những lời ngọt ngào, hơn nữa, giúp đỡ, chiều chuộng tôi.

Chỉ có thế. Chồng tôi ư? Tôi nghĩ anh ấy cũng như vậy, tôi là mối tình đầu của anh. Rồi chúng tôi sinh con, một trai một gái, chúng đều ngoan. Bút đưa có thể xô nhau. Chúng tôi thì không.

Thế rồi đến tuổi ba mươi lăm, tôi được nhà trường cho đi nghỉ hè nửa tháng ở Vũng Tàu, một thành phố “nguy hiểm”, không, nói như thế nào cho thật đúng nhỉ, một thành phố có thể tràn ngập tâm hồn người ta và thay đổi nó trong chốc lát. Bãi biển, khách sạn, những con đường quanh co của Bãi Dâu và cả chùa chiền nữa,

như cùng đồng lõa với sự buông thả của tâm hồn. Thành phố nghỉ ngơi mà! Đến Vũng Tàu được hai ngày, tôi bị sốt nhẹ do thay đổi thời tiết Bắc Nam. Mọi người đã ra bãi biển, chỉ mình tôi ngồi lại trên ban công của khách sạn nhìn sóng vờn lên bờ đá và cuộc sống ồn ã bên dưới. Anh ấy đến bên tôi,

Minh họa: NGUYỄN MỸ.

vâng, có một người đàn ông đến bên tôi. Anh liú nhíu một lời xin lỗi, thực ra anh chẳng có lỗi gì, rồi đứng dựa vào thanh sắt ban công nhìn xuống biển nói: "*Hôm nay thế là chỉ có chị và tôi ở nhà*". Tôi hỏi anh ở đoàn nào. Anh nói Cà Mau. Ôi, Cà Mau là nơi tôi chưa từng đến. Chưa ai, nhất là chồng tôi có lỗi nói chuyện dăm dăng nửa thật nửa đùa mà lại có duyên như thế với tôi bao giờ. Thấy hiệu trưởng quý tôi, có lẽ ông cũng thích tôi. Nhưng ông ngồi với tôi hàng giờ mà không nói gì, nếu mở miệng là nói chuyện "*bồi dưỡng học sinh chậm tiến*". Thế là tôi bắt chuyện với anh. Anh đã đọc *Hương Rừng Cà Mau* và *Đất Rừng Phương Nam* chưa? Tôi và học sinh của tôi mê hai cuốn này lắm. Nhưng tôi đoán chắc anh nếu anh ấy là nhà văn, chắc hẳn anh ấy sẽ kể rất hay về những chuyện tiểu lâm và cuộc sống rừng U Minh, có thể không hay bằng nhưng sẽ phong phú hơn ông Sơn Nam và Đoàn Giỏi.

Sau hôm gặp anh tôi thấy những buổi đi tắm biển với "đoàn" thật vô vị (sao người ta không cho vợ chồng cùng đi nghỉ mát mà lại theo đoàn nhỉ?). Đoàn tôi gồm những giáo viên, phần lớn có tuổi, sắp về hưu từ Ninh Bình trở ra. Tôi chẳng quen ai. Tôi cũng chẳng thích thú gì khi đi tắm biển với họ. Nhưng tôi thích đi chơi bãi biển với anh ấy. Anh cũng là giáo viên thuộc đoàn phía Nam. Trước đây anh đã là một trong những chú nhóc đi bốc vũ khí từ đoàn tàu không số huyền thoại rồi giấu trong rừng U Minh. Chúng tôi

không tha thiết tắm tuy đó là mục đích của chuyến đi nghỉ dài ngày này của tôi. Tôi cũng xin thú thật là từ khi gặp anh, nghe anh nói, kể chuyện, tôi không còn nghĩ nhiều đến chồng và các con tôi dù trước đây tôi rất nhớ, nhớ đến mức tưởng phải bỏ về một mình nửa chừng.

Cứ thế, chúng tôi đi vào nhau lúc nào không biết. Tôi cũng không hỏi gì về gia đình, cuộc sống của anh. Anh cũng vậy, anh cứ làm như tôi là một cô gái chưa chồng, anh cố quên chuyện này đi dù tôi thừa biết anh biết tổng tôi không còn là một cô gái có quyền nhờ nhờ nữa. Sự dối lòng và đồng lõa ấy được cả hai chúng tôi mặc nhiên chấp nhận mà không thấy hối hận gì. Rồi chuyện phải đến đã đến. Chúng tôi hôn nhau, không có một lời tỏ tình. Không phải chúng tôi ồ trọc mà vì cả hai không muốn nói. Bởi nếu đụng đến thì phải nói quá nhiều, sẽ không biết xử lý ra sao. Thôi, cứ mặc cho tình cảm "cuốn theo chiều gió". Đây là một điều tôi chưa hề biết: tình yêu có cái gì đó bất trắc và mù mờ, nếu không nói là mù quáng và nó có thể xui một người trung thực nhất trở thành dối trá. Tôi muốn quên hết đi để được có mỗi mình anh. Tình mẹ con thì không thể quên được. Nhưng với chồng, tôi bỗng phát hiện ra, cả mấy năm chung sống, chúng tôi không sống với nhau trong tình yêu, tôi muốn nói thứ tình yêu tôi vừa phát hiện ra sau ngày gặp anh ấy. Không chỉ dừng lại cái hôn. Chúng tôi đi xa hơn. Người ta thấy chúng tôi hay bị cảm để được ở nhà. Và chúng tôi quấn quýt nhau

trong phòng như một cặp tình nhân mùi mẫn. Sập cái bẫy tình dục, tôi thấy rõ là không thể thiếu anh một giây, một phút mà không có mặc cảm tội lỗi. Sống với chồng tôi không được yêu và yêu, nếu tôi yêu ai đó và ai đó yêu tôi thì có gì là tội lỗi? Trong vòng tay anh, tôi nghĩ như thế.

Nhưng câu chuyện đã lên đến cao trào khi biết ba ngày nữa là hết kỳ nghỉ mát, mỗi người về một ngả. Từ biệt Vũng Tàu với bãi cát, bờ đá, chùa chiền và những con đường rắc đầy hoa sứ vàng chóc. Nhưng từ biệt nhau thế nào đây? Tôi quyết định nói cho anh hay hoàn cảnh gia đình tôi. Rồi chính anh ấy cũng kể lại hoàn cảnh mình, cũng có vợ và hai con, có điều con anh đã vào đại học (vì anh hơn tôi gần mười lăm tuổi). "Anh có yêu chị ấy không?" Tôi hỏi. Anh nói: "Có, chỉ không giống tình yêu với em thôi. Còn em?" Tôi đáp thực lòng: "Cũng thế. Em yêu chồng, nhưng khác với yêu anh". Anh nói: "Chúng ta vừa nhầm rồi, không phải thế đâu. Chỉ khi gặp em anh mới biết tình yêu đích thực là thế nào. Trước đây chúng ta chỉ sống tạm tạm, trong thử tình cảm mà ta tưởng là tình yêu thôi". Tôi thấy anh nói đúng và hỏi: "Anh định thế nào đây?" Anh nói: "Muộn rồi. Anh không nói chúng mình là tội lỗi. Anh chỉ muốn nói chúng ta không còn quyền lợi chính đáng gì nữa vì chúng ta đã gặp nhau quá muộn". Rồi với giọng hài hước có ngấn nước mắt, anh bông đùa: "Ngay cả rạp chiếu phim tình lẻ Cà Mau của anh, nếu chậm vài phút thì, xin lỗi, đừng vào!"

Tôi thấy anh có lý. Tôi không nghĩ mình phản bội chồng như người ta thường nghĩ về những người đàn bà gọi là hư hỏng như tôi. Nhưng tôi thấy mình không có quyền nữa. Vâng, quả thực tôi không có quyền. Tôi còn có những trách nhiệm khác ngoài tình yêu, nó cũng thiêng liêng và nặng nề không kém trách nhiệm với người mình yêu. Nhờ sự tỉnh táo của anh mà tôi nhận ra, nếu tôi cứ muốn được cái mình không có quyền được thì đó thực sự là một tội lỗi. Anh ấy chia sẻ những suy nghĩ này của tôi. Phải nói là chưa bao giờ chúng tôi buồn thê thảm như hôm đó. Chúng tôi cố tình không hỏi địa chỉ của nhau, rời nhau trên bãi biển vào lúc chín giờ khuya và lần đầu tiên hai đứa về khách sạn bằng hai con đường khác nhau.

Tôi cũng không ngờ, đó là buổi gặp cuối cùng. Đoàn anh trở về trước đoàn tôi hai ngày và sáng hôm đó, khi tôi nhìn vào phòng anh, tôi chỉ thấy một cô bồi phòng đang dọn dẹp chăn gối.

Đây là lần thứ hai kể từ sau chuyến Vũng Tàu, tôi đi tàu vào Sài Gòn thăm dì tôi. Trước đây tôi không đi xa như thế thăm dì bao giờ. Nhưng hai năm nay, năm nào tôi cũng đi thăm dì. Nếu đi tôi biết tôi muốn vào Sài Gòn để được gần Vũng Tàu, gần Cà Mau hơn, gần anh ấy hơn. Vậy mà, anh biết không? Vào đến Sài Gòn, tôi không hề nghĩ là mình sẽ đi Cà Mau. Ở Sài Gòn tôi lại rất ít khi ra đường, chỉ vì sợ gặp lại anh ấy... ■

Q.P

NAM GIỚI "CÓ TUỔI" NÊN ĂN những món gì để duy trì sinh lực?

Tiến sĩ Jacques Testart vừa cho công bố kết quả công trình nghiên cứu cho thấy thực phẩm đóng một vai trò khá quan trọng trong đời sống sinh lý của nam giới. Hào, sò, nghêu chứa nhiều chất kẽm, mà kẽm chính là chất khoáng vi lượng tạo ra testosterone (loại hormone kích thích tinh hoàn sản sinh ra tinh dịch và tinh trùng). Nếu nam giới mỗi ngày không có 11mg kẽm vi lượng được đưa vào cơ thể thì đời sống tình dục sẽ lạnh nhạt ngay. Các nhà dinh dưỡng ở Trung Quốc dùng những thực phẩm như cật heo, tinh hoàn dê, hay huyết chim sẻ làm thực phẩm "nuôi dưỡng tình yêu" là rất có lý. Món "nhộng tằm" xào với hoa hẹ là món ăn cường dương tuyệt vời, vì vừa rẻ vừa tốt. Tiến sĩ Jacques Testart đã thí nghiệm đối chứng với hơn 20.000 khách hàng nam giới của ông, và kết luận rằng ai ăn nhiều những món ăn chế biến từ quả cà chua thì hầu như 90% tránh được bệnh ung thư tuyến tiền liệt. Cà chua có nhiều chất carotène (một chất tiền sinh tố A) giúp ngăn được sự bành trướng của những tế bào ung thư tuyến tiền liệt. Tiến sĩ Jacques Testart còn tìm thấy trong bơ đậu phộng (bơ lạc) chất béo ngăn được nguy cơ làm cho bệnh tim phát

tác, khiến nam giới không còn ham muốn sinh hoạt tình dục. Muốn ngừa bệnh tim, mỗi ngày ăn chừng 50 gr bơ đậu phộng là có thể yên tâm. Nam giới trên 50 tuổi thường mắc bệnh huyết áp cao nên thường uống những thứ uống hạ huyết áp, nhưng họ đâu có biết rằng tất cả những loại thuốc hạ huyết áp đều là những thứ thuốc làm cho người đàn ông không còn hứng thú sinh hoạt tình dục. Tiến sĩ Jacques Testart đã khám phá ra một thứ thực phẩm ngăn chặn sự xuất hiện của bệnh cao huyết áp đồng thời còn giúp cho các bậc nam tử cao tuổi duy trì sự hưng phấn, đó là dưa hấu. Trong 100 gr dưa hấu có 600 mg chất kali, nếu mỗi ngày có 2.000 mg kali thì có thể yên tâm là không bị bệnh cao huyết áp tấn công. Muốn vậy chỉ cần ăn 400 gr dưa hấu là đủ.

Người lớn tuổi cũng thường hay bị ung thư bàng quang, mà đã bị bệnh này thì không còn khả năng sinh hoạt tình dục nữa. Cải bắp và bông cải màu xanh là những thực phẩm giúp ngăn ngừa được bệnh ung thư bàng quang. Mỗi tuần ăn 5 bữa ăn có nhiều bắp cải hoặc bông cải màu xanh thì coi như hoàn toàn miễn nhiễm với bệnh này. ■

HỒ TÂY

(Theo Santé)

Cuộc hôn nhân cuối cùng của cựu hoàng Phổ Nghi

KỶ CUỐI: Hôn lễ

Cuối cùng thì hai chúng tôi đã đi đến chính quyền dân phố để làm thủ tục đăng ký kết hôn và nhận giấy giá thú mà thời đó gọi là “kết hôn chứng”, kỷ vật ấy tôi còn lưu giữ cẩn thận cho tới hôm nay.

Ủy ban Mặt trận Toàn quốc viết hai giấy giới thiệu cho Bách hóa Đại lâu và Hữu nghị Thương điểm để chúng tôi mua sắm chuẩn bị ngày cưới, đó là thời “ba năm gian khổ” nên hàng hóa rất khan hiếm, vào được hai cửa hiệu nêu trên quả là một đặc ân và toàn bộ chi phí đều do mặt trận thanh toán. Phổ Nghi căn dặn tôi:

Chúng ta chỉ mua những gì rất cần thiết mà thôi, quần áo sắm một bộ là đủ. Nhưng khi đến hai cửa hiệu thấy giá cao quá, Phổ Nghi không chịu mua gì cả, ông già Triệu - người của Mặt trận nói mãi mà chẳng nghe. Bình thường Phổ Nghi rất giản dị, chất phác, “lễ phục” của người vồn vện ba bộ, một bộ đồng phục vải ka ki màu xanh, một bộ Trung Sơn màu đen và bộ Trung Sơn màu xám chuyên dùng khi tiếp khách nước ngoài, cựu hoàng vận bộ này trong ngày lễ thành hôn 30 - 4 - 1962. Còn tôi, tôi đã chọn bộ váy Âu màu tro. Hai

Phổ Nghi (hàng trước thứ ba từ phải) và Lý Thục Hiến (hàng trước thứ tư từ phải) chụp ảnh chung với gia tộc nhà trai - Ái Tân Giác La - trong ngày lễ thành hôn 30-4-1962.

Có một ngày Valentine như thế

MÔ TÒA

Minh họa: NGUYỄN MỸ.

Một hôm, đúng vào sinh nhật lần thứ 22 của Thu, trong điện thoại di động của cô có một dòng tin nhắn: "Happy birthday to you". Cô nhấn máy coi kẻ nào đã gửi cho cô .091.3... Quái thật, số điện thoại này của ai nhỉ? Sao lại biết được ngày sinh của cô? Cô lục khắp trong sổ điện thoại, danh bạ của máy, sổ tay đều không có cái số này. Cô nhấn trả lời: "Cảm ơn. Nhưng anh (chị) là ai?". Không

đây 3 phút sau đã có dòng tin trả lời: "Anh là Thành nè... anh biết rõ em lắm. Hôm nay em mặc quần jean xanh áo pull xám tới sở làm chứ gì?" Cô lại căng óc ra cũng chẳng nhớ được cái anh chàng Thành này là ai mà biết được cả cô mặc đồ gì khi cô đi làm. Hay là bạn của anh Thắng, anh trai cô. Có thể lắm, trong đám bạn của anh Thắng có một vài anh chàng lắm le muốn tán tỉnh em gái bạn. Tối hôm đó khi anh Thắng đi làm về, cô đưa cho

anh số điện thoại và hỏi chuyện đó, anh lắc đầu:

“Không, anh không quen ai có số điện thoại này, tốt hơn hết là quên nó đi...”

Cô cũng muốn quên lắm, nhưng những dòng tin nhắn ngổ ngỗ cứ hiện ra trong máy làm cô không sao mà không trả lời cho được. Trước tiên là những hỏi han vu vơ, rồi tiến tới những câu trao đổi thật rí rỏm và rồi là những câu danh ngôn ngắn gọn làm cô vô cùng thích thú đến độ phải chép nó vào sổ tay. Nào là “*Mỗi ngày là một trận đá banh*”, nào là “*Tình yêu là đám đông biến mất khi bạn đi với người ấy*”... Cứ như thế tiếng bíp bíp báo có tin nhắn trong máy của cô cứ liên tiếp vang lên trong phòng cô làm anh Thắng phải nhắc nhở:

“Em vẫn liên lạc với thằng đó hả? Cần thận nhé...”

Thư cười nhỏ:

“Có gì đâu mà phải cần thận, anh ta cũng... dễ thương chứ bộ...”

“Em biết nó là cái thằng nào chưa mà đã thấy nó dễ thương? Coi chừng đó...”

“Thì nhắn tin qua mobyte thôi mà... Có làm sao?”

Anh Thắng cau mày:

“Em phải cần thận đấy. Xưa nay con gái thường yêu... bằng tai...”

Thư nguýt anh trai. Ông anh rõ thật hay quan trọng hóa mọi chuyện. Có bạn thân là công an có khác, nhìn đâu cũng cảnh giác. Anh Thắng vốn có một người bạn tên là Tân, cùng học và thân nhau từ hồi phổ thông. Sau này anh Thắng làm kỹ sư xây dựng, còn anh Tân làm cảnh sát hình sự, hai người vẫn đi lại

thân thiết. Mấy hôm sau, vào buổi tối khi Tân đến chơi, ngồi trong phòng khách, ở buồng trong lại vang lên những tiếng “*bíp...bíp...*” làm Thắng phải than vãn:

“Cái con nhỏ này nghiện nhắn tin rồi, suốt ngày cứ bấm bấm tốn bao nhiêu là tiền...”

Rồi Thắng kể cho Tân nghe câu chuyện một anh chàng giấu mặt cứ nhắn tin trò chuyện với cô em gái mà chẳng hề biết anh ta ở đâu, mặt mũi ra sao. Tân cau mày:

“Cậu có số điện thoại đó không?”

Thắng ghi cho Tân số điện thoại bữa trước Thư hỏi anh và đề nghị:

“Cậu coi giúp tớ cái thằng này nó là người thế nào?”

Một tuần sau, Thư và anh chàng Thành giấu mặt đã thân thiết nhau lắm rồi. Anh đã gọi điện cho cô và kể đủ thứ chuyện về cái văn phòng công ty nước ngoài mà anh đang làm việc. Giọng Thành chắc khỏe và ấm áp khiến Thư lại càng thân thiết hơn. Cô đâm ra nhớ giọng nói của anh và những dòng chữ nhỏ chạy dài trên màn hình của điện thoại di động. Cứ vài tiếng đồng hồ, không nhận được tin nhắn cô lại thấy bồn chồn, sốt ruột và lại bấm máy hỏi anh đang làm gì, ở đâu? Rồi sau khi chán nhắn những dòng danh ngôn ngắn gọn, anh làm cả thơ tặng cô: “*Em ơi anh nhớ em nhiều... một mình anh hát giữa chiều hoàng hôn...*” Cô thấy xúc động nôn nao cả người. Và rồi hôm sau tim cô bỗng đập mạnh khi máy của cô hiện lên dòng chữ: “*Anh yêu em...*”. Cô run cả tay, bấm tới tấp: “*Anh nói*

cái gì thế? Yêu sao được? Mình còn chưa biết mặt nhau mà". –
"Nhưng anh thì biết, em đẹp lắm, đẹp nhất trong những cô gái anh đã gặp". Về điều này thì anh nói đúng. Ở cơ quan, cô là hoa khôi trong tất cả những cô gái vào độ tuổi cô. Khỏi anh ngập ngừng, vây quanh cô và buông ra những đề nghị thật hấp dẫn. Thế nhưng cô chưa hề thấy rung động trước bất cứ chàng nào, vậy mà kỳ lạ thay, cô lại thấy xao xuyến trước một anh chàng còn chưa biết mặt. Có lẽ anh cô nói đúng: "Con gái yêu bằng tai mà...". Cô nhấn vào máy anh: "Có thể anh biết mặt em, nhưng em thì chưa biết mặt anh..." Anh lập tức trả lời: "Vậy thì mình gặp nhau đi...". Gặp nhau? Cô lại thấy tim mình đập nữa. Ủ nhĩ, gặp nhau thì đã sao nào? Bạn bè gặp gỡ là chuyện thường chứ? Cô đang phân vân, anh đã gọi điện tới:

"Thế nào? Anh mời em đi uống cà phê được không?"

Cô ngập ngừng:

"Để em coi có rảnh không đã..."

"Em có biết ngày mai là ngày gì không?"

Cô chợt nhớ ra, cười nhẹ:

"Ngày Valentine chứ ngày gì?"

"Nếu hôm đó chưa có gã con trai nào quấy rầy em thì anh xin được gặp em đúng vào tối hôm đó..."

Cô run giọng:

"Chưa... em chưa có ai cả... em nhận lời mời của anh..."

Anh hẹn cô ở quán "Mây Chiều", để cô dễ nhận ra, anh sẽ mặc chiếc áo sơ mi màu mận chín, còn cô thì khỏi cần ám hiệu, anh đã quá rõ gương mặt cô rồi. Ngay tối hôm đó vẻ mặt rạng rỡ và giọng hát líu lo

của cô vang lên từ buồng trong làm anh Thắng phải thắc mắc:

"Có cái gì mà vui thế?"

"Tối mai em sẽ đi gặp anh Thành..."

"Lại cái thằng nhắn tin qua mobyle ấy hả? Gặp ở đâu?"

"Anh ấy mời em tới quán Mây Chiều. Mai là ngày Valentine, ngày tình yêu mà..."

Tối hôm đó, Thắng tức tốc tìm gặp Tân. Anh muốn té ngựa khi Tân cho biết cảnh sát đã tìm ra chủ thực của chiếc mobyle kia là một ông giám đốc và cách nay không lâu, trên đường về nhà đã bị cướp bắn chết. Có thể một trong những tên cướp là người có học hành, đã tìm được danh thiếp của Thư trong túi xách của ông giám đốc và hắn đã si tình tới mức liều lĩnh dùng mobyle của ông tán tỉnh Thư mà không sợ bị lộ mặt.

Hôm sau tan sở, Thư phóng xe thẳng về nhà. Ngày Valentine có khác, dọc hai bên vỉa hè, những người bán hoa đã xếp ra đầy đường đủ các loại hoa, phần lớn là hoa hồng. Thư chợt mỉm cười, tối nay chắc anh Thành sẽ tặng cô một bó hoa hồng tươi như thế.

Quán Mây Chiều ở một phố vắng và yên tĩnh. Đúng 7 giờ tối, giờ hẹn với Thành, Thư đã dừng xe máy trước cửa, trống ngực đánh thịch thịch. Rút cuộc con người bằng xương bằng thịt đã trò chuyện với cô suốt gần tháng qua sắp ra mắt cô. Anh phải khỏe mạnh, lanh lợi và chắc là cả... đẹp trai nữa. Cô bước vào quán trong ánh đèn mờ và tiếng nhạc nhẹ văng vẳng. Anh khéo chọn thật, đúng là nơi giành

cho những cuộc gặp gỡ trong mơ. Cô đưa mắt nhìn khắp quán, kéo ghế ngồi và căng mắt nhìn ra ngoài cửa. 5 phút, 10 phút... anh chưa tới. Cô bắt đầu sốt ruột và bực mình. Rõ thật bất lịch sự. Mới hẹn buổi đầu mà đã tới trễ. Thế rồi bất chợt từ phía sau lưng Thư có tiếng chào rất ấm:

“Chào em...”

Anh đấy. Đúng như tưởng tượng của cô: cao, đẹp trai, vầng trán thông minh và đôi mắt ấm áp. Và cũng đúng như tưởng tượng của cô, anh đưa cho cô bó hoa hồng Hà Lan tuyệt đẹp:

“Anh tặng em nhân ngày Valentine, ngày của tình yêu...”

Anh ngồi xuống trước mặt cô và cả hai không nói gì hết, chìm đắm trong một cái nhìn giao cảm thật say đắm. Cô chợt thấy tất cả xung quanh đều biến đi hết, chỉ còn lại có cô và anh trong bầu không khí ngọt ngào của con ong đang làm mật. Mắt cô bị hút vào cái nhìn tha thiết của anh hoàn toàn không

nhận thấy có hai bóng người đang tiến lại gần. Và một giọng khô lạnh vang lên:

“Ngồi im... anh đã bị bắt...”

Cô tròn xoe mắt cố ý thức coi chuyện gì đang xảy ra trong giấc mơ màu hồng của cô. Có tiếng tách khô ngán của chiếc cốc số 8 và loáng thoáng như có tiếng rơi của một chiếc ly thủy tinh rồi cô bàng hoàng nhận ra rằng mọi chuyện đang diễn ra là thực chứ không phải mơ. Bó hoa hồng vẫn nằm trên bàn chỉ có chiếc ghế trước mặt cô là trống rỗng. Cô muốn hét lên nhưng cổ tắc nghẹn, cô muốn đập phá một cái gì đó nhưng trên bàn chỉ có bó hoa hồng. Vào lúc cô định cầm nó lên và quật xuống nền gạch bông thì anh trai cô đi tới đặt tay lên vai cô:

“Thôi... em đừng dậy về đi...”

Tới lúc này Thư mới gục đầu vào vai anh Thắng khóc nức nở... ■

25-01-02

M.T

Cuộc hôn nhân cuối cùng...

(Tiếp theo trang 87)

Cuối cùng Lý Giác tổng kết “hội nghị” đã thành công mỹ mãn, chúc chúng tôi thế này, thế kia đại loại cũng như chú bảy Đời Đào đã nói ban đầu. Ngày hôm sau báo chí đưa tin hôn lễ và còn đăng ảnh Phổ Nghi và tôi trong tiệc cưới. Đó là một thời dư luận thảo luận khá nhiều về sự kiện “mật đại hoàng đế kết hôn”, Phổ Nghi là ông vua cuối cùng của Trung Quốc và tôi thành người vợ cuối cùng của ông. Mặc dù căn bệnh nam giới nơi

Phổ Nghi vô phương cứu chữa, khi đã thành vợ chồng rồi từng khiến tôi đau khổ, hối hận và có lúc định ly hôn, nhưng không như Uyển Dung, Văn Tú, Đàm Ngọc Linh, Lý Ngọc Cẩm, kẻ bội bạc, người bỏ rơi Phổ Nghi... Lý Thục Hiền tôi vẫn cùng đi với ông cho đến lúc cuối cùng - 2 giờ 30 phút sáng ngày 17-10-1967 đã có chung cuộc sống vợ chồng trong quãng đời 5 năm 6 tháng. ■

Hết

THÁI NGUYỄN BACH LIÊN

LƯU LẮT TRÊN BÁO

- ❖ **Khởi tố ban lãnh đạo Trường Đại học Dân lập Đông Đô.** Lần đầu tiên trong ngành giáo dục cả một tập thể ban giám hiệu, hội đồng quản trị của một trường đại học bị công an khởi tố. Nguyên do, cơ quan điều tra phát hiện nhiều biểu hiện tiêu cực trong quản lý kinh tế, và đặc biệt trong việc tuyển sinh. Hàng trăm bài thi của thí sinh đậu vào trường được chấm lại, kết quả có nhiều bài vênh đến 3 điểm, đặc biệt có một số bài vênh đến... 5 điểm. Được biết thanh tra Bộ Giáo dục cũng đã đề nghị bộ giải thể Trường Đại học Dân lập Đông Đô. Nếu việc này được chuẩn y thì hàng ngàn sinh viên trong đó có nhiều con em nông dân sẽ không biết chuyển về đâu.
- ❖ **Thêm một tiệm vàng ở Hà Nội bị cướp.** 8 giờ tối ngày 22-1, tiệm vàng Thanh Học ở thị trấn Văn Điển bị hai tên bịt mặt dùng súng bắn chủ tiệm và cướp đi 50 lượng vàng. Sau khi đến bệnh viện cấp cứu do vết thương quá nặng, ông chủ tiệm vàng đã phải về nghĩa trang Văn Điển. Công an đang truy tìm hai tên cướp.
- ❖ **Đồng Nai, trong năm 2001, 105 vụ ly hôn với người nước ngoài.** Trong số này 70% cuộc ly hôn là do phụ nữ Đồng Nai... đòi vì không thông thuộc tập quán, thích nghi đời sống ở nước ngoài hoặc bị chồng người nước ngoài (Đài Loan, Mỹ) ngược đãi. Tuy vậy cũng trong năm 2001, tại Đồng Nai đã có tiếp 974 cuộc kết hôn với người nước ngoài khác.
- ❖ **60.000 học sinh tiểu học uống sữa không mất tiền.** Hội Nông dân Hoa Kỳ trong chương trình "*Sữa học đường*" đã đầu tư 219.000 USD mua 6 triệu bịch sữa cho 60.000 học sinh tiểu học ở bốn tỉnh Quảng Ngãi, Quảng Bình, Nghệ An, Hà Tĩnh uống... miễn phí. Chương trình này giúp cho học trò nghèo thêm dinh dưỡng.
- ❖ **Vợ chồng cùng hát xây nhà 5 tầng.** Tại số nhà 305 phố Huế, Hà Nội vừa mọc lên tòa nhà 5 tầng rất hiện đại mà chủ của nó là vợ chồng ca sĩ Thu Phương – Huy M.C. Vợ chồng nghệ sĩ này tự hào khoe: Đây là thành quả ca hát liên tục trong nhiều năm của mình.
- ❖ **10.548 người chết vì tai nạn giao thông.** Tổng kết năm 2001 cả nước có 26.874 vụ tai nạn giao thông làm chết 10.548 người, bị thương 30.175 người - tăng hơn 30% so với năm 2001 – một con số tăng trưởng đáng sợ mà không ai muốn. Đa số tai nạn xảy ra là do người đi xe máy, xe đạp phạm luật.
- ❖ **Vì mê cờ bạc... thành ra chết người.** Phạm Đình Thành, 24 tuổi ở xã Trường Trung, Nông Cống, Thanh Hóa do đánh bạc bị cháy túi đã mò đến nhà anh rể là Trần Văn Dũng để vay tiền đánh bạc tiếp. Anh Dũng chỉ cho vay tiền để làm ăn chứ nhất quyết không cho vay để đổ đên, dẫn đến anh em xô xát, Thành bị ngã chấn thương sọ não... cuối cùng cháu Diêm Vương để đánh bạc bằng vàng mã.

P.V

Tháng một - tháng của 2 hoa hậu

(Tiếp theo trang 35)

Năm 2002 mở màn bằng một trận “bão hoa hậu” với hai cuộc thi liên tiếp của Hội Điện ảnh Thành phố Hồ Chí Minh “Đi tìm vẻ đẹp tự nhiên Palmolive” và của tạp chí Thế giới Phụ nữ “Người mẫu qua ảnh” diễn ra vào hai ngày 11 và 12-1-2002. Hai chương trình đều được tổ chức với sự đầu tư lớn về nội dung và nghệ thuật, nhưng hình thức lại hoàn toàn khác nhau, đem lại cho người xem những bất ngờ thú vị...

• **Hoa hậu Trần Bảo Ngọc:**
Được “tìm thấy” trong một câu chuyện cổ

Đó chính là bất ngờ của *Đi tìm vẻ đẹp tự nhiên Palmolive* của Hội Điện ảnh và tạp chí Điện ảnh TP. HCM. Sân khấu mở ra bằng một câu thần chú, với hai cánh bướm rực rỡ đưa người xem lạc vào xứ sở thần tiên. Ở đó, có một chàng hoàng tử hào hoa tuấn tú (Quyển Linh) đem lòng yêu cô gái của vương quốc Palmolive, nhưng không thể đến với người yêu vì câu thần chú cay độc của mẹ con phù thủy (Kim Xuân và Mỹ Uyên), chàng đã phải vượt qua bao thử thách để cứu 20 cô gái của vương quốc bị phù thủy hóa phép, tìm ra trong ấy người đẹp của lòng mình. Một câu chuyện cổ tích nên thơ lãng mạn dưới bàn tay dàn dựng của biên kịch Phạm Thùy Nhân và đạo diễn Xuân Cường, với phần âm nhạc của Bảo Phúc, thiết kế Lê Văn Định, múa Minh Nguyệt... đã làm cho không gian Nhà hát lớn TP đêm hôm ấy tràn đầy bất ngờ. Những màn múa huyền hoặc của các nàng tiên, mụ phù thủy đáng ác, cả một triều đình vua quan, hoàng hậu... tất cả đã tạo được không gian cổ tích đặc biệt để các thí sinh xuất hiện trong những màn thi sống động mà không cần MC. Ánh sáng

đã được sử dụng tối đa trong các màn hóa phép của phù thủy, để các cô gái phô diễn vẻ đẹp của mình một cách hồi hộp, hào hứng như những nhân vật thực sự.

• **Hoa hậu Phạm Thị Thanh Hằng:** Nàng “Naomi” của làng người mẫu

Vương miện cuộc thi *Người mẫu qua ảnh* của tạp chí *Thế giới Phụ nữ* lần này đã được trao cho một “cô gái da đen” Thanh Hằng, một vẻ đẹp thật mới bổ sung cho làng người mẫu. Vượt qua rất nhiều những gương mặt người mẫu chuyên nghiệp đã thành danh, Thanh Hằng (sinh năm 1983) có nụ cười trẻ trung, thể hình lý tưởng, với một làn da nâu khỏe mạnh và bước đi tự tin, đã đoạt ngôi vị hoa hậu trong sự bất ngờ của khán giả. Hình thức cuộc thi không có gì mới, nhưng được đầu tư nghiêm túc, với phần ca nhạc và trình diễn thời trang đặc sắc. Các tiết mục của ca sĩ Mỹ Tâm, nhóm múa thiếu nhi của nghệ sĩ Vương Linh, và thời trang Minh Hạnh... được khán giả tán thưởng nồng nhiệt. Các câu hỏi ứng xử lần này không gây hào hứng cho khán giả cả trong cách hỏi và cả cách trả lời của các thí sinh, hai MC Hồng Ánh và Long Vũ đã tỏ ra thật duyên dáng và ăn ý trong vai trò người dẫn chương trình. ■

ĂN UỐNG như thế nào để đề phòng BỆNH TẬT?

Theo BS. TS Nguyễn Thị Bay - Khoa YHCT (Y học cổ truyền) trường ĐH Y Dược TP.HCM, tại cuộc Hội thảo Dinh dưỡng và YHCT thì ăn uống không chỉ để giữ gìn bảo vệ sức khỏe mà còn để đề phòng bệnh tật và điều trị bệnh. Đó cũng là quan điểm của YHCT và YHHĐ (Y học hiện đại). Ngày nay, bên cạnh việc tìm ra thuốc mới hiệu quả hơn, khắc phục được những tác dụng không lợi cho người bệnh, các nhà khoa học còn nghiên cứu thuốc dưới dạng thực phẩm là thức ăn hàng ngày với định hướng rõ rệt cho việc phòng bệnh và trị bệnh.

Trong cơ thể của chúng ta có cơ chế tự quân bình bằng các phản ứng chống lại hiện tượng sinh ra gốc tự do (là nguyên nhân dẫn đến các bệnh mãn tính thường gặp). Cơ chế đó gọi là hệ thống chống oxy hóa của cơ thể, có tác động ức chế hoặc trung hòa tác động của các gốc tự do, tái lập lại sự quân bình âm dương cho cơ thể. Điều đó có tác động điều trị, phòng bệnh của các phương pháp YHCT trong đó có

dùng thuốc và thức ăn. Việc tăng cường khả năng chống oxy hóa do gốc tự do, về cơ bản là việc làm tích cực trong bảo vệ sức khỏe, phòng và điều trị các bệnh mãn tính dựa trên những thành tựu mới của y sinh học. Việc này phải được tiến hành thường xuyên và liên tục bằng chế độ ăn uống hợp lý, bằng việc bổ sung các chất dinh dưỡng cần thiết có khả năng chống oxy hóa. Đặc biệt các chất dinh dưỡng từ thực phẩm này có thể coi như là thuốc trong trường hợp trung hòa được các gốc tự do.

Theo YHCT các loại thức ăn quân bình âm dương như: rau cải xanh nấu canh với thịt nạc hoặc cá thác lác nêm gừng. Cải xanh đắng có tính hàn nêm gừng có vị cay tính ấm để tạo quân bình âm dương trong chính bát canh. Thông thường khi bị cảm cúm, hoặc phụ nữ mới sinh người ta khuyên không nên ăn cải xanh vì lý do tính hàn của cải xanh dễ làm rối loạn tiêu hóa cho người có sức đề kháng giảm. Nhưng chính cải xanh có chứa Flavoinoide mang thuộc tính chống oxy hóa có thể sử

dụng trong các trường hợp bệnh lý viêm nhiễm mạn tính kéo dài như viêm niệu quản do sỏi, viêm bàng quang... Bên cạnh đó cũng có loại thức ăn điều trị như khi cảm cúm, dân gian thường dùng cháo cảm. Cháo nấu với trứng, gừng và nêm hành, ăn nóng mục đích làm cho ra mồ hôi, hạ sốt lại tăng sức đề kháng cho cơ thể. Cháo tía tô cũng có tính điều trị như trên. Trong tía tô có tinh dầu có tác dụng kháng sinh đường hô hấp trên. Về điều trị bệnh, theo sách Nội kinh Tố Vấn - Thiên Thang dịch lẽ luận thì "Người đời Thượng cổ đã biết phép dưỡng sinh, thuận theo quy luật âm dương (điều hòa âm dương, thích ứng với thời tiết bốn mùa), biết phép tu nhân dưỡng sinh, ăn uống đầy đủ và chừng mực, làm lưng có nghỉ ngơi, không vô cớ làm cho hao bớt tinh lực thì mới sống thọ được". Điều đó cho thấy người xưa cũng rất chú ý đến vấn đề ăn uống thuận theo lẽ cân bằng âm dương để giữ gìn sức khỏe và phòng bệnh.

Nếu như ở trên ta thấy có loại thức ăn làm dùng thuốc thì cũng có loại thuốc là thức ăn. Một số công trình nghiên cứu của Trung Quốc và Việt Nam đã chứng minh một số dược liệu cây thuốc có tác dụng chống oxy hóa như Sinh địa, Nhân sâm, Đan sâm, Ngũ vị, Bạch thược, Nhàu... Loại dược thảo, thực phẩm có chứa Vitamin E (là một chất có tác dụng chống oxy hóa chủ yếu hiện nay) có trong mạch nha, dầu mòng lúa mạch, lúa mì, mòng bắp, dầu bông hướng dương, dầu phộng, hạt đậu nành, hạt đậu phộng, đậu Hà Lan tươi, măng tây nấu chín, cà

chua chín tươi... Dược thảo chứa Vitamine C có trong ớt vàng to, rau ngót, rau cần tây, dây nhần lồng, rau giền, rau dấp cá, quýt, thanh trà, cam, táo chín, bưởi... Dược thảo chứa Vitamine P có trong trà xanh, hoa hòe, các loại trái cây thuộc loại chanh, cam, quýt, bưởi... Dược thảo chứa Vitamine U có trong bắp cải luộc chín, bắp luộc. Dược thảo và thực phẩm chứa Vitamine F có trong dầu đậu nành, dầu bắp, dầu mè, dầu cá, dầu phộng, mỡ heo, mỡ sữa, dầu dừa...

Một ví dụ cụ thể cho thấy ngay từ xưa, dân gian sử dụng trái Nhàu để điều trị một số bệnh như đau nhức khớp xương, tiểu đường, huyết áp cao, suy nhược, mập phì... Ngày nay, người ta còn phát hiện trong trái Nhàu có chứa chất Proxeronase là một loại chất men, có tác dụng tăng tổng hợp các chất Melatonin, Xerotonin được các tế bào trong cơ thể hấp thụ giúp điều hòa giấc ngủ, tăng khí lực, giảm đau, giảm sưng... Các công trình nghiên cứu trong 2 thập niên cuối thế kỷ 20 của các nhà khoa học trên thế giới đã chứng minh các dạng thực phẩm có màu như nho đỏ, nho đen, rau xanh, bí đỏ, củ rền, cà rốt, cà chua, hạt hướng dương, các loại đậu... có chứa các thành phần hợp chất hữu cơ như Flavon, Vitamine C, Vitamine E. Đó là các thành phần vi lượng cần thiết cho sự chuyển hóa của cơ thể... có tác dụng chống lão hóa tế bào, tăng cường tuổi thọ, tăng cường sức mạnh cho hệ thống miễn dịch hoạt động hiệu quả hơn và phòng chống các bệnh mạn tính cũng như ung thư... ■

SƠN HÀ

NGƯỜI MỸ và 10 ĐIỀU TÂM NIỆM

Robert Kohls – chuyên viên Trung tâm Quốc tế Washington đã tổng hợp những điều mà trong cuộc sống thường ngày người dân Mỹ rất tin và làm theo nhằm giúp những ai trước khi đi công tác hay du lịch Hoa Kỳ có sự chuẩn bị về mặt tâm lý. Bài này dịch theo bản Trung văn của Lưu Hiếu Dương.

1. Personal Control Over the Environment

(Tạm dịch: Chủ động trong môi trường)

Người Mỹ hầu như không tin vào sức mạnh của số phận (Fate), ai làm khác đi thì bị chê cười là nguyên thủy và ấu trĩ. Trong xã hội Mỹ khi nói “anh hay chị là người theo chủ nghĩa định mệnh (Fatalistic)” có nghĩa là đã bị thiên hạ phê bình khá gay gắt, bởi trong mắt họ anh hay chị trở thành kẻ mê tin, nhác nhớn và không có tư tưởng tiến thủ. Câu nói của miệng của người Mỹ là: *Man should control nature* (tạm dịch: Nhân định thắng thiên), cụ thể hơn là người ta tin rằng, mỗi chúng ta đều có khả năng khống chế những nhân tố của môi trường xung quanh đang tác động đến bản thân mình. Trắc trở, thậm chí là thất bại của một ai đó trên đường đời, theo người Mỹ, không phải do vận khí tốt xấu, mà chỉ quy kết là do anh hay chị chưa nỗ lực hết mình.

2. Change (Tạm dịch: Biến đổi)

Người Mỹ cho rằng, thay đổi, biến

hóa là một trạng thái rất tốt, điều đó là không có gì phải nghi ngờ, vì nó gắn liền với phát triển, tiến bộ và nâng cao. Ngược lại, nhiều nền văn minh truyền thống cổ xưa đã xem biến đổi là một lực lượng phá hoại và tìm mọi cách ngăn chặn hay tránh né nó xảy ra.

3. Time and Its Control

(Tạm dịch: Nắm chắc thời gian)

Với đại đa số dân chúng Mỹ, thời gian là vô cùng quan trọng. Người ngoại quốc có nhận xét rằng, hầu như dân Mỹ chỉ chú trọng hoàn thành nhiệm vụ đúng thời hạn quy định mà không cần để ý đến các quan hệ nào khác. Người Mỹ có tập quán dù một tiểu tiết hay hạng mục nhỏ bé đến đâu cũng đưa vào chương trình và đề ra các biện pháp thực thi tương ứng.

Bạn có thể nhận thấy họ luôn luôn bị thời gian khống chế, sẵn sàng cắt đứt đối thoại đột xuất với bạn để đến một cuộc hẹn đúng giờ. Trong tiếng Mỹ có khá nhiều từ ngữ hàm chứa thành tố “time” (thời gian), ví như on time (đúng giờ), keep time (đảm bảo thời gian), save time (tiết kiệm thời gian), waste time (lãng phí thời gian), thậm chí kill time (giết thời gian). Người ngoại quốc đến Mỹ sẽ phải nhanh chóng thích nghi với tập quán, sai hẹn 10 phút là hành vi thất lễ cho dù có đủ lý do xác đáng, họ hỏi bạn, tại sao anh hay chị không gọi điện thoại báo trước mà bắt tôi chờ đợi

lâu thế này, 10 phút rồi chứ có ít đâu.

4. Equality, Egalitarianism and Fairness (Tạm dịch: Bình đẳng và công bằng)

Bình đẳng là một trong những quan niệm giá trị mà người Mỹ quý trọng nhất, họ thường lấy ý nghĩa tôn giáo để củng cố vị trí của quan niệm này. Dân Mỹ thường nói: “Mọi người sinh ra trên đời đều bình đẳng”, họ tin rằng Thượng đế sẽ đối xử với mỗi chúng ta một cách rất bình đẳng, không phân biệt giàu nghèo, sang hèn, lao động chân tay hay lao động trí óc, nói nôm na là ai cũng có cơ hội thành công vì mọi người đều bình đẳng như nhau. Rất nhiều vị quyền quý ngoại quốc đặt chân lên đất Mỹ để bị những người phục vụ ở đây, tỷ như nhân viên khách sạn, cửa hiệu, lái xe... tỏ ra phần nộ vì thái độ trịch thượng của họ, người ta chúa ghét kiểu luôn cúi, cung phụng vì quan niệm bình đẳng đã có sẵn trong huyết thống dân Mỹ. Ai mới sang Mỹ lần đầu xin hãy nhớ rằng thân phận mặc nhiên không bao hàm ân oán cá nhân nào cả, bạn cần chuẩn bị tâm lý sẽ bị đối xử như một người bình thường, giống như mọi người (Just like anybody else)

5. Self – help Concept (Tạm dịch: Quan niệm tự lập)

Một ai đó ở Mỹ được tán thưởng là chỉ do anh hay chị ta thành công chứ không phải vì sinh ra trong gia đình giàu có hay quyền thế. Người Mỹ xuất thân bản hàn, nhưng đều dựa vào sự hy sinh bản thân, làm việc khắc khổ mà leo lên bậc thang danh vọng, vươn đến đỉnh cao vinh quang. Tất nhiên cũng do cơ chế của xã hội Mỹ đã tạo điều kiện cho mọi người đều bình đẳng chen vai thích cách để lọt

vào tầng lớp thượng lưu, thành đạt.

Bạn hãy xem trong từ điển tiếng Mỹ có rất nhiều từ mà tiếp đầu ngữ là “tự” (self), ví như: Self confidence (tự tin), self centered (tự cho mình là trung tâm), self control (tự khống chế), self – criticism (tự phê bình), self-deception (tự lừa dối), self esteem (tự tôn)... phải đến cả trăm từ self như vậy. Điều này chứng tỏ người Mỹ rất yêu hai chữ “tự mình” và câu nói *self – made man or woman* (nếu dịch thoát nghĩa theo lối Trung văn là *Tay không mà dựng cơ đồ*) vẫn là logo biểu trưng người Mỹ trong thế kỷ này.

6. Competition and Enterprise

(Tạm dịch: Cạnh tranh và xí nghiệp tự do)

Người Mỹ tin tưởng một cách kiên định rằng, cạnh tranh có thể khai thác được nhiều tiềm năng lớn nhất của mỗi cá nhân, hai chữ “cạnh tranh” được luôn luôn nhắc tới và nhắc rất to trong gia đình cũng như nơi học đường, ngay từ nhỏ đã được cổ vũ khuyến khích, đừng sợ gì cả, hãy mạnh dạn trả lời ý kiến của mình đối với những câu hỏi mà bạn bè đều tịt ngóp. Nếu bạn đến từ một xã hội chỉ đề xướng hợp tác chứ không phải cạnh tranh thì sẽ rất dị ứng với quan niệm này. Nhiều người tình nguyện của Mỹ đi công tác ở các nước thứ ba trở về đều có một nhận xét, những nơi ấy còn thiếu bài giảng bàn tới tinh thần cạnh tranh. Nhân dân Mỹ yêu chuộng cạnh tranh đã sáng tạo nên một chế độ kinh tế xã hội tương ứng- chế độ xí nghiệp tự do. Họ cho rằng, một nền kinh tế cạnh tranh cao độ sẽ huy động tối đa năng lực làm việc của mọi người, và một xã hội tôn thờ cạnh tranh sẽ phát triển nhanh hơn, lành mạnh hơn.

7. Future Orientation (Tạm dịch: Hướng tới tương lai)

Những người Mỹ luôn coi trọng phát triển tương lai đều tin tưởng là tương lai sẽ mang lại cho họ những gì mà quá khứ và hiện tại đã lược bỏ, họ không bao giờ hài lòng với cuộc sống dẫu có thoải mái như hôm nay, họ luôn luôn kỳ vọng, nỗ lực vì ngày mai sung sướng hơn, tốt đẹp hơn. Người Mỹ cho rằng, thành công trong hiện tại bất quá chỉ là sự chuẩn bị cho tương lai chứ hoàn toàn không quyết định thắng lợi hay thất bại, do đó phấn đấu liên tục là quan điểm sống còn của họ.

8. Action/Work Orientation

(Tạm dịch: Hành động/hướng tới làm việc)

“Đừng nên đứng mà nhìn như thế, hãy làm một việc gì đi chứ”, đây là lời cảnh cáo kinh điển kiểu Mỹ. Tuy người ta thường dùng nó để cổ vũ khuyến khích đối phương vượt qua hoàn cảnh khốn cùng nhưng về một mặt nào đó, câu nói trên đã miêu tả quan điểm của người Mỹ là hành động (action) tốt hơn nhiều so với không hành động (inaction).

Người Mỹ có thói quen vạch cho mình một thời gian biểu rất chi tiết, dẫu là nghỉ ngơi cũng bị khống chế chặt chẽ. Họ nghỉ ngơi là nhằm mục đích thu lại tinh lực đầy đủ hơn để lao vào một đợt công tác khác, mới mẻ và hiệu quả, tuy vậy người Mỹ vẫn chỉ dành cho nghỉ ngơi số thời gian thích hợp, hay nói đúng hơn là ít ỏi. “Lãng phí thời gian” (waste one's time), “Ngồi mà không làm” (to sit around doing nothing), “Nằm mơ giữa ban ngày” (daydream)... ở Mỹ đều là “hành vi tội lỗi” (sin) đáng khinh bỉ. Thái độ đối với cuộc sống

kiểu như thế đã khiến nhiều người Mỹ trở thành kẻ “làm việc điên rồ” (workaholics), xem làm việc là lẽ sống, xem mất việc là tội lỗi.

Mỹ là một trong những quốc gia ít người chê bai lao động chân tay là không cao quý. Ở bên ấy tổng giám đốc vẫn thường xuyên tham gia làm việc với công nhân mà không hề ngần ngại là không tự trọng hoặc giảm uy tín.

9. Directness, Openness and Honesty

(Tạm dịch: Thẳng thắn, cởi mở và thành thực)

Người Mỹ rất thích cách thức diễn đạt trực tiếp không vòng vo, không nguy biện, không che đậy, nhất là trong trường hợp phản biện cũng vậy, rất trung thực, nhiều khi thẳng thắn khiến khách ngoại quốc phải kinh ngạc. Nếu bạn cho rằng giữ thể diện (saving face) là rất quan trọng thì hãy tin rằng, người Mỹ sẽ không làm cho bạn mất mặt, bởi họ nghĩ chân thành mới có thể gắn kết mọi người lại với nhau. Giữa đồng bào mình, dân Mỹ càng thẳng thắn và cởi mở hơn, những năm 70 thế kỷ trước ở Mỹ từng rộ lên hàng loạt “khóa học tự tin” (assertive training course) đã phản ánh xu thế đó thịnh hành như thế nào.

10. Practicality and Efficiency

(Tạm dịch: Thực tế và hiệu quả)

Điều này thì đã quá rõ ràng, người Mỹ công nhận bản thân họ không triết học hóa (philosophically oriented), cũng không lý luận hóa (theoretically oriented), nếu cần nói phải theo học thuyết nào, có lẽ đúng nhất là Pragmatism – Chủ nghĩa thực dụng. ■

THÁI NGUYỄN BACH LIÊN

Gì thì gì cái thói...

(Tiếp theo trang 56)

Phía đạo đức của anh ấy và phía làm vợ của chị. Tại sao anh ấy không muốn về nhà ăn cơm? Không muốn ngủ đêm bên vợ con? Mọi lý lẽ đưa ra của anh ấy đều... vờ vịt, cái chính là anh ấy chưa tìm thấy hơi ấm của gia đình. Tại sao lại chưa tìm thấy? Cả anh, cả chị phải ngồi với nhau mà bàn tính cho ra nhẽ. Nhưng gì thì gì cái thói “giăng hoa” quá đáng của anh (nếu điều chị đưa ra là đúng sự thật) cần phải ngăn chặn quyết liệt. Nếu buổi trưa anh không muốn về nhà ăn cơm thì chị hoặc các con hãy đem cơm cho anh. Nếu buổi tối anh không về chị có thể nói với các bạn anh - những người chủ cơ sở, yêu cầu phải để cho anh ngủ ở nhà nếu muốn bảo vệ hạnh phúc gia đình của anh ấy! Là người vợ, chị có quyền đòi hỏi các ông chủ ở cơ sở phải “buông” chồng mình vào buổi tối - sau giờ làm việc. Chả có nông dân nào làm việc vào buổi tối đâu. Tất cả biện pháp trên thất bại thì sao? Đành phải thực hiện điều chị đã “tuyên bố” với anh ấy còn hơn là cứ dây dưa đau khổ.

THACH THẢO

CUỘC ĐÒI NHỮNG TỔNG THỐNG MỸ

(Tiếp theo trang 70)

- Sự bổ nhiệm lúc nửa đêm

Sau thất bại tranh cử với T. Jefferson, J. Adams đã tận dụng khi còn ngồi ghế tổng thống bổ nhiệm một loạt người theo chủ nghĩa liên bang vào các chức vụ Tòa án Liên bang và hối thúc quốc hội thông qua Đạo luật quan tòa, nhằm kiểm soát hoạt động hành pháp từ nay rơi vào đảng chống Liên bang. Hành động bổ nhiệm lúc nửa đêm như người ta vẫn gọi nhưng đã đưa vào lịch sử tư pháp Mỹ vị quan tòa vĩ đại nhất trong mọi thời đại: *John Marshall* (1755-1835), bổ nhiệm một lần cho suốt đời. Ông này người Virginia, chính ông đặt ra tiền lệ Tòa án Tối cao Liên bang có quyền

tuyên bố một đạo luật nào đó do Quốc hội tiểu bang thông qua là bất hợp hiến và vô hiệu.

Cuộc bình chọn năm 1962 của các nhà sử học xếp John Adams thứ 10 trong số 31 tổng thống, thứ 5 trong 6 tổng thống gần như vĩ đại; nhưng đến cuộc bình chọn năm 1982, ông xuống thứ 14.

John Adams chết lúc 18 giờ ngày 4 tháng 7 năm 1826, chỉ vài giờ sau cái chết của Thomas Jefferson. Một sự trùng hợp: hai người từng ký vào bản Tuyên ngôn độc lập nổi tiếng trở thành tổng thống và cùng qua đời trong ngày kỷ niệm lần thứ 50 quốc khánh Hoa Kỳ.

TUÊ NHI

Kỹ thuật NUÔI CÁ RÔ ĐỒNG

(Tiếp theo kỳ trước)

• **Bố trí cho cá đẻ**

Sau khi tiêm kích dục tố xong thả cá vào bể hoặc thau đã vệ sinh và cho nước sạch vào, có thể bố trí cho đẻ với nhiều cặp cá bố mẹ trên cùng một bể xi măng hoặc bố trí riêng từng cặp trong thau.

• **Tỉ lệ đực/cái**

Bố trí 1 cá đực cho 1 cá cái, trường hợp cá đực nhiều có thể bố trí 3 cá đực cho 2 cá cái, cá đực nhiều rất tốt cho sự thụ tinh.

• **Mật độ**

Có thể thả chung 3 - 4 kg/m³ nước hoặc cho 1 - 2 cặp cá vào trong một thau.

• **Các dấu hiệu nhận biết cá sinh sản hay không**

Khi thả cá vào bể đẻ nếu sau 2 - 3 giờ cá rượt đuổi nhau, mặt nước gợn sóng là dấu hiệu cá sẽ đẻ, lúc này cần theo dõi cá nhảy ra ngoài do những cơn chưa sẵn sàng tham gia sinh sản phải bắt thả trở lại; ngược lại cá không rượt đuổi, nằm im một chỗ, đây là dấu hiệu cá sẽ không đẻ.

• **Thời gian hiệu ứng**

+ Trong điều kiện nhiệt độ 26 - 28°C cá sẽ đẻ sau khi tiêm kích dục tố 8 - 10 giờ.

+ Dấu hiệu cá đẻ xong: Khi thấy cá không còn rượt đuổi bắt cặp, cá nằm im hoặc bơi phân tán, lúc này tiến hành thu trứng chuyển đi ấp.

ẤP TRÚNG

• **Bể ấp**

+ Có thể dùng bể xi măng hoặc

thau cho cá đẻ để ấp trứng; dụng cụ ấp trứng phải vệ sinh sạch, đặt nơi thoáng mát để dễ chăm sóc và quản lý. Cá sinh sản xong, tiến hành dùng vợt bằng lưới mịn vợt trứng chuyển qua thau hoặc bể khác có nước sạch để ấp.

+ Nếu dùng bể, thau vừa cho cá sinh sản xong để ấp, phải chuyển trứng và cá bố mẹ sang nơi khác, vệ sinh sạch cho nước mới vào và cho trứng vào ấp. Trường hợp không có phương tiện dự phòng để chuyển trứng đi, sau khi chuyển cá bố mẹ về ao nuôi vỗ, có thể thay 2/3 thể tích nước cũ và tiến hành ấp trứng. Hình thức này trứng bị hao hụt do việc di chuyển cá bố mẹ đi sẽ làm bể trứng và điều kiện vệ sinh môi trường không bảo đảm.

• **Nước sử dụng**

Sử dụng nước sông hoặc nước máy đều phải để lắng sau 24 giờ mới sử dụng, vì nếu sử dụng trực tiếp nước sông phù sa sẽ ảnh hưởng đến hô hấp của phôi, nước máy có chất sát trùng làm chết phôi.

• **Mật độ ấp**

- 3.000 trứng/lít nước trong điều kiện nước tĩnh.

- 6.000 trứng/lít nước có sục khí.

• **Chăm sóc trứng**

Trong suốt quá trình ấp trứng không thay nước. Nếu trường hợp ấp không có sục khí mà tỷ lệ trứng không thụ tinh (trứng có màu trắng đục) cao có thể làm nhiễm bẩn môi trường do trứng ung, trường hợp này

xảy ra thay 1/2 lượng nước, ngược lại nếu có sục khí không cần thay nước.

• **Thời gian nở**

Ấp trứng trong điều kiện nhiệt độ 26,5 - 28°C sau 17 giờ cá sẽ nở, 3 ngày sau khi cá nở chuyển đi ương.

KỸ THUẬT ƯƠNG CÁ RÔ ĐỒNG TỪ BỘT THÀNH CÁ GIỐNG

• **Điều kiện bể ương**

+ Ao đất:

- Diện tích: Cá rô có thể sống và phát triển tốt trong điều kiện diện tích lớn hay nhỏ, nên chọn ao ương có diện tích từ 300 - 1.000m².

- Điều kiện ao ương: Ao phải có cống chủ động cấp thoát nước khi cần, chiều sâu mức nước trong ao từ 1,2 - 1,5m; mặt ao thoáng để không ngăn cản ánh sáng mặt trời chiếu vào nước tạo điều kiện cho phôi sinh vật phát triển, đây là loại thức ăn tự nhiên rất tốt cho sự phát triển của cá con. Trên bờ ao không có bụi rậm để các loài địch hại như rắn, ếch... không nơi ẩn nấp hạn việc sát hại cá ương nuôi.

- Trước khi thả cá ương nuôi tiến hành cải tạo bằng các biện pháp giống như ao nuôi vỗ cá bố mẹ, nhưng sau khi lấy nước vào 1/3 ao phải tiến hành bón phân tạo màu nước bằng ba loại phân:

* *Phân vô cơ*: Sau khi lấy nước vào ao đủ yêu cầu tiến hành bón phân đạm urê và super phosphate. Tỷ lệ N/P = 2/1; liều lượng 200g/100m²; nước hòa tan phân trong nước và rải đều khắp mặt ao.

* *Phân xanh*: Gồm những loại lá cây họ đậu hoặc lá so đũa; liều lượng 10 - 15kg/100m² ao; cách bón

sau khi cho nước vào ao đủ yêu cầu, bó phân xanh làm nhiều bó và dùng cây dìm xuống đáy ao không cho nổi lên mặt nước.

* *Bón phân chuồng*: Ủ cho hoai mục; liều lượng 25 - 30 kg/100m² ao; cách bón rải đều ở mặt đáy ao trong lúc phơi ao. Phân chuồng bón xong mới lấy nước vào.

Sau khi bón phân chuồng 3 - 5 ngày nước ao có màu xanh đợt chuối non, tiến hành thả cá ương nuôi và nâng mực nước lên từ từ, sau 5 - 7 ngày mực nước cao đạt yêu cầu.

• **Bể xi măng:**

- Có thể dùng bể xi măng hoặc đào hố trên mặt đất có lót nylon, để ương cá, diện tích khoảng vài chục mét vuông, phải giữ nước, không rò rỉ; chiều sâu mức nước 0,5 - 0,7m.

- Vị trí bể ương: không có mái che, đặt ở nơi cao ráo tiện việc thoát nước.

- Chuẩn bị bể ương: trước khi ương, bể phải được chùi rửa sạch phơi nắng 1 ngày. Bể ương không cần bón phân do diện tích nhỏ khi cho ăn thức ăn chế biến trong những ngày đầu cá dễ bắt gặp thức ăn nên không bị đói, sau 3 ngày màu nước xanh do thức ăn dư thừa tạo điều kiện cho tảo phát triển.

MẬT ĐỘ, CÁCH THẢ CÁ BỘT VÀ THỨC ĂN

+ Mật độ: thả ương với mật độ 1.500 - 2.000 con/m².

+ Cách thả cá bột xuống ao: thả bao nylon có chứa cá xuống ao 15 - 20 phút, tiến hành mở miệng bao, người thả đi lùi về phía sau cho cá ra từ từ đến khi hết cá trong bao.

(Còn tiếp)

Sớm

Bố: Sao dạo này con đi học sớm vậy?

Con: Tại vì, quán điện tử của bà Tư Béo dạo này mở cửa sớm đến nửa tiếng ạ!

Bố: !!!

NGUYỄN THU NHÀI

(Xóm 1, Thụy Chính, Thái Thụy, Thái Bình)

Cẩn thận

Vợ Bờm (dẫn chồng): Dạo này em hay mất ngủ. Nếu hôm nào em quên uống thuốc ngủ, anh nhớ nhắc em đấy.

Một tối thấy vợ chưa uống thuốc mà đã ngủ say, Bờm lay vợ:

- Em đoảng quá, lại quên không uống thuốc ngủ rồi.

NGUYỄN CHÂN

THỰC

(Công ty Bánh đậu
Hòa An,
Cửa hàng 12
Tuy An,
Hải Dương)

THÌ... HAI ỒNG CÁ ĐỘ 1 CHẤU BIA
NẾU AI UỐNG RƯỢU TRỌN NGÀY 29
TẾT !!

■ Tranh vui

Từ ngày 15 - 1 - 2002 đến ngày 5 - 02 - 2002,
TS Kiến thức gia đình đã nhận được tin, bài và thư của
các bạn sau:

Trần Trọng Trí (**An Giang**); Hà Thị Yến, Nguyễn
Quang Quảng, Nguyễn Thị Duyên, Nguyễn Thị Phương
(**Bắc Giang**); Nguyễn Thị Ngọc Mẫn (**Bạc Liêu**); Đỗ
Ngọc Hoánh (**Bình Định**); Hoa Đỗ, Ngô Tại, Nguyễn
Quốc Gia (**Bắc Ninh**); Nguyễn Thị Bích Phương,
Nguyễn Thị Hương Trà (**Bình Phước**); Phong Ninh Diễm (**Bình Thuận**); Cao
Hoàng Chúc Lý (**Bến Tre**); Trần Hữu Quốc Huy (**Cà Mau**); Kim Quang, Lê Thị
Phương, Minh Tuyền, Nguyễn Thị Thanh Huệ, Võ Phương Khắc (**Cần Thơ**); Vũ
Hoàng Điệp (**Hà Bắc**); Cận, Lê Quân, Nội Hà, Vĩnh Tâm, Hoàng Nghĩa (**TP. Hồ Chí
Minh**); Nguyễn Thị Thanh Thảo, Đồng Thị Dung, Phạm Thị Oanh, Tiêu Thị Hồ
Đặng, Nguyễn Thị Thịnh (**Hải Dương**); Vũ Anh Trung, Lê Thị Hạnh (**Hà Nam**);
Hoàng Phương Thảo, Kim Anh, Lê Thị Thu Hiền, Lê Thị Thúy Hạnh, Đặng Thị Thu
Hương, Nguyễn Ngọc Hạnh, Đinh Thị Mai Hoa, Bùi Thị Tuyết Nhung, Đỗ Thị
Châm, Vũ Văn Cường, Nguyễn Thị Huế, Nguyễn Hoàng Lan (**Hà Nội**); Đặng Thị
Hương Lan, Nguyễn Thị Thắm, Nguyễn Thị Đan, Đỗ Thị Ngân (**Hải Phòng**); Lê Thị
Hong Nhung, Nguyễn Thị Thùy Ngân, Đào Thị Năm, Nguyễn Hiền, Nguyễn Thị
Minh Tuệ, Nguyễn Thị Nhanh, Nguyễn Thị Tuyền, Đỗ Văn Biên, Phùng Thành
Chung, Từ Tố Uyên (**Hà Tây**); Ngô Cảnh, Nguyễn Hữu Thiết (**Huế**); Nguyễn Thị
Dương, Nguyễn Thị Huyền, Nguyễn Văn Đồng, Phạm Thị Thanh Huệ (**Hung Yên**);
Trần Minh Thiên, Trần Minh Thanh (**Kiên Giang**); Đỗ Công Quý, Phạm Duy Tân,
Nguyễn Quang Bửu (**Khánh Hòa**); Đào Thanh Thủy, Phạm Hoài Mẫn, Đào Thị
Thanh Thủy (**Lào Cai**); Hồ Thị Hữu Hùng, Đ. N. P. H, Đặng Minh Hiếu, Nguyễn
Thị Vân Thanh, Nguyễn Thị Hoa, Nguyễn Tuấn Dương, Nguyễn Văn Tú, Phạm
Thị Thúy, Trần Hải Vinh, Trần Quốc Biên, Trần Thị Hằng, Võ Thị Thảo, Chương
Thị Bích Đào, Phan Hồng Bảo (**Nghệ An**); Hồng Nhung, Hương Dạ Lan, Trần Thị
Thanh (**Ninh Bình**); Lê Thị T. D, Đặng Thị Thảo Hương (**Đắc Lắc**); Trần Thị Diệu
Linh (**Đà Lạt**); Dương Thị Sen, Trần Thị Lụa (**Nam Định**); Hồ Hoàng Tạo (**Đồng
Nai**); Nguyễn Thị Sơn Hà, Võ Thành Phương (**Đà Nẵng**); Nguyễn Thị Nguyên
(**Ninh Thuận**); Lê Thị Minh Thư, Ngự Thư (**Đồng Tháp**); Chu Nghiêm, Đặng Thị
Thu Hằng, Phạm Hồng Hải, Thanh Loan (**Phủ Thọ**); Tô Thị Thanh Hương (**Quảng
Binh**); Nguyễn Thị Thủy Trang, Võ Minh Cẩm (**Quảng Nam**); Đỗ Thị Thanh Thủy,
Giang Văn Đạt, Lê Hồng Quyên (**Quảng Ninh**); Trương Thị Thiệp (**Quảng Trị**);
Nguyễn Thị Hồng Hạnh (**Sóc Trăng**); Đặng Văn Toàn, Nguyễn Thị Quỳnh,
Nguyễn Thị Tú, Nguyễn Văn Hải, Phạm Thị Ninh Giang, Phạm Thị Thùy Trang,
Phạm Trung Hiếu, Thái Hòa (**Thái Bình**); Lê Thị Phương Lan, Nguyễn Thị Nương,
Nguyễn Thị Sáu, Trần Thị Việt, Nguyễn Thị Tú, Đỗ Thị Hương (**Thanh Hóa**); Trần
Thị Ngọc Lan (**Thái Nguyên**); Bùi Văn Vinh (**Tây Ninh**); Lê Tiến Tùng, Ngô Thị
Kim Tuyền (**Tuyên Quang**); Đặng Thị Hải Yến (**Vĩnh Phú**); Nguyễn Văn Dũng
(**Vũng Tàu**); Nguyễn Đăng Hoàn (**Yên Bái**).

Xin cảm ơn và mong các bạn tiếp tục tham gia.

KTGD

CÔNG TY CAO SU ĐỒNG NAI

- ★ ĐỊA CHỈ: XÃ XUÂN LẬP - HUYỆN LONG KHÁNH - TỈNH ĐỒNG NAI
- ★ ĐIỆN THOẠI: 061.726303 - 061. 726333 • FAX: 061. 726343
- ★ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN TẠI TP. HỒ CHÍ MINH: 39 BẾN VÂN ĐỒN, QUẬN 4
- ★ ĐIỆN THOẠI: 08. 9400345 • FAX: 08. 9400874

Trụ sở công ty.

- Ngày thành lập công ty:
02-06-1975.
- Tổng diện tích cao su đến 2001:
gần 40.000 ha.
- Sản lượng khai thác năm 2001:
44.000 tấn.
- Tổng số CB - CNV năm 2001:
15.000 người.

Giám đốc công ty (trái) cùng Chủ tịch HĐQT Tổng Công ty Cao su Việt Nam kiểm tra vườn cây.

Đại hội công nhân viên chức Công ty Cao su Đồng Nai.

Giám đốc công ty
NGUYỄN THÀNH CHÂU

CHÚC MỪNG NĂM MỚI - XUÂN NHÂM NGỌ 2002

Kiến thức gia đình

214

Phụ san báo Nông Nghiệp VN

*Những
mối tình đầu
trong
điện ảnh*

NGƯỜI
TÔI YÊU
ĐÃ
ĐI XA

*Thời trang
tình yêu*

WHE
SAW YOU...